

Bořetické LISTY

DUBEN 2020 • Číslo 1

Vítěz v soutěži městských a vesnických zpravodajů roku 2017

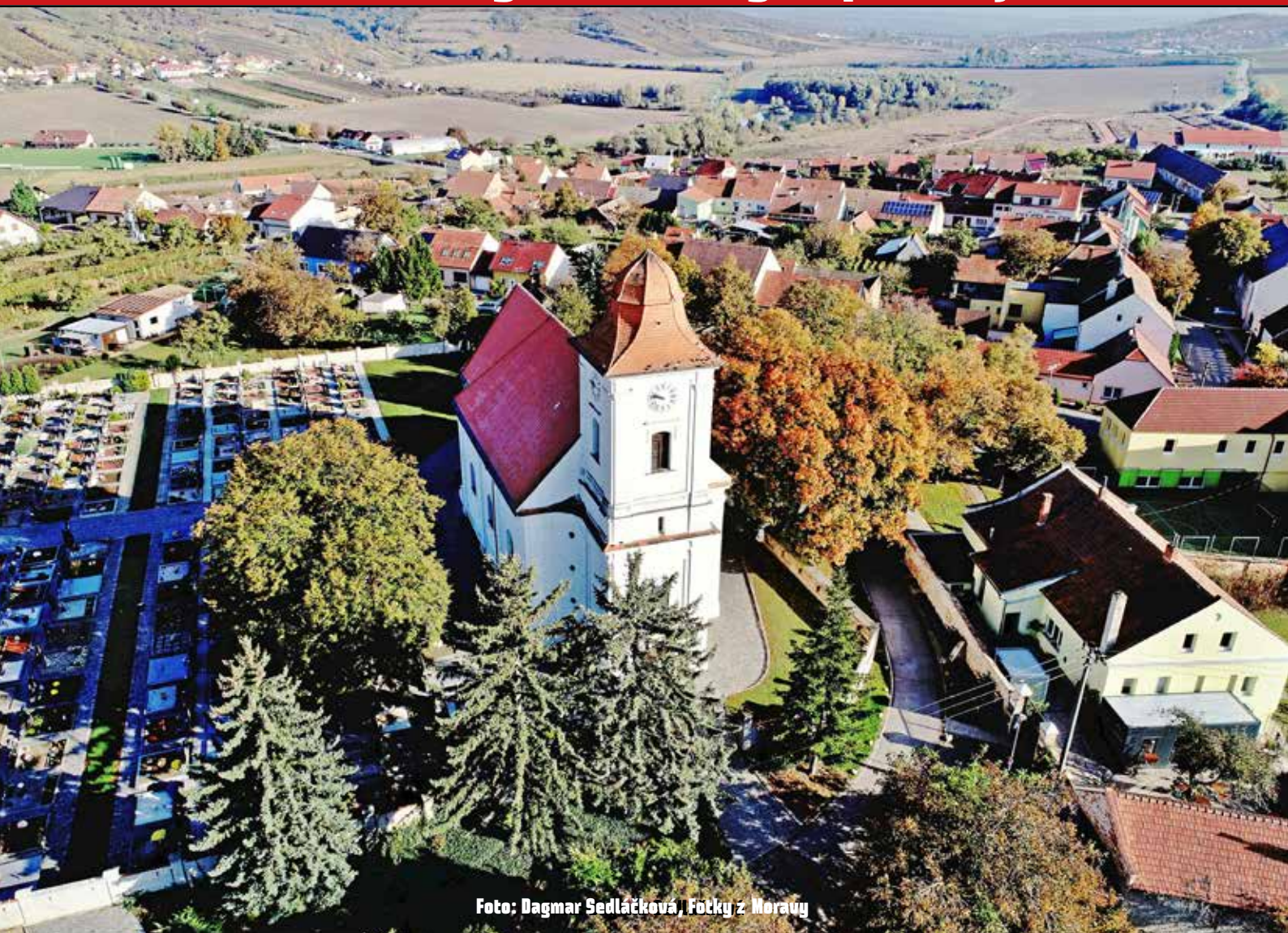

Foto: Dagmar Sedláčková, Fotky z Moravy

Jiří Michna
Bořetice v době koronavirové

František Petrásek
Informace pro občany
k výstavbě kanalizace

Václav Petrásek
Naši starostové v Praze

Fotogalerie

Žehnání mladého vína

Žehnání mladého vína

Žehnání mladého vína

Oslava 25 let Vesnice roku na Úřadu vlády

Oslava 25 let Vesnice roku na Úřadu vlády

Oslava 25 let Vesnice roku na Pražském hradě

Fotogalerie

Krojový ples, Fotovideo Krásný

Krojový ples, Fotovideo Krásný

Krojový ples, Fotovideo Krásný

Krojový ples, Fotovideo Krásný

Krojový ples, Fotovideo Krásný

Krojový ples, Fotovideo Krásný

Fotogalerie

Kravihorský ples, foto R. Stohanzl

Kravihorský ples, foto R. Stohanzl

Kravihorský ples, foto R. Stohanzl

Kravihorský ples, foto R. Stohanzl

Karneval, foto L. Gloza

Fotogalerie

Tříkrálový farní ples, foto skupina Sprint

Tříkrálový farní ples, foto skupina Sprint

Tříkrálový farní ples, foto skupina Sprint

Z mysliveckého plesu, foto P. Mareš

Koncert Štěpánských koledníků

Sbírka trvanlivých potravin pro klienty zařízení Práh z okresu Břeclav

Fotogalerie

Hasičský ples

Hasičský ples

Hasičský ples

Hasičský ples

Mladí hasiči v Perné, foto R. Šebesta

Hasiči Bořetice, foto L. Krejčí

Fotogalerie

Nová hasičská zbrojnice, foto L. Krejčí

Stěhování do nové hasičky, foto T. Langer

Stěhování do nové hasičky, foto T. Langer

Z březnového zásahu, foto T. Langer

Roznášení letáků našim seniorům

Hasiči rozvázejí dezinfekci, foto T. Langer

Fotogalerie

Spolupráce Univerzity obrany s RKH, foto R. Újezdský

Spolupráce Univerzity obrany s RKH, foto R. Újezdský

Roušky k rozebrání na sóle

Občané a roušky, foto Babáčkovi

Výroční setkání vinařů pořádané vládou RKH u Újezdských

Úvodník

Vážení čtenáři Bořetických listů, toto číslo vychází v době, kdy celý svět bojuje s nákazou COVID-19. Všichni víte o preventivních opatřeních, které mají předejít šíření onemocnění. Chtěl bych touto cestou poděkovat všem, kteří nabídli svou pomoc při šití nedostatkových roušek nebo pomáhali při roznášení letáků s informacemi.

Sledujeme sdělovací prostředky a jistě všichni chápeme nutnost dodržovat nařízení vlády. Řiďte se, prosím, pokyny a doporučeními.

Ohlédněme se zpět za zimními měsíci. Je za námi plesová sezóna. V té letošní bylo v Bořeticích pět plesů. V měsíci lednu byli zástupci naší obce pozváni Ministerstvem pro místní rozvoj ČR a Kanceláří prezidenta republiky na Pražský hrad a na Úřad vlády ČR u příležitosti 25. výročí vyhlášení soutěže Vesnice roku. Setkání se společně se mnou zúčastnil pan Václav Petrásek, který byl v roce 2005, tedy v roce, kdy byly Bořetice vyhlášeny vítězem této soutěže, starostou.

V měsíci dubnu by měla být realizována v rámci projektu „Protipovodňová opatření v obci Bořetice“ také výměna veřejného rozhlasu. Před podáním žádosti o kolaudaci je objekt hasičské zbrojnice. Slavnostní otevření však bylo přesunuto na pozdější termín (z 9. 5.). V tomto roce nás čeká zahájení nejrozsáhlejší investiční akce v obci – výstavby kanalizace a ČOV. První koordinační schůzka zástupců generálního zhotovitele, projektantů, technického dozoru a zástupců obce proběhla dne 26. 2., kdy byly projednány konkrétní termíny – předání

staveniště, zahájení prací atd. Vše je odvislé od přidělení rozhodnutí o poskytnutí dotace. Nicméně optimistický předpoklad zahájení prací je květen 2020. Současně bych vás chtěl informovat o tom, že na základě podané žádosti byla obci od Jihomoravského kraje schválena dotace na výstavbu kanalizace ve výši 8 479 400 Kč.

Někteří z vás si již všimli, že při ukládání odpadů na sběrném dvoře nastaly změny. Nová obsluha byla instruována, jakým způsobem postupovat a jaký odpad je možné přebírat od občanů. Změny jsou naprostou nutností, protože náklady na likvidaci odpadů neustále rostou. Obec musí ze svého rozpočtu doplatit stejně vysokou částku, jakou vybere od občanů na poplatcích. Za rok 2019 tato částka činila téměř 600 tis. Kč. Současně jsme si vyžádali a vyhodnocujeme podklady od svozové společnosti Hantály a.s. z vážného systému při odvozu popelnic. Obdrželi jsme i seznam podnikatelů, kteří mají se svozovou společností uzavřeny smlouvy na likvidaci odpadů z podnikání. Můžeme tak porovnat množství odpadů u občanů, kteří podnikají a nemají smlouvy uzavřeny, s množstvím odpadů odvezeným z ostatních domácností.

Do léta je naplánováno několik kulturních akcí. O jejich pořádání budete předem informováni. Jaro si spojujeme s oslavou Velikonoc. Oslavy těch letošních budou pravděpodobně poznamenány řadou zákazů a opatření. Přeji vám příjemné a klidné jarní dny, pevné zdraví. Děkuji všem, kdo v tyto dny myslí na druhé.

František Petrásek, starosta

Informace z jednání zastupitelstva obce Bořetice

Zastupitelstvo obce Bořetice na svém VIII. veřejném zasedání konaném dne 4. 12. 2019:

- **schválilo v souvislosti s novelou Zákona o místních poplatcích** Obecně závaznou vyhlášku Obce Bořetice č. 2/2019 o místním poplatku ze psů, Obecně závaznou vyhlášku Obce Bořetice č. 3/2019 o místním poplatku z pobytu, Obecně závaznou vyhlášku Obce Bořetice č. 4/2019 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství a Obecně závaznou vyhlášku Obce Bořetice č. 5/2019 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- **schválilo přijetí dotace od Ministerstva životního prostředí ve výši 1 413 958,70 Kč** z Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 na akci „Protipovodňová opatření obce Bořetice“,
- **schválilo výsledek výběrového řízení** na akci „Protipovodňová opatření obce Bořetice“, schválilo jako dodavatele díla firmu EMPEMONT s. r. o., IČ: 27772179, se sídlem Železničního vojska 1472, 757 01 Valašské Meziříčí, za částku 1 433 583 Kč bez DPH, schválilo znění a uzavření Smlouvy o dílo,

- **schválilo rozpočet Obce Bořetice na rok 2020**, v paragrafové formě následovně: částka na straně příjmů 129 783 000 Kč, financování 13 000 000 Kč, částka na straně výdajů 142 783 000 Kč,
- **neschválilo poskytnutí finanční podpory z rozpočtu Obce Bořetice** žadateli DOTYK II, o. p. s., na financování sociální služby sociální rehabilitace pro jednoho uživatele z obce Bořetice na rok 2020, a žadateli Diakonie ČCE – středisko BETLÉM na financování potřebných sociálních služeb lidem s těžkým zdravotním postižením, a to z důvodu, že v současné době se pracuje na zajištění koordinovaného, společného a jednotného financování sociálních služeb v ORP Hustopeče. Žádost o dotaci na provoz sociální služby tedy doporučujeme přeměřovat na sociální odbor Města Hustopeče, které bude za naši obec tuto žádost administrovat a následně i vyplácet příspěvek/dotaci.

Zastupitelstvo obce Bořetice na svém IX. veřejném zasedání konaném dne 26. 2. 2020:

- **vzalo na vědomí zprávu z jednání finančního výboru** (kontrola vyúčtování dotací – Myslivecký spolek Bořetice, Tenisový klub Boře-

tice, Republika Kraví hora, Bořetice, Ing. Lenka Bukovská, Bořetice, Rybářský spolek Bořetice, TJ Sokol Bořetice – finanční prostředky byly vynaloženy v souladu s účelem dotace),

- **schválilo odměny neuvolněných funkcionářů obce Bořetice** s platností od 1. 3. 2020 (dle nařízení vlády č. 338 ze dne 17. 12. 2019), a to následovně:

Funkce	Schválená výše měsíční odměny
neuvolněný místostarosta obce Bořetice	15 000 Kč
neuvolněný člen Rady obce Bořetice	3 600 Kč
neuvolněný člen Zastupitelstva obce Bořetice	900 Kč
předseda komise nebo výboru	1 800 Kč

- **schválilo výsledky inventarizace** podle stavu ke dni 31. 12. 2019.

Zastupitelstvo obce Bořetice na svém mimořádném X. veřejném zasedání konaném dne 26. 2. 2020:

- **schválilo přijetí dotace ve výši 8 479 400 Kč** na akci „Výstavba kanalizace a ČOV v obci Bořetice“ od Jihomoravského kraje,
- **schválilo znění a uzavření Smlouvy o poskytnutí dotace** TJ Sokolu Bořetice.

Upozornění: jedná se o upravený výřitek z přijatých usnesení. Plnou verzi usnesení je možné nalézt na webu Bořetic www.bořetice.cz, záložka Samospráva obce/Usnesení z jednání ZO, popř. na obecním úřadu Bořetice. Ve stejné záložce naleznete i Zápis z jednání ZO.

Jiří Michna, místostarosta

Bořetice v době koronavirové

Vážení občane, v těchto dnech prožíváme situaci, kterou drtivá většina z nás viděla max. v nějakém katastrofickém filmu. Jsme svědky opatření vlády ČR proti šíření celosvětové pandemie koronaviru, která velmi citelně zasahuje i do našich životů. Jsme nuceni strpět restrikce ovlivňující naši osobní svobodu v podobě omezení vycházení, návštěv příbuzných a přátel, nemožnosti cestování, omezení různých akcí, zavření mateřské a základní školy, knihovny atd. Vše v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu v ČR.

V naší malé obci se doslova ze dne na den zastavil veškerý společenský a kulturní život, utichl (pro místní podnikatele zásadní) turistický ruch, z Kraví hory je momentálně taková „bořecká Pripjat“. Celá obec jede na nouzový chod, vč. obecního úřadu a sběrného dvoru. Zrušeny byly prakticky všechny březnové a dubnové akce, květnové zatím částečně. Je mi to velmi líto, protože vím, že spousta práce organizátorů přišla vniveč. Naneštěstí ohroženy jsou i události v nejbližší budoucnosti, vč. největšího křesťanského svátku – Velikonocí.

V souvislosti s koronavirem se mediálním prostorem a zejména na sociálních sítích šíří různé více či méně pravdivé informace, které v mnoha případech zbytečně zvyšují napětí a nejistotu mezi lidmi, proto se obec Bořetice po celou dobu snaží prostřednictvím rozhlasu, webu a FB poskytnout svým občanům objektivní informace z ověřených zdrojů, prosím čerpejte z nich. Nezapomínáme ani na naše nejstarší občany, kteří jsou z pohledu nemoci COVID-19 nejohroženější skupinou. Připravili jsme pro ně informační leták ohledně doporučeného chování, který jim roznesli naši hasiči. Těm se také pro naše babičky a dědečky podařilo sehnat a rozdistribuuovat v současnosti téměř nedostupnou dezinfekci na ruce, kterou také částečně uhradili z vlastních prostředků. Z důvodu uzavření mateřské školy a školní jídelny jsme seniorům také zajistili náhradní možnost stravování a prostřednictvím roznášky obědů či „Rouška-pointu“ na sóle jsme koordinovali přidělení ochranných roušek, což mě dostává k zásadnímu bodu, který bych zde chtěl zmínit, a tím je pomoc a solidarita mezi občany.

Chtěl bych opravdu ze srdce poděkovat všem našim občankám a občanům, kteří ani v době krize nezapomněli na svoje lidství, na to, že pomáhá je přirozené. Jsem upřímně dojatý z nezištné pomoci

našich šikovných žen, které neúnavně šly roušky pro naše seniory, nemohoucí, prodavačky v potravinách či na poště, nemocnice a různá jiná zdravotnická zařízení nebo firmy. Dámy, smekám před vámi! Obec o vás ví a až bude vhodnější doba, určitě vám ještě poděkuje. Děkuji také svojí manželce Katce, která přesto, že se musí starat o naše tři děti, sedí u počítače a zveřejňuje pro naše občany na webu i FB důležité informace. Byla také přes obecní FB koordinátorkou pomoci od těch, kteří ji potřebovali, k těm, kteří ji mohli poskytnout.

Chtěl bych poděkovat hasičům, obecním pracovníkům, pracovnícím ve službách, na našem úřadě, paní doktorce Barnášové, že i přes riziko možné nákazy ordinuje, a také vám všem (a není vás vůbec málo), kteří se staráte o svoje blízké, pomáháte ostatním (např. tím, že chodíte zalévat na hřbitov, nakoupili jste, vyrobili či darovali materiál na roušky, nabídli jste finance a své služby seniorům) či „jen“ dodržujete opatření vlády, i to je velmi důležité. Samozřejmě, i v naší obci se najdou výjimky, ale jsem přesvědčen, že v drtivé většině jsme zodpovědní, zakrýváme si ústa a nos rouškou, zbytečně nevycházíme ven a dodržujeme hygienické návyky.

I přesto, že v okolních obcích již jsou potvrzené případy koronaviru a na FB se objevily informace, že tato nemoc je dokonce už i v Bořeticích, v době psaní tohoto článku u nás zatím žádný potvrzený případ nebyl, byť i několika našim občanům byla nařízena karanténa. Ale i kdyby byl, no a co? Dnes už se bohužel dá nakazit tzv. komunitně, netýká se to pouze navrátilců ze zahraničí. Trošku mě děsí, že se občas na sociálních sítích pořádají „hony na čarodějnice“, a toho se chci vyvarovat. Doufám, že vy také. Pokud budeme mít informace o výskytu koronaviru u nás, samozřejmě vás budeme informovat.

Vážení občane, chápu, že situace pro vás není jednoduchá, ale chtěl jsem vás poprosit – vydržme, budme ohleduplní a pomáhejme si, využijme daného času s rodinou. V této nejisté době je jednou z mála jistot to, že nakonec vyhrájeme a nebezpečný virus porazíme. Obec je připravena vám v případě potřeby podat pomocnou ruku a nenechá vás v tom. Pokud byste zejména vy, naši seniory, potřebovali pomoc s nákupem, obstaráním léků, roušky apod., můžete zavolat na obecní úřad (519 430 103) nebo napsat na obecní FB.

Krásné jaro a pevné zdraví přeje

Jiří Michna, místostarosta

Zpráva o činnosti obecní knihovny

V únoru jsme žádali dotaci na rekonstrukci obecní knihovny, na kterou se letos chystáme. Psala jsem o ní i v minulém článku do BL.

Koncem dubna pojedeme vrátit Výměnný fond do Břeclavi a opět přivezeme řadu nových knih.

Plánuji taky besedy s mateřskou a základní školou.

Zvu tímto malé i velké občany Bořetic k návštěvě naší knihovny.

Výpůjční doba je v pondělí a v úterý od 9 do 11.30 hod., ve středu od 15 do 18 hod. a v pátek od 16 do 18 hod.

Informace o akcích a novinkách v knihovně si můžete najít na internetových stránkách knihovny www.knihovnaboretice.webk.cz.

Přijďte si vybrat pěknou knihu.

Na všechny se těší a přeje krásné prožití Velikonoc

Vaše knihovnice Lenka Grúzová

Pozn. red. Ve chvíli, kdy vychází zpravodaj, je naše knihovna zavřená. Znovuotevření bude včas oznámeno.

Aktualizace k 18. březnu: přechod na DVB-T2 se odkládá

Plánované vypínání stávajícího vysílání DVB-T a přeladování přechodové sítě DVB-T2 na finální kmitočty se odkládá. Změna se týká všech termínů na vysílačích České Budějovice – Klet' a Vimperk – Mařský vrch, plánované na 19. března a na vysílačích na jižní Moravě, Brno – Kojál, Hády, Barvičova a Mikulov – Děvín, které mělo zahájit přechod na DVB-T2 v úterý 31. března. O nových datech se jedná s ČTÚ a Ministerstvem průmyslu a obchodu, jakmile bude harmonogram doladěn, budeme vás o něm neprodleně informovat.

Vážení občané,

jak jistě víte, v České republice odstartovala druhá vlna televizní digitalizace. Přeladění na nový digitální signál DVB-T2 se postupně dotkne všech domácností, které přijímají vysílání pomocí venkovní či klasické antény nebo společné antény pro bytové domy. Dotkne se tedy i velké části obyvatel naší obce.

Již **31. března 2020** vypne své stávající vysílání ve starém standardu DVB-T vysílač **Brno – Kojál**, obou městských vysílačů **Hády a Barvičova**, a také vysílač z mikulovského **Děvína**, což se dotkne řady obcí na jižní Moravě, tedy i Bořetic.

S jakýmikoli dotazy ohledně termínů vypínání, způsobu přeladění nebo jiných technických problémů se můžete obrátit na telefonní centrum České televize na čísle 261 136 113, případně na e-mail info@ceskatelevize.cz. Podrobnější informace jsou zároveň dostupné na webu www.digict.cz.

František Petrásek, starosta

I TADY SE MĚNÍ TELEVIZNÍ VYSÍLÁNÍ PŘELAĎTE NA NOVÝ SIGNÁL DVB-T2 VČAS

V celé České republice se mění starý televizní signál na moderní DVB-T2. Tato změna se postupně dotkne všech televizorů, které přijímají pozemní vysílání. A tak není na co čekat... Lepší zvuk i obraz můžete mít díky DVB-T2 už teď. Připravte se na přeladění včas!

Kdy a kde přecházejí na nový signál programy České televize? A jak poznáte, že se změna týká i vás?

Jak na DVB-T2?

1 Objeví-li se na vaší obrazovce logo HD, přeladění se vás netýká.

2 Vidíte tuto ikonu? Zpozorněte. Přechod na DVB-T2 se vás může týkat. Přeladit můžete ihned!

27. 11. 2019

7. 1. 2020

30. 1. 2020

4. 2. 2020

12. 2. 2020

26. 2. 2020

19. 3. 2020

31. 3. 2020

30. 4. 2020

31. 5. 2020

K přeladění na DVB-T2 dochází na základě rozhodnutí vlády a mezinárodních dohod, které mají vést k rozvoji vysokorychlostního internetu.

Česká televize nabízí informační pomoc s přeladěním na nový signál DVB-T2 na webu www.digict.cz nebo na telefonu 2 6113 6113.

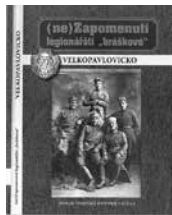
Krátce z obce

Důležité upozornění

V době přípravy tohoto vydání platí na území ČR nouzový stav a veškeré akce jsou pozastaveny či zrušeny.

Prosíme sledujte aktuální zpravodajství obce (rozhlas, webové stránky, Facebook), tam se vždy dozvíte vše podstatné.

Kniha (ne)Zapomenutí legionářští "bráškové" v prodeji

Na obci si můžete zakoupit knížku (ne)Zapomenutí legionářští „bráškové“ Velkopavlovicka za cenu 200 Kč autora Františka Trávníčka.

Kniha pojednává o legionářích z naší obce a blízkého okolí. Bojovali v cizině za novou republiku, aby se vrátili domů. Jejich jména, tváře a osudy jsou zapomenuty. Pojdte s námi si je připomenout.

Bezpečnostní agentura v obci

Od 1. 2. 2020 naše obec opět využívá služeb bezpečnostní agentury, která bude v naší obci provádět nepravidelný dohled zaměřený zejména na dodržování veřejného pořádku, obecních vyhlášek atd. Pokud budete mít jakýkoli podnět, je možné se obrátit přímo na pracovníka bezpečnostní agentury na čísle: 724 299 762.

Ceníky

Na webu www.boretice.cz/obecni-urad-ceniky můžete najít nové ceníky za pronájem.

Výzva občanům

V případě zaznamenání obtěžujícího zápachu v obci prosím neváhejte ihned kontaktovat přímo odbor životního prostředí Městského úřadu Hustopeče, který je oprávněn provést místní šetření. Kontakt: +420 519 441 086, zivotni@hustopece.cz.

Prosba pana kronikáře

Kronikář obce prosí občany o jména stárků a stárek a má-li někdo i fotografie stárků a stárek v letech 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989 a 1990, které potřebuje do připravované knihy o hodech v Bořeticích. Seznamy stárků a stárek prosím přineste na obec. Fotografie (těm, kteří si budou přát) vrátíme.

Mockrát děkuje kronikář V. Petrásek

V současné době je v obci realizován projekt Protipovodňová opatření obce Bořetice

Realizace: 1. 10. 2019–31. 12. 2020

Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií – Fondem soudržnosti v rámci Operačního programu Životní prostředí.

Součástí projektu je vybudování nového rozhlasu v celé obci. Ten bude napojen na bezpečnostní složky státu.

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Protipovodňová opatření obce Bořetice

Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií – Fondem soudržnosti v rámci Operačního programu Životní prostředí.

Předmětem podpory je instalace lokálního výstražného a varovného systému a následná digitalizace povodňového plánu s cílem napomoci správnému posouzení povodňového nebezpečí, ochraně zdraví a majetku občanů. Realizací projektu bude 100 obyvatel chráněno protipovodňovými opatřeními a jedna obec digitálním povodňovým plánem.

Celkové způsobilé výdaje: 2 019 941 Kč

Dotace EU: 1 413 959 Kč (70 %)

Příspěvek příjemce podpory: 605 982 Kč (30 %)

Datum zahájení realizace projektu: 1. 10. 2019

Datum plánovaného ukončení projektu: 31. 12. 2020

Rídící orgán: Ministerstvo životního prostředí

Zprostředkující subjekt: Státní fond životního prostředí ČR

Příjemce dotace: Obec Bořetice

ČISTOTA
VODY

KVALITA
OVZDUŠÍ

ZPRACOVÁNÍ
ODPADU

OCHRANA
PŘÍRODY

ENERGETICKÉ
ÚSPORY

Zveme vás na následující akce:

- **Dětský bazárek** – sobota 16. května od 8 do 12 hod v KD Bořetice
- **fotbalový turnaj O pohár starosty obce** – sobota 20. června od 14 hod na hřišti TJ Sokol Bořetice
- **tenisové turnaje:**
 - Přesňákový turnaj – pátek 8. května od 8 hod
 - Letní tenisový turnaj – sobota 27. června od 8 hod
 - Letní tenisový turnaj mistrů – sobota 4. července od 8 hod
 - Tenisový turnaj Big Head Open – sobota 11. července od 8 hod
 - Tenisový družební turnaj – sobota 18. července od 8 hod

Upozorňujeme na změnu termínu **závěrečného vystoupení ZŠ a MŠ**. Nové datum školní akademie je **neděle 21. 6. 2020 v 15 hodin** (původně byl termín stanoven o týden dříve).

Byly zrušeny akce "Uklidíme Bořetice", sběr železného šrotu, velikonoční hrkání a pálení čarodějnic. Byly odloženy květnové akce Žehnutí hasičské zbrojnice a Bazárek s hadříky V (náhradní data zatím nebyla stanovena). Děkujeme za pochopení.

Co nás čeká a co budeme slavit

První oslavou, která nás čeká již v květnu, bude sice (pozdě ale přece) výročí SDH – Sboru dobrovolných hasičů. V roce 2018 uplynulo 120 let od založení našich hasičů. U zrodu stál tehdejší starosta obce František Miklík, který se na valné hromadě 30. října 1898 stal prvním předsedou Sboru, a tím naše obec splnila c.k. nařízení z roku 1873 o vytvoření hasičských sborů. Opožděná oslava se dá omluvit tím, že obec a SDH v té době pilně pracovali na stavbě nové hasičské zbrojnice vedle bývalého Svazarmu. Mělo by se slavit s celou parádou, tak jak to bylo u hasičů vždy zvykem, průvodem občanů a ostatních spolků k nové zbrojnici, požehnání stavbě a prohlídce celé stavby s pohoštěním občanů. Doma by neměl zůstat ani první spolkový prapor pořízený v roce 1908, který by měl být nesen v čele průvodu a pak zaujmout čestné místo v nové „hasičce“ (ne jeho re-

plika). Tím bychom vzdali čest několika generacím hasičů, kteří pod heslem „Bohu ku cti, bližnímu ku pomoci“ v našem sboru pracovali.

Druhá oslava by se měla uskutečnit až v roce 2022, kdy budeme slavit 800 let od první písemné zmínky o obci. Jsou to sice ještě dva roky, ale již dnes bychom se měli zamyslet, jak to oslavíme. Navrhují, abychom udělali setkání rodáků a k té příležitosti vydali novou knihu o obci s tím „co v té první nebylo“. Prosim občany, aby na obec dávali připomínky, jak toto výročí důstojně oslavit.

Václav Petrásek, kronikář

Pozn. red.: Květnové žehnání hasičské zbrojnice bylo odloženo, v době uzávěrky není nové datum žehnání známo.

Hladina spodní vody stoupá

Povinností kronikáře je nejen hlídat a zapisovat vše kolem obce a občanů, ale také sledovat počasí a srážky vody. Můj předchůdce Staňa Pazderka sledoval srážky i tak, že s částečně naplněnou PET lahví na provázku sledoval výšku hladiny ve Svodnici přes zábradlí na mostě. Nemám přístup k některé ze studní v obci, a tak hladinu ve Svodnici sleduji jen jako každý občan pohledem z mostu, ale pravidelně sleduji výšku vody v rybníku v trati Jezírko, kterému rybáři říkají 1. Ten nemá přítok vody, ale je napájen spodní vodou z celého okolí až po les. Podle svého názvu Jezírko vystupovala v letech, kdy byl dostatek srážek nebo sněhu, voda nad terén a vytvářela jezírko a pole nebylo možno obdělávat. V roce 1921 uskutečnil pozdější starosta Jakub Petrásek první meliorace v obci a pole vysušil. Desítky let odvodnění sloužilo, až se keramické trubky zanesly hlínou a v 90. letech minulého století začala voda zase vystupovat a pole nešla obdělávat. Tehdy mne napadlo vykopat tam rybník a do prv-

ního ÚP v roce 1994 jsem jej zařadil i s druhým rybníkem v trati „Panské jamy“ (rybáři mu dnes říkají 2), kde meliorace nebyly provedeny a voda tam stála po celý rok v „jamách“ s rákosem. Jako kluci jsme tam chodili na „cigáry“. V roce 2017, protože bylo málo deště a sněhu, spadlo jen 360 mm srážek, klesla voda v rybnících o 1 m. Ani v roce 2018, kdy spadlo 457 mm, se voda v rybnících nevrátila na stav před rokem 2017. Teprve loni a v letošním lednu a únoru se voda vyrovnala s lety před rokem 2017. Letos na začátku března se hladina vody dostala v rybníku Jezírko (1) do úrovně s terénem. Ztratil se ostrůvek, který byl ponechán uprostřed nového rybníku a voda se pomalu vylévá z břehů. Také ve Svodnici se voda udržuje poměrně vysoko, ale je to zřejmě i tím, že v části „Palachy“ mezi Bořeticemi a Velkými Pavlovicemi je silně zarostlá palachem.

Václav Petrásek, kronikář

Přehled o odpadech v tunách za roky 2014–2019 a průměr vyprodukovaných odpadů na jednoho obyvatele za rok v kg

Rok	Název odpadu														
	směsný komunální odpad	objemný odpad	biologicky rozložitelný odpad	směsi, beton a cihla	asfaltové směsi	zemina a kamení	sklo	papír a lepenka	barvy, lepidla - nebezpečné	odpadní dřevo	plasty	železo	kompozitní obaly	pneumatiky	CELKEM Kč
2014/tuna	294,95	80,5	19	121	0	0	22	32,5	1	20	11,5	0	0,8	2	715 932,00 Kč
Ø na 1 obyv. v kg/rok	227,23	62,01	14,63	93,22	0	0	16,94	25,03	0,77	15,4	8,86	0,7	0,61	1,54	465,89
2015/tuna	289,46	76,07	103,6	118,7	4,2	0	26,5	27	1,4	0	11,9	11,3	0,7	1,9	749 522,75
Ø na 1 obyv. v kg/rok	223	58,6	79,81	91,44	3,23	0	20,41	20,8	1,07	0	9,16	8,5	0,53	1,46	517,67
2016/tuna	297,55	105,12	101,5	129,3	0	29	21,5	54	0,6	10,2	15,2	18,2	1,2	5,7	942 827,82
Ø na 1 obyv. v kg/rok	229,23	80,98	78,19	99,61	0	22,34	16,56	41,6	0,46	7,85	11,71	14,02	0,92	4,39	606,85
2017/tuna	321,01	136,53	118,2	190	0	0	37,05	42,5	0,7	7,4	13,2	9,8	0,8	5,2	1 147 544,56
Ø na 1 obyv. v kg/rok	247,31	105,18	91,06	146,37	0	0	28,54	32,74	0,54	5,7	10,16	7,55	0,61	4,06	678,89
2018/tuna	319,24	140,57	115,12	170,58	0	0	29,25	45,77	0	0	9,80	25,18	0,90	4,34	1 229 667,01
Ø na 1 obyv. v kg/rok	245,95	108,30	88,69	131,42	0	0	22,53	35,26	0	0	7,55	19,40	0,69	3,34	662,37
2019/tuna	277,65	163,05	102,15	210,67	0	0	38,90	47,59	0	4,02	10,10	13,76	0,76	3,77	1 267 130,24
Ø na 1 obyv. v kg/rok	213,91	125,62	78,70	162,30	0	0	29,97	36,66	0	3,10	7,78	10,60	0,59	2,90	671,46

Uhrazené poplatky od občanů v roce 2019 580 000 Kč

Odměna za separaci v roce 2019 od spol. EKO-KOM 140 498 Kč

Celkové náklady na 1 obyv. po odečtení odměny od spol. EKO-KOM

976 Kč

František Petrásek, starosta

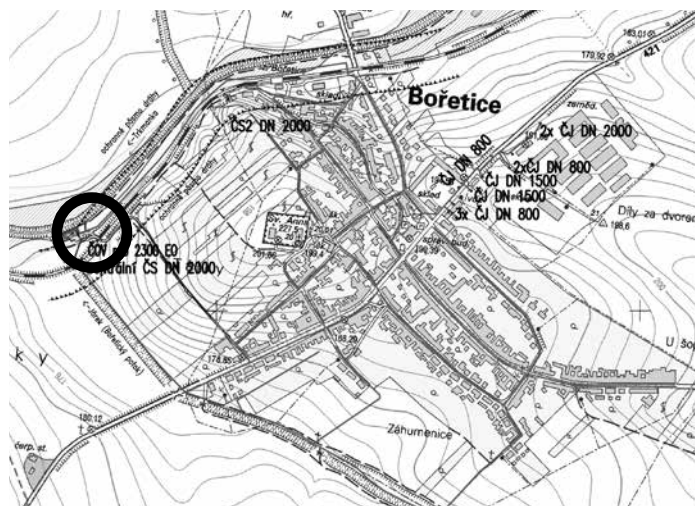
Informace pro občany k výstavbě kanalizace

Blíží se termín zahájení výstavby kanalizace a čističky odpadních vod v obci. Na základě schůzky s dodavatelem a projektanty, která se uskutečnila v měsíci únoru 2020, byla na obec doručena nabídka od projekční kanceláře na zpracování projektové dokumentace pro územní řízení soukromých částí kanalizačních přípojek. Kdo z občanů bude mít zájem o vypracování této dokumentace, může se přihlásit na obecním úřadě.

Přibližně 14 dní před vlastním zahájením stavby bude svolána schůzka s občany, kde bude dán prostor pro případné dotazy.

Kanalizace a čistírna odpadních vod v Bořeticích v číslech

- O výstavbě se začalo uvažovat již v roce 1996.
- Konečné rozhodnutí zahájit přípravy a požádat o dotaci padlo v roce 2015.
- Rozhodnutí přepracovat dokumentaci (jednotná kanalizace) na kanalizaci oddělenou (splašková a dešťová kanalizace samostatně) padlo v roce 2016.
- V lednu 2018 bylo požádáno na SFŽP o dotaci.
- V květnu 2018 bylo doručeno schválení dotace od SFŽP ve výši asi 96 mil. Kč.

- Následně byla zpracována dokumentace pro stavební rozhodnutí a po vydání stavebního Rozhodnutí zpracovaná dokumentace pro provedení stavby.
- V dubnu 2019 bylo požádáno o dotaci na JM kraj.
- V dubnu 2019 zahájeno výběrové řízení na dodavatele stavby, technický dozor a bezpečnostního technika stavby.
- Celková cena stanovená dokumentací pro provedení stavby a VŘ byla 193 mil. Kč
- Celková cena stanovená dokumentací pro provádění TDI, BOZP byla 5 mil. Kč
- V srpnu 2019 bylo výběrové řízení ukončeno. Dodavatelem stavby je EVT Stavby s.r.o. a OHL ŽS, a.s., za celkovou cenu 169 mil. Kč a TDI a BOZP firma Vodohospodářský rozvoj a výstavba a.s. Brno za cenu 3,8 mil. Kč.
- 31. 8. 2019 byly všechny dokumenty VŘ odeslané na SFŽP ke kontrole.
- V listopadu 2019 byla uzavřena smlouva s Komerční bankou a.s. na úvěr ve výši 70 mil. Kč se splatností do roku 2039.
- V únoru 2020 proběhla první koordinační schůzka zástupců obce, dodavatele stavby, projektantů, technického dozoru a administrátora, kde byl dohodnutý další postup.
- V březnu 2020 nám bylo doručeno schválení dotace a návrh Smlouvy o poskytnutí dotace ve výši 8,5 mil. Kč od JM kraje schválené na zasedání Zastupitelstva Jihomoravského kraje dne 27. 2. 2020.
- V současné době čekáme na schválení již vydaného Rozhodnutí poskytnutí dotace od SFŽP, aby bylo možné stavbu zahájit. Z koordinační schůzky vzešel termín nejpozději začátek května 2020. Termín ukončení 11/2021 se zatím nemění.

František Petrásek, starosta

Naši starostové v Praze

Na konci ledna 2020 odjeli současný starosta František Petrásek a exstarosta Václav Petrásek, který v roce 2005 dovedl obec k vítězství v soutěži o Vesnici roku, na pozvání premiéra vlády pana Babiše a prezidenta ČR pana Zemana na setkání s nimi do Prahy. Naše obecní auto řízené současným starostou odjelo brzy ráno do Prahy, protože první setkání na Úřadu vlády bylo již po 10. hodině, kdy nás přijal premiér vlády. Jeli jsme s předstihem, neboť jsme po-

četili s problémy s parkováním. Po hodině hledání jsme zaparkovali u stanice metra Hradčanská. Před vstupem do Úřadu vlády proběhla první přísná kontrola návštěvníků, ale to nebylo nic proti kontrole na „Hradě“. Pan premiér Babiš nás přijal k hodinovému setkání, kde se mluvilo o problémech malých obcí, ale většinou mluvil pan premiér. Na rozloučenou jsme se přesunuli na schodiště v budově ke společnému fotografování – pan premiér a delegace 25 staros-

tů s doprovodem z obcí, které vyhrály soutěž o Vesnici roku, na připomenutí 25 let této soutěže. Pan premiér nás pohostil kávou a několika mísami dobrých koláčů, které v nás mizely, neboť již bylo po poledni a na oběd nebyl čas.

Pak jsme se pěšky přesouvali kolem stanice metra a po Starých zámeckých schodech na Hrad za panem prezidentem Zemanem. U vchodu pro návštěvníky jsme prošli první důkladnou kontrolou a kontrolou občanských průkazů. Na nádvoří u kaple sv. Kříže jsme čekali ve větru a mrazu na další kontrolu prezence podle seznamu návštěvníků. Další kontrola, ale již mírnější, nás čekala u vstupu do křídla Hradu, kde sídlí prezident se svým úřadem a reprezentačními prostory. Přivedli nás do prostor, kde se konají slavnostní akty s prezidentem, kde jsme při čekání na prezidenta nacvičovali pro fotografy a novináře průběh setkání. Byli jsme upozorněni, že můžeme fotografovat, ale fotografie nesmíme poskytnout ke zveřejnění. Pan prezident vstoupil za pomoci ochránců spolu s ministryní Dostálovou (MMR) do sálu, kde se hned usadil ke stolku u dveří a jako první si zapálil cigaretu. Poté pronesl krátký uvítací proslov i s jedním dotazem, zda se u nás ještě zdraví. Poté jsme se přesunuli do vedlejšího sálu, kde bylo připraveno drobné pohoštění a postupně jsme podle roků vítězství v soutěži představovali krátce své obce. Většina starostů a starostek si stěžovala na nedostatek peněz, chybějící obchody, hospody a místa pro kulturu. Trochu jsme je překvapili představou naší obce po výčtu obchodů, hotelů, hospod a počtem lůžek ubytovací kapacity (přes 1 000 lůžek). Pozornost a veselí vzbudila naše nabídka, že jim jednu hospodu můžeme půjčit. Připili jsme si na zdraví vínem z Mikulovska s neustálým doplňováním sklenic. Po skončení této části programu bylo společné fotografování s panem prezidentem. Pak přišel průvodce a provedl nás všemi reprezentačními prostory Hradu až po Španělský sál. Celou cestou domů, na kterou jsme přibrali i starostu z Telnice, jsme hodnotili tento den a probírali jsme potíže a úspěchy našich obcí od získání titulu.

25 let soutěže Vesnice roku v programu obnovy venkova

Myšlenkové hnutí obnovy venkova vzniklo skoro před 50 lety v západní Evropě, kdy si občané, sociologové a politici uvědomili, jaký význam má venkov pro celou zemi. K tomu je potřeba, aby venkovské obyvatelstvo neodcházelo do měst, aby nacházelo práci doma, udržovalo místní ráz, krajinu a domácí tradice, aby venkov byl živý

První ročník soutěže Vesnice roku s prezidentem Václavem Havlem. Foto J. Kruml

a krásný. Proto jej skupina nadšenců (včetně našeho „Plečnika“ Jana Krumla), vedená porevolučním ministrem a bývalým politickým vězněm Ivanem Dejmalem předložila do vlády a dne 29. 5. 1991 byla schválena tzv. Pithartovou vládou. Pan Pithart tuto aktivitu uvítal slovy „Konečně je tady něco, co má dlouhodobý význam.“ Teprve v roce 1994 však bylo získáno dost poslanců, kteří odhlasovali vyčlenit peníze pro podporu Programu a tak je to i dodnes.

Od těchto let jsem sledoval tyto soutěže, seznamoval se s prací vítězných obcí a snažil se to dělat za pomoci pana Ing. arch. Jana Krumla i u nás. Poprvé jsme se přihlásili do soutěže v roce 2002 a hned jsme získali bílou stuhu za práci s mládeží, kterou jsem přebíral v Blatničce společně s Františkem Šebestou, který mi velmi pomáhal ve všem až do své smrti. V roce 2005 jsme se přihlásili znovu do soutěže o Vesnici roku a vyhráli jsme krajské kolo. Postoupili jsme za JM kraj do kola celostátního, které jsme také vyhráli. Od té doby nikdo za Jihomoravský kraj soutěž nevyhrál. Byla to sláva, jaká tu ještě u nás nebyla. V roce 2006 jsme za ČR postoupili do účasti v Evropské soutěži ARGE mezi 30 evropských zemí, ale tam to bylo takové olympijské „není důležité zvítězit, ale zúčastnit se“. Vyhlášen byl jen jeden vítěz a všichni ostatní dostali smaltovaný znak soutěže, který je umístěn na kulturním domě.

Václav Petrásek

Hasičská zbrojnice

Každý člověk potřebuje pro úspěšnou cestu životem zázemí ve formě domova, který poskytuje každému svému obyvateli bezpečí, výchozí bod pro všechny cesty a místo, kam se může vrátet. I my hasiči jsme se konečně dočkali a po dlouhých letech jsme takové místo získali.

Naše cesta k nové hasičské zbrojnici začala zhruba v roce 2010, kdy nám obec pořídila cisternový automobil, a umožnila nám tak hasit i v místech bez vodovodu (v té době většina požárů byla na polích a vinohradech mimo obec). Do této doby jsme relativně spokojeně přežívali v hasičské zbrojnici v blízkosti kostela a měli k dispozici staříčkou Avii a všemi obdivovanou hasičskou Škodu 120. Hasičská zbrojnice nebyla schopná pojmout postupně narůstající množství vybavení a už vůbec cisternu (na délku chybělo více než 1,5 metru prostoru), proto jsme si

před tímto pro nás důležitým historickým bodem ve spolupráci s vedením obce lámali hlavu, kam auto větších rozměrů umístít.

Jako rychlé a jediné možné dočasné řešení se nakonec jevila nevyužitá dvojgaráž v areálu panského dvora, kam jsme také po dohodě s jejím majitelem Ing. Vlastimilem Lubalem auto zaparkovali (tímto mu dodatečně děkují). Protože ale hasiči nemůžou mít auta a zásahové obleky na různých místech, přestěhovali jsme do těchto provizorních prostor veškeré zásahové vybavení. Toto zázemí ovšem

nebylo pro dlouhodobé fungování absolutně vhodné, o bezpečnosti nemluvě (čím dál více podemleté základy, postupně rozšiřující se praskliny ve zdech atd.). Hodně nepříjemné bylo chybějící sociální vybavení, a nemožnost si tak někde odskočit a provést základní hygienu. Nejvíce nás ovšem v poslední době trápili všudypřítomní hlodavci, kteří postupně naše vybavení ničili.

Při několika jednáních se zastupitelé obce jsme hledali možnosti a způsoby, jak získat zázemí lepší. Mezi uvažovanými variantami bylo rozšíření stávající hasičské zbrojnice, stavba samostatné větší garáže v blízkosti hřbitova i novostavba. Nakonec tedy ve všech ohledech vyhrála novostavba a bylo zapotřebí zvolit způsob a místo stavby. Výběr místa se zúžil výběrem z pozemků obce v lokalitách, kde nebude příliš překážet větší množství automobilů a kde bude prostor pro údržbu techniky. Jak už dnes všichni vědí, takovýto prostor jsme našli vedle budovy bývalé pizzerie na začátku obce. Tímto ovšem starosti neskončily, ale naopak začaly. Nedařilo se nám získat zásadnější dotace, a tak nebylo jasné, jak stavbu financovat. V roce 2018 se nám podařilo získat dotaci ve výši 1 000 000 Kč z Jihomoravského kraje, a obec Bořetice se tak rozhodla zahájit stavbu a uvolnit zbylých cca 8 000 000 Kč.

Výběrové řízení na stavbu hasičské zbrojnice bylo vypísáno ve dvou kolech začátkem roku 2018 a vítězně z něj vzešla stavební firma VS-build, s.r.o. z Želešic, která od září nastoupila a začala realizovat náš sen. Po několika menších a větších problémech jsme se dostali do stavu, kdy byla stavba převzata a my jsme se mohli v sobotu 1. 2. 2020 s veškerou technikou stěhovat.

Slovy nedokážu popsat radost ze získaných prostor, kam je opravdu radost se vracet a kde je také bez větších problémů možné pracovat na zdokonalování techniky a vybavy, která je určená bez nadsázky pro záchranu lidských životů a majetku. Tuto radost bychom chtěli zpečetit a sdílet s ostatními při slavnostním žehnání, které je (dá-li Pán) plánováno na sobotu 9. 5. 2020 (blízko svátku patrona hasičů sv. Floriána). Přijďte nás na tuto akci podpořit a prohlédnout si zázemí, ze kterého vyjždíme při každé Vaší nesnázi.

Tomáš Langer, velitel JSDH Bořetice

Pozn. red.: Květnové žehnání hasičské zbrojnice bylo odloženo, v době uzávěrky není nové datum žehnání známo.

Kulinářské okénko

Kefírový blesk za 10 minut

Vynikající a extra vláčný koláč z kefiru, příprava už nemůže být jednodušší.

Suroviny

4 vejce
200 g cukru krystal
360 ml kefiru
200 g rozpuštěného másla
400 g hladké mouky
1 prášek do pečiva
1 vanilinový cukr
džem podle chuti (například višňový)
práškový cukr na posypání

Postup

Metličkou nejprve vyšlehejte celá vejce, kefir, rozpuštěné máslo a cukr. Potom přidejte sypké přísady. Vyšlehejte jednotné těsto. Půl těsta navrstvěte na plech vystlaný pečicím papírem. Na těsto přidejte džem. Pomocí špejle můžete džem vpravit do povrchu těsta. Zalejte zbytkem těsta, uhladte a dejte péct, a to ve vyhřáté troubě na 180 stupňů asi 25 až 30 minut. Hotový koláč je možno pocukrovat.

Oslňující vepřové ragú se sýrovou omáčkou a žampiony

Suroviny

1,5 kg vepřového masa
500 g hub
250 g smetanového sýra
3 stroužky česneku
1 lžice rajčatového protlaku
pepř, sůl a olej

Postup

Maso nakrájejte na kostky a osmahněte ho na pánvi. Mezitím očistěte houby, nakrájejte je na kostky a přidejte k masu. Můžete trochu podlít vodou. Přidejte koření, protlak, česnek, promíchejte a vařte do měkka. Až bude maso měkké a uvařené, přidejte sýr, promíchejte a sejměte z ohně. Podávejte s rýží nebo jinou oblíbenou přílohou.

Dobrou chuť!

Rubriku připravila Lenka Grúzová

Předvánoční koncert Štěpánských koledníků

Bořetickým kulturním domem po dlouhé době zněly melodie písní. V předvečer vánočních svátků sem na pozvání farnosti přijeli Štěpánští koledníci, aby své posluchače svátečně naladili.

„My jsme skupina asi dvaadvaceti lidí, převážně mužů, a děláme žánr, který už tak trochu ustupuje do pozadí, a to jsou vánoční koledy. Navíc to děláme v takovém netradičním hávu. Řekl bych že jsme takový

crossover mezi Hradišťanem a Vlastou Redlem. A naším cílem je vzkřísit toho trochu zapomenutého ducha Vánoc a připomenout to, o čem opravdu ty svátky jsou,“ představil koledníky kapelník Martin Novák.

Těžko věřit, že dokonale sehrané a respekt budící těleso, které zaplnilo prostory celého pódia, se díky svému zaměření schází a vystupuje pouze o Vánocích. „My máme třeba devět koncertů během Vánoc pak máme celý rok padla. O to víc, se ale těšíme, až se zase sejdeme a znovu si zahrajeme,“ směje se Novák.

Jak to tak bývá, ty nejkrásnější věci začínají neplánovaně. Stejně to bylo i se vznikem kapely před 15 lety. „Začalo to úplně nevinně. Mě naverbovali kluci z Prušánek, kam jsem se tehdy čerstvě přistěhoval, do své kapely, abychom něco zahráli v kostele na svatého Štěpána. Zpívali jsme nejdřív jenom u nás a pak jsme se rozjeli i do okolí. Dnes jezdíme po celé republice,“ popsal historii kapely Novák.

Staré zapomenuté koledy i nové autorské písně Martina Nováka doplňovaly vtipné vsuvky a vyprávění z dob, kdy Vánoce byly opravdu výjimečným svátkem a co méně dáreků bylo pod stromečkem, o to více se lidé dokázali obdarovávat besedami a návštěvami.

Přestože hudebníci vyprodávají celé sály, jejich největší radosti a pro nás následováním příkladem je každoroční koledování u nemocných. „To je vždycky zvláštní okamžik, kdy my si myslíme, že někoho tím zpěvem obdarováváme, ale ono je to přesně naopak. Ten, kdo je naprosto nemohoucí, vám jenom pouhým pohledem vyjádří takovou míru vděčnosti, jaké se nikdy nedočkáte od člověka zdravého. A třebaže se rádi setkáváme s lidmi v obecnstvu, tak tohle je něco úplně jiného. A tak ať se děje cokoliv, tak vždycky na svátek sv. Štěpána se zvedneme a jdeme koledovat po nemocných, to je náš hlavní úkol,“ uzavřel dojatý Novák.

Posлуhači bedlivě naslouchali i pobrukovali si s kapelou a domů odcházeli s pocitem, že to vánoční poselství se tak úplně z toho světa neztratilo.

Autorkou článku i YouTube reportáže „Radost Štěpánských koledníků naladila Vánoce“ je Veronika Nováková

Statistika pohybu obyvatelstva v obci Bořetice v roce 2019

Počet občanů k 1. 1. 2019:
1 273

Nejmenší občanci naší obce:

Celkem 18 dětí, z toho 14 děvčat
a 4 chlapci.

Oliver Michal
Adéla Buchtová
Anna Křivánková
Barbora Křivánková
Martin Dvořáček
Štěpán Babáček
Ellena Mátlová
Rozálie Fridrichová
Lilien Dávidová
Anna Jamborová
Karolína Grůzová
Rozálie Vaculíková
Eliška Barvíková
Klaudia Gočíková
Šarlota Švástová
Izabela Kacerová
Marek Novák
Sára Procházková

Celkem bylo uzavřeno: 9 sňatků

Rozloučili jsme se s těmito občany:

Ludmila Košťálová
Jiřina Marečková
Ludmila Ševčíková
Jan Příbyl
Emílie Lůbalová
Marie Petrášková
Františka Lišťáková
Marie Kadlecová
Ludmila Bernatová
Anna Komárková
Ludmila Novotná
Augustin Grůza
Miroslav Kadlec
Arnošt Zedník
Františka Mančíková

Během roku 2019 se z naší obce
odstěhovalo 18 občanů,
přistěhovalo se 22 občanů.

K 31. 12. 2019 je v obci Bořetice
celkem 1 280 občanů.

Společenská kronika

Vítejte mezi námi:

leden:

Nelly Dufková
Timea Švestková
Lenka Horáková
Magdalena Michalová

únor:

Matyáš Režný
Klára Šebestová

Jubilanti:

Jubilanti 70 let

leden:

Jan Hempl

březen:

Marie Kacerová, Ludmila Buchtová

Jubilanti 75 let

leden:

Františka Jurasová, Vítězslav Pazderka

únor:

Antonín Buchta

březen:

Marie Vojtěšková, Zdenka Chrástková

Jubilanti 80 let

leden:

Marie Kadlecová, Veronika Vojtěšková

Přejeme všem hodně zdravíčka a osobní spokojenosti.

Z našeho středu navždy odešli:

leden: Antonín Petrásek

únor: Rostislav Petrásek

březen: Anna Galová

Mockrát děkujeme všem, kteří přispěli na vydávání Bořetických listů:

Paní Marie Prosková, Hustopeče za 300 Kč
Paní Jaroslava Žatecká, Praha za 500 Kč
Pan Jaroslav Surman za 500 Kč
Paní Anna Bečvářová, Písek za 300 Kč
Manželé Ludmila a Jaroslav Novákoví,
Bořetice za 500 Kč
Pan Jaroslav Novák, Brno za 500 Kč
Pan Michal Korol, Břeclav za 200 Kč
Paní Jarmila Veselá, Kobyly za 1 000 Kč

Pan Jiří Šafránek, Hustopeče za 200 Kč
Paní Jarmila Mazůrková, Starovičky za 200 Kč
Paní Marie Kulatá, Šternberk za 200 Kč
Paní Jožina Hublíková, Šternberk za 200 Kč
Paní Emílie Drápalová, Křenovice za 200 Kč
Anonymní dárci za 1 500 Kč
Paní Zdeňka Valová za 1 000 Kč
Pan Bernard Pazderka za 300 Kč

Všem ještě jednou děkujeme.

SAMI SOBĚ

75 let od konce druhé světové války – od onoho jara 1945

Jakkoliv je to neuvěřitelné, nelze popřít, že už celé tři generace obyvatel naší republiky nepoznaly, co je válka. Ptal se mne jeden z mých vnuků, pětiletý Toník: „*Dědo, a tys´ byl ve válce?*“ Odpověděl jsem mu trochu vyhýbavě, že ne tak docela, vždyť jsem byl ještě školák, kluk jen o něco větší, než je on teď. Toníka zajímaly samozřejmě především zbraně té doby. O nezměrných krutostech, o mučení a zabíjení milionů vojáků i civilistů, mezi nimiž byly často i děti a jejich matky, jsem – vzhledem k jeho věku – raději pomlčel.

Celou tu válku – od 1. září 1939 do 15. dubna 1945, kdy byli i z naší vesnice Sovětskou armádou vytlačeni Němci, jsem prožil (za Protektorátu) v rodných Bořeticích a zčásti také v našem tehdejší okresním městě Hodoníně. Vzhledem k tomu, že o jejím počátku a také o náletu na vlak, jímž jsem denně dojížděl do hodonínského gymnázia, jakož i o leteckém bombardování toho města, jsem už dříve v Bořetických listech psal (BL 2/2019), rozhodl jsem se k letošnímu 75. jubileu Osvobození zamyslet nad tím, co vše se na jaře 1945 ještě událo a o čem jsem na stránkách tohoto časopisu dosud nepsal, přesněji řečeno, nad tím, co jsem já sám, jako 14letý kluk z Bořetic, tehdy zažil nebo aspoň zaslechl od jiných.

Rudé armádě, konkrétně jednotkám 2. ukrajinského frontu, pod velením maršála Malinovského (podle historiků to byly jednotky 6. gardového jezdeckého sboru a 6. střelecké divize), se asi po 30 až 36 hodinách boje, **v sobotu 14. a v neděli 15. dubna 1945**, podařilo naši vesnici dobýt. Tvrdším oříškem pro ni, při jejím postupu od Lanžhotu, bylo překonání houževnaté německé obrany Velkých Bílovic v noci z 13. na 14. dubna. Ale válka pokračovala i po osvobození našeho kraje s nemenší intenzitou dál. K dramatickým událostem

došlo například hned v úterý 17. dubna: u Šitbořic podnikli Němci asi se 30 tanky odvážný protiútok a donutili Rudou armádu k ústupu. Byli jsme osvobozeni, ale konec války byl v nedohlednu. Teprve 26. dubna padlo, po těžkých bojích, s masivním nasazením tanků a dělostřelectva, město Brno. O tom bylo napsáno mnoho článků, historických pojednání, ba i celých knih.

Co však bylo s námi, čerstvě osvobozenými Bořetičany? Velká část našich občanů přežila ty dva rozhodující dny buď v nějakém polním úkrytu, nebo ve sklepech, který měli v intravilánu obce či *pod Kravihorami*. Moje sestra Mařka (1921–2015) a já jsme strávili asi 42 hodin v polním krytu Slávka Grůzy (bratrance našeho otce), vykopaném v travnaté mezi pod Záhumenicemi, a potom ještě asi 48 hodin v našem sklepech *pod Kravihorami*. Zatímco v tom krytě tvořily strop nad našimi hlavami jen hustě poskládané kmínky mladých dubů a habrů, shora pokryté jen tenkou vrstvou ornice, v našem podkravihorském sklepech, na dolním *frejdu*, před nímž nestál tehdy ještě žádný *presúz* a v němž pouze vstupní *šije* byla zaklenuta cihlami, představovala dobrou ochranu před bombami a dělostřeleckými granáty asi sedmi-metrová vrstva hlíny. Pod tou mezí to rozhodně nebylo bezpečné. Seděli jsme celé ty dlouhé hodiny na neohoblovaných prknech, podepřených cihlami na způsob lavic kolem čtyřstěny hranolovitého prostoru (o rozměrech 3 × 3 × 1,5 m), tři dospělí, tři děti, já, čtrnáctiletý kluk, a náš pes Riga, co možná zticha, abychom se neprozradili – protože pár desítek metrů od nás, korytem Příhonského potoka, přicházeli, už v sobotu, za večerního šera, rudoarmějci se samopaly v rukou, kteří by okamžitě spustili palbu. Strýc Slávek chtěl aspoň v noci ze soboty na neděli zajít dětem do blízké studánky pro vodu, ale sotva odkryl zamaskovaný vstup do krytu (dřevěný záklop, na němž byly upevněny drny trávy) a vystrčil hlavu na mez, ozvala se dlouhá salva ze samopalu. Když utichla, děti znovu usnuly a na žízeň zapomněly.

Tedy v pondělí, **16. dubna** ráno jsme se po noci, v níž kulometná i dělostřelecká palba zvolna utichala, až zmlkla docela, rozhodli náš úkryt opustit. Strýc Slávek spěchal domů, aby se děti po dvou rušných nocích mohly vyspat ve svých postýlkách, řádně najíst a napít, a my dva se sestrou jsme se vydali podél Příhonského potoka, ke *Kravihoram*, kde byla, jak jsme předpokládali, větší část naší rodiny. Na ten dlouhý přesun z krytu do vinného sklepa nezapomenu. Šli

Pozdní z. Bořetic

Školní střecha, při pohledu z kostelní věže, byla provizorně opravena hned v roce 1945. Škoda byla způsobena lehkou, protipěchotní bombou, jen na jedné straně, menší poškození, jen u krytiny, vznikla střelbou z leteckých kulometů.

jsme údolím pod *Tálky* ke *Kudel*, pak vpravo, ke *Skalce* a tam po dlouhé fošně přes Svodnici. Za ní jsme zamířili napříč přes louky, vyschlou škarpu k našemu dolnímu *Zajezeří*. Brázdou mezi poli jsme dorazili pak k silnici do Němčiček, která byla toho dne neuvěřitelně zaplněná dvěma až třemi proudy vozidel – nákladáků s bílou americkou hvězdou na kapotě, podobně jako u velkého počtu vojenských džípů, zásobovacích trénuů tažených párem koní (bez oné hvězdy) a podobně – takže jsme zůstali stát, celí zaražení u kraje té silnice. Na všech těch vozidlech seděli unavení a celí zaprášení vojáci v rubáškách. Na hlavách měli lodičky s velkou rudou hvězdou – *Rusáci*, jak jsme je nazývali. Až po chvíli nás napadlo, že bychom je měli zastavit zvednutím ruky. Tak jsme to udělali a opravdu, jeden voják s brigádýrkou na hlavě (asi důstojník, měli jiné výložky, než mívali naši vojáci) přikázal zastavit a směrem k nám mávl paží a zakřičel: „*Davaj!*“ Rychle jsme přeběhli na druhou stranu silnice. Oba proudy ruského vojska se daly opět do pohybu k Němčičkám a my pokračovali klopýtavě ke sklepu.

V otevřených dveřích stáli oba rodiče, s úlevou nás vítali a vedli dovnitř. Sklepní šíje byla přehrazena dvěma většími prázdnými sudy: jeden chránil levou polovinu šíje, druhý, postavený poněkud níž, pravou – proti střelbě shora, od cesty. Ve sklepech byla na *kantnyřích* upravena dvě lůžka s peřinami. Tatínek je dovezl z domu v ranci na zádech za toho velkého ostřelování, v sobotu odpoledne. A taky přivedl naši krávu *Stračenu*, s velkou nůší sena. Tu uvázal k nějakému kůlu v *Janoškově presúzu* (u *kmocháčka*). Otec prožil jako voják celou první světovou válku na třech různých frontách a po ní (1919) šel ještě jako dobrovolník bojovat na Slovensko, proti bolševickým Maďarům. Ani toho jara, ve svých 52 letech, nezapřel v sobě bojového ducha. Podle matčina svědectví se ani po splnění všech nezbytných úkolů (jídlo, peřiny, kráva, seno a voda pro ni) dole ve sklepech příliš nezdržoval. Každou chvíli vybíhal před sklep, kde se skryl jako v zákopech za hromadu hlíny, která ohraničovala naši sklepní parcelu a pečlivě sledoval ruské průzkumníky, pěšáky i jezdce na koních, jak se snaží od *Vrbice* po polích, mimo silnici, proniknout ke krajním domům *Bořetic*, ale pokaždé je kulometná palba Němců zahнала nazpět. Navíc prý měli Němci za *Jurasových* (osamělým) domem větve maskovaný tank, jehož dělo bylo zacíleno na vrbeckou silnici a občas tím směrem vypálilo. Proto zvolili naši osvoboditelé jiný postup – od vrbeckého *Hájku* přes pole k *bořetickým Žlebům* a korytem *Příhonského* potoka a pak polní cestou k *Luži*. Využívali přitom každé terénní nerovnosti a skupinky keřů či stromů, aby se kryli před nepřátelskou palbou. Tu a tam vzlétla i ruská bojová letadla, aby zasáhla ustupující Němce na silnicích. Tak mohl otec zahlédnout, jak jedna bombička zasáhla pancéřované auto, táhnoucí za sebou dělo, a hned dvakrát – na němčické silnici mezi *Zajezeřím* a na *kobylské silnici*, kousek od dvora. Ostatně kolem toho prvního jsme se o dva dny později vraceli ze sklepa domů...

Pro mého otce bylo to osvobozování *Bořetic* v průběhu půldruhého dubnového dne asi mnohem méně stresujícím zážitkem než pro mne. Vráťím se však k tomu pobytu ve sklepech. Nedlouho po příchodu jsem si lehl na jedno z připravených lůžek (nacpaný slámník, *strožok*, s peřinami) a ve mžiku jsem usnul. Probudil mě až hlasitý hovor hostů – dvou rudoarmějců se samopaly: „*Germana nět?*“ I když je otec ujistil, že v našem sklepech žádný Němec není, nýbrž jen jeho rodina, přesto jeden z vojáků šel obhlédnout celý sklep, a přitom si svítil baterkou, upevněnou na opasku. Potom oba zasalutovali a se slovy „*Da svidaňa.*“ se vzdálili. Netrvalo však dlouho a přišli další, tentokrát s kanystrem (tehdy byly jen plechové) od benzínu. Otec si toho asi nevšiml, a tak je pozval na skleničku červeného. Musel si ovšem

taky nalít a před jejich očima tu svoji sklenku vypít napřed, aby se přesvědčili, že je nechce otrávit. Pak se též napili, víno mu pochválili („*Charašoje!*“) a pak vytáhli ten kanystr. Otec k němu přičichl a zavrtěl hlavou – páchl ještě benzinem. A když znovu naléhali („*Davaj vinka!*“), šel ke sklepní putýnce, v níž měl pitnou vodu, přinesenou až ze studny u kříže, u *Vinopy*. (Tehdy, jak je starším čtenářům známo, jsme neměli ve vinných sklepech ani vodovod, ani elektřinu. Svítilo se svíčkami nebo, při delším pobytu, petrolejovou lampou.) Otec potom do toho kanystru, stále ještě nelibě zavánějícího, natáhl asi čtyři *koštýře* vína a dal to těm dvěma vojákům se slovy: „*Eto chvatit. U miňa ně mnogo vinka.*“ Snad mu při odchodu řekli aspoň „*Spasibo!*“

Od té chvíle jsme zavírali dveře od sklepa zevnitř na zástrčku. Občas však někdo z nás zašel se poohlédnout po sousedech v okolí. Tak se k nám donesly zprávy o tom, že rychlý postup Rusů se někde u *Šitbořic* zastavil. Byla to asi jen fáma, včetně mezi sousedy kolujícího vysvětlení, že ti *Rusáci* snad někde v *Horních Bojanovicích* se v družstevním sklepech natolik opjeli, že jejich *komandant*, aby tomu zamezil, dal tam prostřílet rozměrné sudy s vínem, které pak kanálkem odtékalo do místního potoka. A jako na dotvrzení té skutečnosti se v úterý **17. dubna** poněkud zesílil dosud vzdálený hukot dělostřelby a k večeru se najednou ozval rytmický praskot sovětského raketometu, kterému se říkalo *katuša*. Byl jsem zrovna venku před sklepem a tohle mě šokovalo: poprvé v životě jsem spatřil ohnivé rakety, jak jedna za druhou vylétaly kdesi od *Vrbice* a letěly přes nás kamsi na západ. Náš táta však usoudil, že fronta se k nám už nevrátí, a tak stanovil náš návrat domů na středu **18. dubna**. Ale do úterního večera přinesl do sklepa další zprávy o chování našich „osvoboditelů“. O tom, jak před nimi musí lidé ukrývat náramkové nebo i kapesní hodinky – hned žádali „*Davaj časý!*“ – nebo jízdní kola („*Davaj mašinku!*“). Pamětníci starší generace si o nich povídali choulostivější historky, kterým jsem tehdy ještě plně nerozuměl: jak kdesi v okolí znásilnili ruští vojáci hned několik děvčat, která se před nimi včas neschovala.

Tak jsme ještě týž den, ve středu **18. dubna**, vykročili na cestu k domovu s neurčitými obavami. Kráčeli jsme kolem toho shořelého transportéru s dělem u silnice. V tom vraku zůstaly ještě tři, na uhel spálené, mrtvolky Němců. Byl to nepříjemný pohled, ale ještě odpornější zápach. U mlýna jsme odbočili doprava, do *Chalúpek* a šli jsme do kopce, *žabím sklzem*, kolem *Žďárských*, *Hemplových* chalupy, *Kocmánkova* a *Podešťova* domu, *Jeríškem*, za naše humna – k naší chalupě čp. 135. *Bořetické* ulice byly toho dne skoro liduprázdné. Nešli jsme kolem ještě trochu kouřících ruin vyhořelé obecní hospody, ale přesto jsme klopýtali o spadlé elektrické dráty, přes tříšť rozbitých střešních tašek a všelijaké smetí, kolem selských stodol s rozevřenými vraty, až do naší uličky, aniž bychom někoho potkali. Jen v dále jsme zahlédli ruské vojáky, kteří cosi přenášeli sem a tam. Toho dne připravila matka teplou večeři – bramborový guláš s kousky vepřového masa ze zavařovačky. Zasedli jsme ke stolu a tu do naší jizby vstoupil ruský voják, pozdravil obvyklým „*Zdravsvujtě!*“ a hrnul se hned na volnou židli u stolu, hned vedle naší *Mařky*. Otec, sedící z druhé strany, ho rázně odstrčil. Dodal k tomu: „*Ona bolna... logkije...*“ A ukázal rukou, že je nemocná na plíce. To začínkovalo, voják si odsedl a po chvíli zmizel. Ještě v tom týdnu zašla *Mařka* za kterousi svojí kamarádkou a už v pondělí **23. dubna** se hlásily obě do práce na sovětském leteckém velitelství, které se usadilo v sousedním domě u *Chrástků*, kde pracovaly pak obě dvě jako pomocnice v kuchyni. Tam to bylo bezpečné před dotěrnými vojáky.

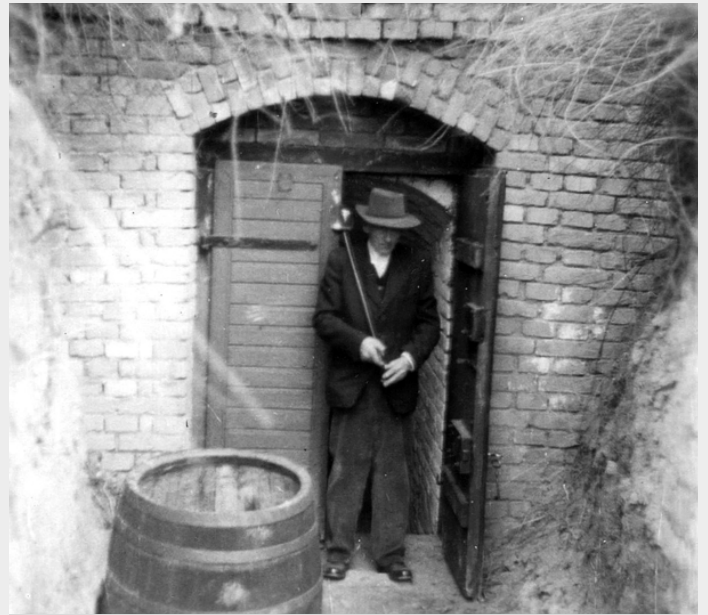
Jo, zapomněl jsem dodat, že Rusové si na *panské Nivě* za druhými humny zřídili polní letiště. V zahradách sousedících domů olámali

zrovna rašící větve ovocných stromů, meruněk a třešní a zamaskovali jimi svá bojová letadla, převážně dvouplošníky (*kukuruzníky*). Odtud pak vzlétali, aby bombardovali a ostřelovali Němce na přístupových cestách k Brnu. Celý ten letecký pluk měl své hlavní velitelství v domě u Fridrichů čp. 18, důstojníci byli však ubytováni také u Machačů čp. 137 a u zmíněných Chrástků, kde měli společnou jídelnu a hlavní kuchyň. Letiště zůstalo v naší obci (letadla, velitelé, letci, mechanici, pozemní personál a strážníci) až do poloviny května, potom se přesunulo k obci Terezín, kde zůstalo jen asi do června. Kvůli letectvu byla naše obec – na rozdíl od vesnic okolních – na jaře 1945 obsazena vojskem víc než měsíc.

Tím pádem jsme zažili za přítomnosti rudoarmějců v naší *Dědině* 1. května toho převratného roku jediný prvomájový průvod Svátku práce, s velkou československou vlajkou v čele, vedle níž vlál tehdy i celočervený prapor, bez dalších znaků, někým upravený z nacistického praporu, který míval v té červené ploše našitý bílý kruh s nacistickým *haknkrajcem* (hákovým křížem). Nemohu si vzpomenout na ten den, kdy nás, studenty hodonínského gymnázia, pozvali korespondákem k pokračování ve školní docházce. Snad to bylo v pondělí 6. května 1945. Víím jen, že brzy nato se přestěhovalo sovětské polní letiště z Bořetic k Terezínu. Letadla tam startovala kousek od železniční trati, po níž jsem opět dojížděl, ovšem na dopolední vyučování. Ředitelství gymnázia získalo prostě (namísto naší vyhořelé) novější budovu učňovské nebo obecné školy poblíž železniční trati Břeclav–Přerov. Jedinou změnu ve výuce představovala záměna německého jazyka ruštinou. Doma jsem ovšem mnoho příležitostí k hovoru v tomto slovanském jazyku neměl, třebaže „osvoboditelé“ nás navštěvovali každou chvíli.

Protože však mezi prostými vojíny se vyskytovalo dost jedinců šikmookých anebo se snědou pleť, povídal se mezi lidmi, že ta Malinovského armáda byla utvořena z různých národností – od Kyr-gyzů, Tatarů, doněckých kozáků a bůhví koho ještě, ba, říkalo se, že zčásti jsou to propuštění vězni, tedy kriminální živly. Vzpomínám například, co mi vyprávěla moje matka. Byla sama doma, vařila v kuchyni, když najednou do branky u domu vstoupil statný voják se šavlí po boku. Náš Riga hned začal na něj štěkat a ten kozák rázně vytasil šavli a hnal se za psem. Ten před ním utíkal až do *naší šopy*, kde zalezl s hrozivým vrčením pod vůz. Chlap ho tedy nechal a vstoupil do kuchyně za matkou. Ukázal rukou na velký kulatý budík, který stál na poličce nad kamny. „*Davaj časý,*“ řekl, ale moje statečná matka sevřela budík v dlaních a zavrtěla hlavou v nesouhlasu. „*Ty něponimaješ?*“ zařval na ni. A pak vytáhl z kapsy patronu s kulkou a důrazně řekl: „*I eto panimaješ?*“ Ale matka se nezalekla. Kozák nakonec odešel s prázdnou. Bylo mi těch vojáčků trochu líto. Válka končila a oni se těšili, že si dovezou domů něco na památku. Byli ovšem důkladně zpracováni jejich komunistickou propagandou. Jeden mě zastavil cestou ze školy domů a ptal se mně, co dělám. Odpověděl jsem mu, jak jsem byl z gymnázia zvyklý: „*Ja učeník...*“ Jeho však trápilo cosi jiného. Ukázal směrem k selským domům v *Dědině* a ptal se: „*Tam buržuji?*“ A já se mu snažil svou školáckou ruštinou vysvětlit, že v našem sele nejsou žádní *buržuji*. Nevím, jestli to pochopil.

Potom nastal čas bilancování. Už na první pohled bylo jasné, že největší škody v naší obci způsobily ty dva zahajovací nálety sovětských letadel v sobotu 14. dubna a pak ještě i následná dělostřelba. Výrazné poškození bylo vidět na významných budovách obce: na kostele, na faře, na staré i nové škole, zcela zničena byla budova obecního hostince, v níž sídlil obecní úřad. Podobně vyhořela stodola Bartoloměje Jurase a zmíněný dům Jana Jurase. Kromě toho různě velké škody utrpělo asi 15 rodinných domů. Hned při prvním leteckém

Ve dveřích našeho vinného sklepa stojí můj otec s košťtýřem vína a sklenkou. Bylo to také nedlouho po válce. V 70. letech můj bratr Jaroslav, který ho zdědil, před ním postavil lisovnu, jež tam stojí i dnes.

náletu přišli o život mladí muži vracející se z každodenní nucené práce na protitankových příkopech za vesnicí – Bohumír Dufek a Václav Kuchyňka a přímo u staré školy náhodně jdoucí paní Veronika Hajmonová. O množství raněných Bořetičanů jsem nebyl informován, až na vážné zranění (průstřel pravé paže) mého strýce Václava Grůzy, které utrpěl při vycházení z polního úkrytu v *Komárku*.

Mezitím se v celostátním měřítku odehrály závažné proměny. Byla postupně, od východu na západ, jak postupovalo osvobozování našich zemí, obnovována Československá republika. **5. dubna 1945** byl naší novou vládou, s premiérem Zdeňkem Fierlingerem (zjevně sociálním demokratem, tajným komunistou), vyhlášen tzv. *Košický vládní program*, který stanovil nové uspořádání státu. Například povolil existenci pouze čtyř politických stran – komunistické (KSČ), sociálně demokratické (ČSSD), národně socialistické (ČSSN) a lidové (ČSL), které měly navzájem spolupracovat a tvořit jednotnou Národní frontu. Řada předválečných politických stran, některé zvláště významné, jako agráři, byly z té politické „soutěže“ předem vyloučeny, údajně kvůli kolaboraci s Němci za hitlerovské okupace. Změnila se také struktura a charakter samosprávy: dosavadní okresní, městské i obecní úřady byly změněny v národní výbory a dřívější starosty, primátory a hejtmany nahradili předstevové. Tak se stalo, že už **26. dubna** byl v Bořeticích ustaven *Revoluční místní národní výbor* (RMNV), do jehož čela byl postaven sociální demokrat Petr Jakubec, čp. 185. Revoluční proto, že nevezšel z řádných voleb (konaly se až o rok později, 26. 5. 1946). Od první republiky se to nové Československo lišilo i rozlohou a národnostním složením obyvatelstva. Naši Podkarpatskou Rus připojili k Sovětskému svazu, prakticky hned po Osvobození, de iure pak od 1. ledna 1946. A obyvatelstvo? Hned po válce se v pohraničí začal připravovat odsun téměř všeho německého obyvatelstva, s nímž začali v některých místech už v letních měsících roku 1945.

Mělo to dopad i na osudy celé řady bořetických rodin. I můj strýc *Janoš* (Jan Grůza) se odstěhoval se svou početnou rodinou *do zabraného*, do Starovic u Hustopečí, ale nejméně dva měsíce předtím přemlouval svého bratra (mého otce), aby ho následoval.

Vzpomínám, jaké napětí a vzrušené debaty tehdy u nás doma panovaly. Odstěhování do pohraničí se nejvíce ze všech bránila naše matka, jejímuž smyslu pro spravedlnost a poctivost se přičilo „zabírání“ cizího majetku, navíc ještě za přítomnosti původních německých majitelů. Věděli jsme sice, že i ten strýc Slávek, otčův bratranec, v jehož polním krytě jsem se svou sestrou strávil ty necelé dva dny bojů o Bořetice, odchází do západomoravského pohraničního města Slavonice, kde potom i s rodinou žil v pěkném renesančním domě. Věděli jsme také, že do zmíněných Starovic se odstěhoval též, tehdy čerstvě ženatý, Václav Suský, starší bratr mého spolužáka na gymnáziu, ale přesto se nám to

nezamlouvalo. Dlouho jim ty statky a vinohrady nepatřily. Už po nějakých pěti letech se tam v pohraničí začalo s takzvanou *kolktivizací*. Ale to už náleží do další kapitoly našich novodobých dějin.

dr. Antonín Grůza

Prameny:

COUFAL, František. *Osvobození jižní Moravy*. Brno 1953.
ZEMEK, Metoděj. *Břeclavsko po roce 1938 do současnosti*. In: *Břeclavsko*. Brno 1965.

Každý má nějaké příjmení II

V minulém čísle Bořetických listů (3/2019) mi otiskli první část úvahy o jazykovém původu příjmení celé řady bořetických občanů. V tomto čísle bych rád uvedl ještě některá zbývajících příjmení. Předně však musím podotknout, že mimo jiné i z tohoto hlediska se česká společnost až do roku 1848 dělila na lidi urozené (šlechtu, svobodné) a lidi poddané (podřízené vrchnosti, tj. majiteli dotyčného panství, jímž býval přímo panovník nebo šlechtic či církevní instituce, klášter, biskupství apod.).

Ti urození bývali odedávna, běžně již v písemných pramenech 12. a 13. století, rozlišováni podle přídomků čili predikátů: např. Martin z Drahanovic (r. 1349) nebo Vilém z Kunštátu (r. 1361). Přídomek toho prvního odkazoval jednoznačně na původní rodové sídlo, na tvrz v Drahanovicích na Hané, podle níž se členové toho rodu psali; zatímco druhý příklad dokládá, že tam šlo o významnější šlechtu, která se psala podle hradu Kunštátu na severozápadní Moravě. Oba z uvedených urozených pánů drželi ve zmíněných letech také naši ves.

Odlisný vývoj příjmení můžeme, asi od 15. století, sledovat u poddaných, kteří žili na svých gruntech nebo jen v chalupách v Bořeticích. Právě v tom století se začínají na panstvím objevovat tzv. urbaniální *registra* či urbáře, tedy jmenovité soupisy pozemkového majetku poddaných a rozpis jejich peněžních i naturálních dávek, povinností a robot. V nich se také objevují stabilizovaná příjmení. Připomínám ještě, že teprve císař Rudolf II. (1576–1611) nařídil, že v písemných dokumentech (listinách a knihách) bude používání příjmení povinné. Bořetická příjmení se tak uvádějí pravidelně až v prvním známém urbáři hodonínského panství z roku 1692, v němž se dochovala i jména bořetických poddaných ještě z doby předbělohorské, z roku 1610. Ani to nebyli však původní Bořetičané, jak dokládá příjmení půllánika (44 měřic polí) Pavla Dubčanského, jehož rodina se do naší vesnice přistěhovala asi z hanáckých Dubčan u Litovle.

Vraťme se však do Bořetic na přelomu 20. a 21. století. Od pomístních jmen jsou (kromě příjmení z minulého příspěvku) odvozena příjmení jako *Bukovský* (buď z *Bukovic* – dvoje na Moravě, nebo z *Bukova* – dvoje na západní Moravě), *Suský* (asi původně *Suchský* – ze *Suché* na Jihlavsku nebo z Horní či Dolní *Suché* na Karvinsku), *Hlavňovský* (snad z *Hlavnice* na Opavsku).

Od zaměstnání je odvozeno také jméno *Pilař* (tak se označoval buď majitel velké vodní pily, poháněné vodou z náhonu jako mlýn,

nebo zaměstnanec na takové pile), *Kuchyňka* (což je zdobnělina ke *kuchyni*, a to bylo označení pánského kuchaře), *Kočařík* (vytvořeno jako zdobnělina ke jménu *Kočí*). Složitěji vyložíme původ příjmení *Pazderka*, u nás dosti rozšířeného. Málokdo dnes už ví, že souvisí se zpracováním lnu. Slovem *pazderna* se označovala sušárna lnu a *pazdeř* byla ta odpadová, dřevitá část stonku oné užitkové rostliny, která se ve středověku a raném novověku hojně pěstovala i v našem kraji. Jméno *Pazderka* je zdobnělina od jména *Pazdera*, což bylo označení pro zpracovatele lnu.

Máme tu však ještě další příjmení utvořená z křestního jména předka, např. *Kubík* (Jakub – Kuba – Kubík – Kubíček) nebo ještě z téhož kořene vznikl také *Jakubec* (Jakub – Jakubec – Jakubek), *Vojtěšek* (Vojtěch – Vojtěšek) nebo *Martinec* (Martin – Martinec) či *Grégr* (německy Gregor = Řehoř) nebo ryze české *Vaněček* (*Václav – Věna – Váňa – Vaněk – Vaněček*). Poněkud nejistý je výklad zdejšího příjmení *Machač*. Vyskytuje se hojně i ve zdobnělině *Macháček* nebo naopak v kratších tvarech, jako *Mach* nebo *Mácha*. Podle F. Trávníčka jsou všechna tato příjmení odvozena od křestního jména *Matěj* nebo *Martin*. Do této skupiny patří ovšem také *Benda* (Benedikt – Beneš – Benda – Bendík) nebo *Vala* (Valentin – Valeš – Vala).

Posledně jsem uváděl také skupinu příjmení vzniklých ze sloves, tedy z termínů označujících nějakou činnost (jako např. *Hrabal*). Tentokrát však uvedu další proměnu takových jmen, přímo na bořetických příkladech. Je to třeba *Dohnálek* (z tvaru *Dohnal* utvořená zdobnělina *Dohnálek*) nebo *Padalík* (*Padal* – *Padlík*) či *Sadílek* (*Sadil* – *Sadílek*).

V Bořeticích z mého mládí žily také rodiny *Nováků*. Takové jméno, resp. příjmení se dávalo v 16. století novousedlíkům, přistěhovalcům, co neměli ještě žádné příjmení. Obchodník Rudolf Mlýnský se usadil v naší obci asi v roce 1937. Jeho předkové dostali své příjmení, pro-

tože bydleli kdesi u mlýna nebo ve mlýně, ale nebyli mlynáři. Není lehké posoudit, z čeho je odvozeno příjmení našeho skoro souseda Antonína *Chrástka* (sousedili jsme s jeho stodolou za humny). Slovo *chrast* či *chrást*, které u nás označovalo nať řepy, chutnala králíkům, v 16. století značilo keře nebo suché roští, mohlo označovat v tom zdobnějším tvaru třeba hubeného člověka malé postavy. Býval tu i kostelník *Šafránek*. Málokdo už dnes ví, že původně orientální koření, *šafrán*, se ještě před sto padesáti lety pěstovalo na Čechi. Předek rodiny toho jména patřil asi k takovým pěstitelům (*Šafrán – Šafránek*). Z příslušné rostliny se sbíraly a sušily jen tyčinky a čnělka z květ. Takové koření a zároveň oranžové barvivo, bylo pak velmi drahé. Odtud pochází asi také lidové pořekadlo: *bylo toho jak šafránu* (málo). Z botaniky jsou odvozena i jména *Lebeda* (což značí u nás plevel) nebo *Habřina* (pojmenování podle houštiny habru obecného) nebo i *Hořčička* (hořčice – hořčička). Zajímavý je i původ příjmení *Kobza*, neboť takto se nazývá starý hudební nástroj se strunami, dodnes se používající na Ukrajině (kobza – kobzík).

Poměrně vzácné je v našem kraji pojmenování podle odlišných národností nebo krajů. Vzpomínám jen na porodní asistentku paní *Švejdovou*, kterou jsem měl uvedenou na mém křestním listě. Ve starší češtině slovo *Švejda* znamenalo totéž co *Švéd*. Je docela možné, že ten rod *Švejdů* pocházel z okolí Brna, protože v roce 1645 švédská vojska pod velením generála Torstensonova dlouho a marně obléhala to město, a když pak s nepořízenou odtáhli, zanechali v předměstských vesnicích mnoho svých raněných, z nichž někteří se péčí tamního obyvatelstva uzdravili a zůstali navždy na Moravě. Také příjmení *Hanáček* ukazuje na regionální původ (Hanák – Hanáček).

Z této dvoudílné povahy čtenář seznal, že některá příjmení se vzpírají hlubšímu zkoumání – například to moje, *Grůza*. Poprvé jsem je objevil v českém textu starého horenského práva obce Bořetic z roku 1754. V preambuli toho dokumentu se uvádí jako tehdejší *purkmistr* a zároveň i *permi* (starosta i horný s dohledem nad vinnými horami) můj předek *Josef Kruza*, půlláník v Bořeticích. Po mnoha letech, už jako důchodce v Ostravě, našel jsem si trochu času k bádání v Moravském zemském archivu v Brně a podíval jsem se

tam do matriky zemřelých z farnosti pavlovické. K roku 1782 našel jsem tam záznam o úmrtí *Josefa Gruze*, půlláníka z Bořetic čp. 30. K tomu byla poznámka, psaná stejnou rukou: že byl celých 30 let v naší obci purkmistrem a že se dožil 60 let. V parcelním protokolu katastrálního území Bořetice k roku 1827 se však už píše na gruntu čp. 30 *František Kruza*, na indikační skici z téhož roku se uvádí tentýž *vnuk Josefa Gruzy*, totiž František, jednou *Gruza*, podruhé *Kruza*. V 50. letech mi kolegové na filozofické fakultě říkali: „Ty asi pocházíš odněkud z Balkánu, to tvoje Grůza znamená srbskochovo-vátský hrůza.“ Podobně interpretovali původ mého příjmení lidé na Ostravsku: „Váš rod pochází asi ze Slezska.“ Proti tomu jsem ovšem namítal, že jsme bývali často zapsáni (asi německými písaři) jako *Kruzové* a koneckonců rod toho jména se vyskytuje už asi 150 let v blízkých Rakvicích, a to rozhodně není odvozeno od spisovného hrůza. Potom však, v 70. a 80. letech jsme jezdili na dovolenou k Baltu a tam jsem při procházení starobylym severoněmeckým městem Wismar zjistil, že v jedné z hlavních ulic je hodinář jménem *Cruse* (čti „kruze“), a toto jméno je zřejmě odvozeno z latinského *crux*, *crucis f.* (česky *kříž*). Začal jsem tedy dávat přednost tomuto výkladu, protože příjmení *Cruz* je ve Španělsku stejně běžné jako v Česku *Kříž*. Tuto interpretaci podporuje i střídavé psaní toho našeho příjmení v 18. a ještě v 19. století: totiž *Kruza – Kruza a Grůza* (podobně se u nás mění „k“ v „g“ (ve slovech *koule – gula, trakař – tragač* apod.). A můj závěr je zatím tento: moje rodné příjmení není původem ani české, ani slovenské. Polština by ovšem nabízela slovo *gruz*, mužského rodu. Znamená to *úlopek kamene* nebo *zdiva*. Že bychom pocházeli tedy ze Slezska jako hrabě Oppersdorf a naši předkové byli kameníci, kteří si poctivou prací vydělali na půllánový statek na hodonínském panství?

dr. Antonín Grůza

Prameny:

TRÁVNÍČEK, František. *Slovník jazyka českého*. Praha 1952.
Polsko-slovenský a slovensko-polský vreckový slovník. Bratislava 1963.

Zvuk Daltonovy píšťalky

Oldřich Damborský (1995)

Jsi svěží jako jarní osení,
hebká podobna plyšové jívě,
někdy se zadíváš do dálky snivě
a čekáš tam lásky zrození.

Tam za několik slunců západů
potoky jeho hlasu vábivě zurčí,
tam ráda upadneš do jeho náručí,
třebaže on nebude mít náladu.

On, ztělesněné jaro s Apollonem
zanechá tě snící a opuštěnou,
a přece ucítíš jak víchry se ženou
s podprahovým tichým tónem.

Bořetické jaro II

Oldřich Damborský (2004)

Vesnička posetá zeleným sametem
stébel a rašícími meruňkovými stromy,
hebký prach si před prahem zametem,
kapkami přeháněk se obalí, když burácí hromy.

Tažně vinné révy slzí kapkami oček,
vrabci na akátu cvrlikají sonátu pro Elišku,
had je ještě na teplém kameni stočen
a kluci si hrají s mobilem, místo, aby četli Foglarovu knížku.

Vlaštovky zase přiletěly pod krov
a stavějí si svá nedobytná blátivá hnízda,
v zádech dívek je skryt klíč houslový,
modrá lokálka v zatáčce obdivem hvízdá...

O příjmení Pazderků

Již slovo příjmení označuje, že se jedná o přídavek ke křestnímu jménu. Začalo být používáno až v časech, kdy poddaní sedláci měli začít platit daně. Pazderkové své příjmení zřejmě dostali ze svého povolání. Byla to skupina lidí, kteří zpracovávali len. Vždy byli mírně vzdáleni od vesnic kvůli častému vznikaní ohně. Při odírání lněného stonku vznikalo lehce hořlavé pazdeří. Jejich dílny musely být u vodního zdroje, poněvadž při zpracování se len musel kropit.

Již v antickém starém Římě byl len hojně pěstován a zpracováván. Vnitřní vlákno bylo používáno na zhotovení látek koberců, příkrývek. Nazývali jej „pazdero“. Po rozšíření mimo římskou oblast se latinské označení změnilo na pazdera. Toto slovo dalo základ do dnes užívaného jména Pazdera, Pazderka, Pazderovský, Pazderník. „Pazdera“ je nejvíce rozšířené, ostatní jsou méně časté. Pazderka je rozšířené v oblasti východních Čech kolem městečka Ledč nad Sázavou. V širokém okolí od tohoto města směrem ke Kolínu dodnes skoro v každé vesnici najdeme Pazderky.

Rodový předek současných Pazderků v Bořeticích pocházejí z Čejkovic. Kolem roku 1640 přišli mladí manželé Matúš a Zuzana z Kozlí od Ledče nad Sázavou. V prvním záznamu je Matúš uveden roku 1663 jako kočí, majitel jednoho aachtelu vinice. V dalším seznamu v roce 1675 je již uveden jako půlláník. Dům stojí naproti fary s číslem 17. Pokračovatelé rodu odsud odešli při socializaci v 50. letech 20. století. Po celých Čejkovicích a okolí se postupně nositelé tohoto jména rozešli.

V Bořeticích se objevuje v r. 1760 Anna Pazderková jako služebná. Provdala se za A. Švestku z Němčiček. Po narození pátého dítěte se již žádné záznamy neobjevují. Zřejmě se někam odstěhovali. V 19. stol. se objevuje Jakub, narozený 1819 jako kočí na čísle 27. Je možné, že se vrátil do rodných Čejkovic nebo se přišel do vedlejších obcí. Tím pádem o něm žádné záznamy nejsou. Druhým osadníkem byl opět Jakub (z Čejkovic), nar. 1829, který přišel jako pomocný pracovník na gruntě. Ve 20 letech se oženil s Mariánou Otčenáškovou, usadil se s ní v domě číslo 73. Nebyl žádným stálým kočím u sedláků, byl najímán jen příležitostně podle potřeby. První žena, se kterou měl pět dětí, zemřela poměrně mladá. Oženil se s druhou ženou Marií, se kterou měl sedm dětí. I tato poměrně mladá zemřela. Oženil se potřetí, zase s Marií, se kterou již děti neměl. Po této rodině zůstali dva synové a jedna dcera. Starší syn odešel do Vídně, mladší se přišel do Velkých Pavlovic. Jediná dcera se provdala k Michnům. Z této rodiny nezůstali žádní mužští potomkové.

Když moje sestra Marie v r. 1952 nastoupila do měšťanky ve Velkých Pavlovicích, objevila se tam ještě Marie z Velkých Pavlovic. Byla to zřejmě vnučka dědečka Jakuba z Bořetic.

Jako třetí mužský osadník se r. 1845 v Bořeticích objevuje František (nar. 1831). V květnu po skončení školy přišel sloužit k manželům Janoškovým na č. 18. Sám postavy menší (drobnější) se zde začal učit být

sedlákem. Snažil se být pracovitým, a pokud mu síly stačily, pracoval, kde jej bylo potřeba. Manželé Janoškovi byli bezdětní, jejich děti zemřely v mladistvém věku. František se zapracovával. Stával se z něj dobrý pomocník na hospodářství. Když mu bylo 18 let, hospodář Jan mu učinil lákavou nabídku „Když se, Františku, oženíš s Mariánou Fialovou, dám ti tento grunt.“ Nabídka to byla velmi lákavá, jenže na Mariánu by si byl musel ještě několik let počkat, byla o devět roků mladší. Život běžel a mnohé věci se utvářely jinak. Když bylo Františkovi 20 (r. 1851), zemřel mladý hospodář Růlek. Jeho manželka Veronika byla do rodiny s Petro-millou. Mladá vdova by si sama na hospodářství neporadila. U Janošků se asi domluvili a Františka poslali hospodařit na č. 32. Vdova Veronika byla o pět roků starší a pouze s jednou dcerou z prvního manželství. Jak již to bývá mezi mladými lidmi, v listopadu téhož roku (1851) se František s Veronikou oženil. Měli spolu šest dětí, z toho však jen dvě se dožily dospělosti. Veronika r. 1864 zemřela. V tom čase již František vlastnil grunt č. 100, ten koupil r. 1858 jako jistotu, že by se od Rulků musel odstěhovat. Poměrně mladý vdovec musel mít v domě hospodyně. Připomněl si slib hospodáře Janoška o nevěstě Marianě. Vdova Petro-milla mu to připomněla a v krátkém čase se Mariana Fialová stěhovala k Pazderkům na č. 100. Měli spolu devět dětí. Dospělosti se dožili jen čtyři synové. Potomci těchto synů se dají dodnes dohledat.

V letech 1990–2000, když se ještě vydávaly telefonní seznamy, bylo jméno Pazderka nejčastěji kolem Ledče.

V současnosti se nám objevuje na obrazovce Iva Pazderková – herečka, moderátorka atd. Přímý vztah k čejkovským Pazderkům nemá. Její předek se přistěhoval do Ivanovic na Hané (1770). V další generaci se našel podnikavý mladý muž, který si v 30. letech 20. století otevřel dílnu na výrobu kuchyňského nářadí. Firma dobře prosperovala, v čase válečném až do roku 1950. Poté mu byla firma znárodněna. Sám byl kriminalizován několik let. Navrácení firmy se již nedožil a nikdo z mladší generace se k tomu nechtěl vracet. Z rodiny tohoto podnikatele je i uvedena Iva.

Na konci 20. a počátku 21. stol. se objevují veřejně známí rodinní příslušníci. Josef ze „stovky“ jako člen jezuitského řádu 20 roků pomáhal českým exulantům v Londýně, aby se mohli zařadit. Nejmladší této generace se objevoval Josef, zpravodaj televizních novin v Moskvě a Varšavě. Dnes je šéfredaktorem internetových novin Aktuálně.cz s bystrým pohledem na mnohé vážné situace. Mimo studia na Karlově univerzitě studoval dva semestry v Oxfordu.

Když se vrátíme do 19. stol., potkáme se s 14letým mladíkem, který se v naprosto cizím prostředí učí být sedlákem, musí se v těchto chlapcích vidět odvahu zařadit se do života.

Stanislav Pazderka, Olomouc

Vzpomínka na babičku

Anna Galová se narodila 23. prosince 1936. Její rodiče byli Ludvík Petrásek a Anna Petrásková (rozená Kuchyňková). Měla dva bratry – Josefa a Ludvíka.

4. ledna 1958 se vdala za Karla Galu, který pocházel z Vrbiče. Spolu vychovali tři děti – Zdeňku, Vladimíra a Káju.

Pracovala v zemědělství. V mládí ráda chodila v kroji a tancovala. Mezi její záliby patřily hlavně ruční práce – jako vyšívání, pletení i háčkování,

šila kroje – hlavně pro vnučata, pekla výborné buchty a také pracovala na své zahrádce.

Ráda chodila do bořeckého kostelíka a jezdila na poutě.

Měla osm vnučat a 11 pravnoučat.

Měli jsme ji všichni rádi a děkujeme za vzpomínku.

Děti, vnučata a pravnoučata

Tonda Petrásek – laudatum

Vážení přátelé,
dovolu mi, abych jménem naší rodiny vzpomenu na mého bratra Antonína, se kterým se dnes loučíme.

Všechno podstatné a zásadní nám řekne otec Tomáš, mně dovolu několik vět vzpomínky na brátru.

Náš Toňas byl už i svojí postavou nepřehlédnutelný, ale široký byl nejen svojí figurou, ale i srdcem a také rozumem a velkým rozletem, kam se mu vešlo mnoho zájmů – matematika ve všech svých podobách, literatura, rodokmeny atd.

Co se mu ale do jeho širokého srdíčka nevešlo, bylo smířit se s křivdami, nespravedlností a potlačováním lidských práv a svobod. Proto neváhal a již od mládí, jak sám říkal „masarykovsky drobnou prací“ postupně nahloďoval totalitní režim a tím pomáhal bořit toto zlo, které se mu postavilo do cesty. Pilně rozmnožoval tupým bolševikem zakázanou literaturu, jeho rukama prošly všechny petice a podpisové archy namířené proti zločinnému nelidskému režimu. Díky Toňasovi jsme mohli podepsat například petici za osvobození Václava Havla, petici pana Augustina Navrátila za církevní svobody a nakonec – za šíření petice Několik vět si pak vysloužil pro tehdejší režim typickou odměnu, cca 3 měsíce vazby.

Pravda, sem tam nám ten jeho odboj šel na nervy. To jeho věčné fukání do psacího stroje Consul se šesti kopíráky na průklepák za zvuků šumění rádia s trvale naladěnou Svobodnou Evropou. Vše jsme ale pochopili během listopadu 1989, kdy se i díky Toňasovi onen zlý režim zhroutil. Až pak se nám rožlo, že toto jeho úsilí nebylo marné.

Věřím, že milosrdný Bůh připočte Antonínovi tyto jeho skutky k dobru, a i vás prosím, abyste takového Toňase zachovali ve svých vzpomínkách a pamatovali na něj ve svých modlitbách.

Jeho odchod byl pro nás všechny velmi nečekaný. Odešel od rozdělané práce a prozkoumáním jeho korespondence jsme zjistili, že měl ještě mnoho plánů před sebou. Moc nás mrzí, že se mu nesplní jeho velké přání, které svěřil Šárce o těchto Vánocích – a sice dožít se toho, až Anička s Barunkou budou promovat. Věříme, že na tu slávu spolu s jejich babičkou Aničkou dohlédnou shůry a chci jim oběma slíbit, že tu veškerou naši drobotinu, která nám dělá takovou radost, povedeme k životu v pravdě a že přitom počítáme s pomocí všech, kteří nás na naší cestě životem předešli a spí spánkem pokoje.

Přátelé – vás, kterým Toňas snad někdy ve své slabosti nějak ublížil – velmi prosím, abyste mu tady a teď rádi a ze srdce odpustili.

Nikoli v poslední řadě bych ještě chtěl poděkovat našim hasičům a záchranné službě, kteří v onen den ráno okamžitě přijeli a neúnavně až do poslední chvíle bojovali o jeho život.

Přátelé zde shromáždění, dovolu mi, abych jménem rodiny vám všem moc a moc poděkoval za to, že jste přišli na tuto slavnost, která nechtě je poděkováním za dar života a velké díky patří vám všem za všechny projevy soustrasti. Děkuji vám.

Pozn. autora: Rodina Petráskova rovněž děkuje Marušce Kuchyňkové, která při posledním rozloučení zazpívala píseň *At' mír dál zůstává s touto krajinou* (Modlitbu pro Martu).

Stanislav Petrásek

Vzpomínka na pana Rostislava Petráska

Milá rodino, i všichni, kdo jste dědečka znali, měli ho rádi a přišli jste se s ním rozloučit.

Rosta Petrásek se narodil 16. února 1929 jako dítě Rostislava a Anny Petráskových. Měl jediného bratra Josefa. V roce 1954 se oženil s Annou Petráskovou, se kterou vychoval dvě děti Stanislava a Annu. Postavili spolu dům, sklep, vysadili i sklídili nejednu úrodu.

V mládí byl stárkem, skautem, divadelním ochotníkem a rád jezdil na kole. Celý svůj život zasvětil těžké práci v zemědělství, vzpomenu zejména zdejší zemědělské družstvo, kde pracoval jako vedoucí pracovník v rostlinné výrobě i v úseku autodopravy. Byl velmi aktivním a nadšeným vinařem, miloval práci na poli i v domácím hospodářství. Kromě toho byl rovněž hluboce věřícím katolíkem, dobrým, štedrým a přátelským člověkem, který byl vždy ochoten pomoci a podporoval svoji rodinu psychicky i materiálně až do vysokého věku. Kladl důraz na pracovitost, plli, rodinnou soudržnost, tradici, morální hodnoty a svědomí.

Vždycky měl rád společnost lidí a rád se jimi obklopoval, neustále vzpomínal na svou rodinu, přátele i známé, ty žijící i zesulé, kteří v jeho vzpomínkách ožívali. Vzpomínal rozličné události, hody, rodinné zabíjačky, vinobraní i úrodu v jednotlivých letech, válečnou dobu i tu neméně lehkou dobu poválečnou. Jeho vzpomínky a vyprávění nám asi budou chybět nejvíce. Zdá se, že toto všechno s dědečkem odešlo.

Cítím smutek, zároveň i velký vděk za to, že se dožil pozeňhaného věku 91 let a mohl s námi sdílet veselé i smutné chvíle, naše úspěchy, starosti i velké momenty a, za mě osobně, stihl poznat i naše děti, které si ho do posledních chviliek užívaly asi nejvíce. Jakoby si ti maličci a umírající rozuměli v rovině, která nám dospělým zůstává skryta. Spolu s nimi i s našimi vzpomínkami bude žít nadále.

Na tomto místě bych chtěla poděkovat především mojí mamince, která se o dědečka obětavě a s láskou starala až do konce jeho dnů, kdy obzvláště poslední rok a půl byl po fyzické i psychické stránce nesmírně náročný. Dědečkovi tak umožnila splnit to, co si přál nejvíce, a to zemřít doma. Pro ni samozřejmost, pro mě velký příklad sebezapření i lidství hodného následování, zvláště v dnešní odcizené době.

Děkuji babičce, protože jedinečně ona zvládala dědův obrovský zápal a nejrůznější megalomanské nápady a projekty bok po boku po celý život a byla mu vždy tou klidnější, trpělivou a pokornou polovičkou.

Děkuji také všem, kdo dědečka navštívili a zejména v posledních měsících s ním pobýli u lůžka a naslouchali mu.

A v neposlední řadě děkuji vám všem, kteří na něho s láskou vzpomínáte a doprovodili jste ho na jeho poslední cestě.

Dědečku, budiž Ti země lehká, odpočívaj v pokoji.

Veronika Šmahajová

Základní škola

Školní rok 2019/2020 je již v druhém pololetí. Žáci 1. ročníku jsou už opravdovými školáky a pod vedením třídní učitelky Evy Fraňkové se naučili pěkně číst, psát i počítat. Za velkou snahu byli odměněni svým prvním školním vysvědčením. I v ostatních třídách se v 1. pololetí pracovalo s chutí a radostí. Potěšila nás beseda se členy Mysliveckého spolku Bořetice. Myslivci měli pro žáky připravenou moc pěknou přednášku, školáci především zkoumali vycpané exponáty zvířat, kožešiny, oblečení pro maskování v přírodě nebo vábničky – zkrátka byli nadšení. Moc děkujeme!

V únoru proběhly dva programy v rámci etických dílen na téma: **Budme kamarádi** (1. a 2. ročník) a **Jak překonat starosti ve škole** (3. až 5. ročník). Oba interaktivní programy byly pro žáky zajímavé a přínosné. Navštívili nás i žáci 8. a 9. ročníku ZŠ Kobyly se svými fyzikálními a chemickými pokusy. Někteří pářáci se svědomitě připravují k přijímacím zkouškám na víceleté gymnázium.

Pokračuje i výborná spolupráce s naším zřizovatelem, Obcí Bořetice, které si velmi vážíme.

V době, kdy píšu tento příspěvek, čelíme světové pandemii, která dolehla i na naše obyvatelstvo. Základní škola i mateřská škola přerušila na základě mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví ČR provoz, žáci mají zákaz vstupu do školy. Třídní učitelky jsou s rodiči žáků v kontaktu, zadávají úkoly přes internet. Velmi chválím rodiče za to, jak se s tímto mimořádným opatřením vy-

rovnali. Pochvalu zaslouží i Česká televize, která operativně přišla s programem „UčiTelka“. Děti tak mohou dopoledne na programu ČT2 alespoň procvičovat učivo u televizních obrazovek, zacvičit a zazpívat si.

S pokorou věřím, že v době, kdy budete číst Bořetické listy, budou již žáci zpátky ve školních lavicích. Ale i kdyby tomu tak nebylo, jistě nejde o promarněný a ztracený čas. Tato nová situace nás všechny učí, jak se k sobě chovat, jak zvládat nečekaná omezení, jak si pomáhat, být ohleduplný k sobě i druhým, jak si vážit toho, že můžeme chodit do školy, pracovat, cestovat a užívat si zdánlivě samozřejmých věcí, které však samozřejmě nejsou. Přeji nám všem pevné zdraví, dobrou náladu, veselé Velikonoce a krásné jaro.

Ivana Macháčová, ředitelka školy

Společné vánoční zpívání dětí z MŠ a ZŠ Bořetice

Mateřská škola

Letošní zima byla trochu zvláštní, ale možná jenom pro dospělé.

Písničky, pohádky a říkanky o sněhu, sněhulácích a sáňkování čekaly zasunuté v šuplíku a nedočkaly se. Vzpomínky a zážitky našich dětí většinou nejsou závislé na počasí a mohou být nejen veselé, ale i smutné. Zajímavé je, že vzpomínek na smutné zážitky mají děti víc, než na příjemné – asi proto, že ty veselé a příjemné jsou pro ně běžnou součástí života.

Naše anketa

Co se ti přihodilo smutného, nepříjemného:

- Někdy mně umřel křeček a byla jsem z toho smutná a brečela jsem.
- Tátovi, když najížděl do garáže, tak mu vytekl olej.
- Můj pes měl takové špatné oko – museli jsme mu kapat něco a já jsem se bál, že umře.
- Že mě holka bouchla.
- Když můj děda jednou schovával auto, on otevřel vrata a ty druhé taky otevřel a nám utekl Rexinek a on asi umřel – byl bez vody a bez jídla.
- Já jsem si ušmíkl prst, když jsem si chtěl ustříhnout hrozínek.
- Já jsem kreslila křídou na dvorku a odřela jsem se na kolena.
- Můj brácha mně omylem uřízl ruku a v nemocnici mně to zašivali.
- Někdy minule jsem si odřel koleno.
- Byl jsem smutnej, protože já jsem byl na návštěvě a musel jsem domů.
- Jak jsem šel s váma, tak jsem celý spadl po kolena do bláta.
- Že Bedřiška zajelo auto – to jsem chtěl hodně plakat.
- V noci v autě jsem byl smutnej, že jsem neviděl žádné hvězdy, jenom Měsíc.
- Když jsem jel z dvorku k bytovce, odřel jsem si bradu a jel do nemocnice a hodně to bolelo.
- Pohádka o čertech.
- Strašidelný film, potom mám v hlavě strašidelného brouka.

Co se ti přihodilo zajímavého, příjemného, pěkného, co tě potěšilo:

- Že Badýsek byl hrozně hodnej a mazlivej – on už byl starej.
- Že jsem skákal na trampolíně.
- Jak nás děda v létě pouštěl do bazény a na houpačky.
- To už bylo dávno, jak jsem lyžoval, tak jsem jel na velikej kopec s lyžama.
- Jsem ráda, že s mamkou uklízíme.
- Že jsem se naučil otvírat truhlu.

- Že jsem dostal běžky, i když jsem je nechtěl.
- Že jsem byl rychlý ve stříhání vinohradu – ještě víc než děda.
- Že jsem byla u tatky.
- Já asi teď nevím.
- Velikého pána, který má klepeta (asi stříhoruký Edward?).
- Novou kuchyňku.
- Jet za tatkou do velké práce.
- Až budou prázdniny.

Na co se nejvíc těším:

- Až budeme pouštět na vycházce draky.
- Až půjdeme na hřiště tam, kde bydlí Filípek.
- Až pojedeme do Aqualandu.
- Na svoje narozeniny.
- Až pojedu s kamarádem k jeho babičce a dědovi.
- Až budou v televizi zprávičky.
- Až pojedeme na výlet.
- Až pojedeme s mamkou a tatkou k tetě.
- Až pojedeme do Pohádkolandu.
- Až pojedeme do Prahy.
- Až se otevře koupák a děda nás tam pustí na trampolínu a na houpačky a bude nás houpat.
- Těšil jsem se na moře, ale tam nepojedeme, je tam už ta nemoc.
- Až budeme lyžovat.
- Na bazén.
- Až dostanu Lego.
- Až budu dýl s kamarádem, třeba 20 dní.
- Až půjdu na maškarní.
- Na hračky.
- Jak si budu hrát s autíčkama.
- Že budu dělat s Kájou kraviny.
- Na narozky a přání.

S příchodem jara se těšíme na nové zážitky, které s počasím vůbec nemusí souviset. Jaké si to uděláme, takové to budeme mít.

Zpracoval kolektiv učitelů a dětí z MŠ Bořetice

Vyhlášení sběru papíru v MŠ

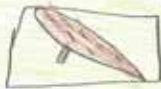
Rozdávání vánočních dáreků v MŠ

1. třída

2. třída

Měl jsem křivdického. Byla to malá
omáčka doje. Ráda se hrála, tak jsme
přidali elektrické kování. Běhala v kolečkách
a po větvích. Křivdal jsem si ani ne starou
a chybal ji. Můj sestru měla její kamarádku
Maršinku, byly neuvěřitelně hezky
a špiněly spolu, běhaly spolu v kolečkách
ale o jídlo se praly. Byly moc rozkošné
a milý chocholku na náhru. Maršinka
byla celá žlutá a křivdická měla bílé
čepičky. Mily jak plyšáček. Pak onemocněly
a umřely. Udělali jsme jim na náhru
kusky.

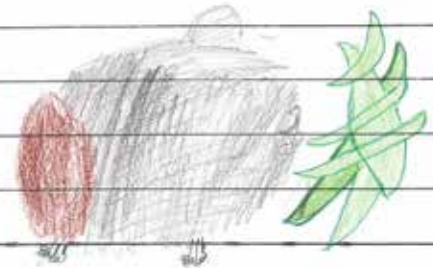

jakub Kováč

Lentilka

Lentilka je malá, bílá jeem dostala k
mamince. Má belkou černošedobílou
Má voda lusky se křivkou a starou. Hledje se
spolu hrajou, leu mi po ruce. Je s ní stará.
Máme ji v nádobě sád.

Terena Kempová

Byla to malá
Dostali jsme ho křivdického a křivdického
nejraději jí jablko. Nejraději jí oblékal mě.
Jednou mě i nakloně a vhodně musnada
peří. Má čelusa sádou barvou. Koupala se
kancie dává do vesela, a proužky má stonky
domov, mamka na něho byla alergická.

Andra Kempová

Mám rypčičku. Běla a jemuje se Bělka
Má černošedobílou. Bydlí v elektrice a poka-
je na stole. Ráda dělá, a je malá, a je
široká.

Mikuláš Glasa

Waldá

Doma máme kocourka jmenuje se
Waldemar, ale říkáme mu Waldá.
Je mounavatelj a moc chytrýj.
Chyťá myši a má rád mléko.
Je to můj kamarád a máme ho
všichni moc rádi.

Waldá

Benenika Valová

Naš domácí mazlíček

Jmenuje se Bizon je pes, má Mlad, líbešná
kotludá 12 let, má černo - bílá - černá barva
bílé s černými. Byl to malý pes a bráda a chodil
s ním na procházku. Jestli do něčeho
má hrabět se rád. Rád si hraje s hračkami, s
kamarády, když se více sjeví líbí se mu. Máme
ho všichni moc rádi.

Čiko

Mili jmu doma peska. Jmenuval se Čiko.
Byl malinkýj a měl černou barvu.
Uvažně rád si hrál se svojí oblíbenou
hračkou plyšovou rybičkou. Rád šel
když někdo přišel. Mili jmu ho moc rádi.

Nikola Čihák

Pololetní vysvědčení ve 2. třídě

3. třída

Dokončení a ilustrace pohádky – 3. třída

Jeden král měl dceru, která byla stále smutná. Nikdo ji nedokázal rozesmát. Zkoušeli to lékaři, kejklíři i princové, ale všichni marně, princezna ne a ne se pousmát. V tomto království žil i chudý Jirka, který si řekl, že smutnou princeznu rozesměje. Přemýšlel, jak to udělat, aby princeznu rozesmál a mohl si jí vzít za ženu. Nakonec se rozhodl, že si s sebou vezme kozu. Nebyla to koza obyčejná, nýbrž kouzelná. Kdo se kozy jen prstem dotkl, hned se k ní přilepil a nemohl se odtrhnout...

Kouzelná Kozu

A Jirka poprosil kouzelnou kozu aby se princeznu rozesmál. Ale Jirkovi se to nepodařilo, koza mu usmávala máškovým dolem. Ale princezna se usmála, tak jí učaroval prstem a koza se libila. KAČKA

Kouzelná princezna

Princezna se přilepila k němu na kůži. Princezna se usmála a byla svadba. A měli dvě překrásné děti holku a kluka. Kluk se jmenoval Jakub. Holka se jmenovala Marie. VERČA

JARO 3. třída

JARO 3. třída

Třetí třída

Letos už jsme ve třetí, i nám – dětem – čas letí. Učíme se vyjmenovaná slova – každý den – zase a znova. Píšeme, čteme, ilustrujeme, o přestávkách se velmi radujeme. V matematice řešíme méně a více, počítáme už do tisíce. Umíme si vzájemně pomáhat, zvládneme se i pohádat. Zlobení, škádlení, honění, žalování, to také známe, na uklidnění paní učitelku máme. Kluci i holky, „vybiku“ hrajeme rádi, jsme spolu opravdu kamarádi. Alex, Jara, Štěpa a Miky – šibalské jiskřičky nám v očích svítí. Kačka, Verča a Anička – ve spolehlivosti jsme jednička. Víme, že chodit do školy je dobrá věc, to chceme říci nakonec.

28. března se narodil Jan Ámos Komenský světoznámý pedagog a filozof, nazývaný učitelem národů. 28. březen je také Dnem učitelů. Co přejí třetíci paní učitelce?

- Alexander Dávid: Hodně štěstí, zdraví, ať jste veselá. ☺
- Veronika Lejsková: Já přejí paní učitelce Marušce Hamalové, ať je pořád šťastná, doufám, že na nás nezapomenete, doufám, že nás máte ráda.
- Kateřina Novotná: Radujte se, smějte se, ať jste zdravá. Učíte nás matematiku a češtinu, buďte na nás laskavá.
- Štěpán Šebesta: Hodně štěstí, zdraví, ať se Vám hodně daří.
- Anna Šebestová: Paní učitelko, přejí štěstí, lásku, zdraví, ať Vás život baví, buďte veselá a v pohodě.
- Jaroslav Springer: Hodně štěstí, zdraví, hodné žáky. ☺
- Mikuláš Sokol: Hodně štěstí, zdraví, nikdy na Vás nezapomeneme. ☺

4. třída

Jarní pranostiky
Krásné Velikonoce a celé jaro přeje 4. třída

Pololetní vysvědčení ve 4. třídě

5. třída

RAĎI ČTEME

Doporučila bych knihu *Babička Desnáčka* od spisovatele Davida Williamsa, protože David píše krásné dojemné knihy, které nás nenechají spát.

Laura Pilorčíková

Moje oblíbená kniha je *DENÍK MALÉHO POSEROVTKY* od JEFFA KINNEYHO. Je plná vtipných příběhů.

Radek, Štěpán

Naposled jsem čel knihu *Deník malého Poserovtky* od spisovatele Jeffa Kinneyho. Kniha se mi moc líbí.

Michal Husník

Doporučila bych knihu *Maxík Toulavý a pouliční smička* od spisovatele Yvona Vokača, protože byla napínavá.

Michal Husník

5. TŘÍDA

Moje oblíbená kniha je *Lasiréná červenka* od Mary Kellyové. Vypráví o zachráněné července, kterou najdou Evan s Hanou.

Simča Lejšková

Naposled jsem čel knihu *Průběh po křídle* od spisovatele Michala Lešáka. Líbila se mi.

Michal Lešák

Moje oblíbená kniha je *Kouzelná třída* od Lucany Hospůrkové. Vypráví o paní učitelce, která umí kouzlit.

Lukáš Burek

Naposled jsem čel knihu *Mikáš* od spisovatele Josefa Lody.

Michal Mikuláš

Ladislav se o 2. světovou válku, doporučuji knihu *Lisavětná 2. světová*. Zdroj: Město.

Zdroj: Město

Pololetní vysvědčení ve 5. třídě

Školní družina

Jaro máme ve školní družině moc rádi, protože můžeme častěji chodit ven na školní hřiště, na kterém děti nejraději hrají vybíjenou a další míčové hry. V plném proudu probíhají i kroužky. Jednou za 14 dní kroužek Malí kuchaři, každé úterý Keramika a ve středu jedna skupina sportovních her. Nedávno jsme zorganizovali oblíbený „Maškarák“, na kterém si děti zatančily a zasoutěžily. Blíží se Velikonoce, na které se už pilně připravujeme. Zdobíme prostory školy a budeme zdobit perníčky. Za celou družinu přejeme krásné a požehnané Velikonoce.

Radka Šebestová, vedoucí školní družiny

www.skolaboretice.cz

Svatojakubská pouť

Letos v srpnu uplyne už celých 20 let od chvíle, kdy jsem se s manželkou vypravil na dvanáctidenní autokarový zájezd do severozápadního Španělska, pod názvem *Svatojakubská cesta*.

Jak patrně, hlavním bodem našeho cestovního programu byla návštěva slavného poutního místa, **Santiago de Compostela**. Naše cesta vedla napříč Francií, kde jsme poprvé přenocovali v staroslavném městě Tours a druhého dne tam navštívili poutní baziliku sv. Martina, který byl tam koncem 4. století biskupem. Potom jsme pokračovali v cestě na západ, k Atlantickému oceánu. U města Bordeaux, známého centra vinařství, jsme nabrali směr jižní a přes slavné letovisko Biarritz dojeli až k Roncevalskému průsmyku v západní části Pyrenejí. Tam kdysi udatný Roland zabránil bojovným Maurům v proniknutí do říše Karla Velikého. Po dalších dvou dnech jsme přes řadu památných měst, mezi nimiž byl i Burgos a León, s nádhernými gotickými katedrálami, dorazili už do kraje kantabrijského v severozápadní španělské Galicii, již vévodí právě město Santiago de Compostela.

Jak patrně, město nese jméno svatého Jakuba Většího, jednoho z Kristových apoštolů (bratr Jana, evangelisty, má svátek 25. čer-

vence), jehož ostatky tam byly – podle legendy – dovezeny roku 820 křesťanskými námořníky ze Svaté země, z Jeruzaléma, jenž byl již v 7. století dobyt arabskými vyznavači proroka Mohameda. Nad novým hrobem sv. Jakuba byl vybudován už v 9. století poutní kostel, zřejmě v karolinském slohu, byl však zničen v roce 997 výbojnými Maury. Teprve v roce 1075, po vypuzení Maurů z celé Galicie (kraj na severozápadě Španělska – viz mapku), byl na stejném místě vystaven větší románský kostel. Avšak ani jeho prostory nestačily přívalu poutníků z celé Evropy. Proto byla na tomto místě v letech 1100–1140 vybudována nová, vrcholně románská, trojlodní bazilika s křížením. V těch dobách byla Compostela, vedle Jeruzaléma a Říma, nejvýznamnějším poutním místem veškerého křesťanstva. Putovalo se k ní ze všech světových stran – pěšky, koňmo, na cestovních povozech i loďmi. Už v 11. století byl při bazilice zřízen patrový hospic, ubytování pro poutníky ze vzdálených zemí. V polovině 18. století došlo pak k dalšímu rozšíření a částečné přestavbě poutního chrámu, v pozdně barokním slohu, španělsky přezdobeném, jenž se uchoval dodnes (viz foto).

My jsme tehdy, v srpnu 2000, směřovali naším klimatizovaným autokarem ke Compostele přibližně jednou z tradičních poutnických tras, od onoho průsmyku v západních Pyrenejích, přes Jacu, Pamplonu, Puente la Reina, Logroňu, San Juan de Ortega, přes uvedený Burgos a León, až do konečného cíle našeho cestování. Na jižní straně zalesněného pohoří bylo, až po León, kde jsme na pár hodin zastavili, ukrutné vedro (není divu, že nás osvěžil chladivý stín starobylé katedrály). Podél naší dálnice, oddělena příkopem, se táhla užší zpevněná cesta – vypadala jako cyklostezka, a po ní, směrem k západu, kráčely unavené skupinky lidí s batohy na zádech a dlouhou holí v ruce – poutníci ke svatému Jakubu. Byly to dvojice přátel nebo početnější rodiny, skautské družiny nebo jiné spolky s vlajkami, ba dokonce i jednotlivci, prostě lidé nejrůznějšího věku a obojího pohlaví. Na poslední, podvečerní zastávce před Compostelou – byla to, tuším, Astorga, jsme spatřili rozlehlý hospic. Poblíž toho kamenného domu se nacházel trhový stánek s prodejem nápojů a poutnických potřeb. Povšiml jsem si, že někteří pěší poutníci si teprve tam kupovali vějířovitou lasturu a poutnickou hůl, na níž byla zavěšena tykvovitá nádoba na vodu. A jak mi řekl náš průvodce, ty tři předměty patří k hlavním atributům svatého Jakuba. Tu lasturu nosívali poutníci příštitou na svém plstěném klobouku nebo na širokém plášti, který nosili na ochranu před deštěm a chladem. A právě takové počasí nás čekalo po příjezdu do Compostely. Počasí typické pro přímořskou Galicii, jak nás upozornil vedoucí zájezdu

Ubytovali jsme se v hotelu, osprchovali jsme se po tom horkém dnu a navečeřeli. A zatímco ostatní účastníci vysedávali u dobrého galicijského vína, vyrazil jsem s Ivou, deštník v ruce do večerních ulic města. Když jsme dorazili na velké náměstí před katedrálou, přestalo již pršet. Na zvýšené suterénní terase stála najednou před námi: obrovská dvouvěžatá stavba, tichá, velebná a monumentální, jejíž, reflektory nasvícené, vstupní průčelí se skvělo bohatou sochařskou výzdobou. Zastavili jsme se, pohledem přejeli rozlehlé

Hlavní průčelí baziliky sv. Jakuba v Santiagu de Compostela.
Rephoto z archivu autora.

náměstí, které asi bývá v den svatého Jakuba (v předvečer bořetické pouti svatoanenské), tedy 25. července, zaplněno tisíci poutníků, zpívajících nábožné písně o velkém světcí.

Nazítří byl opět krásný letní den. Sbalili jsme si naše kufry, odtáhli je do autokaru a po snídani v hotelu jsme kráčeli opět ke katedrále. Po náměstí přicházely stále nové skupinky poutníků a mířily ke vstupnímu portálu. Když jsme vstoupili dovnitř, octli jsme se v před-

síní a zůstali jsme stát v úžasu. Do samotné kostelní lodi bylo nutno vstoupit dalším, starším, ještě románským kamenným portálem a na jeho středním podpěrném sloupku (jenž se odborně nazývá *trumeau*) byla v nadživotní velikosti vytesána postava svatého Jakuba, opírajícího o velký meč. To byl původní atribut sv. Jakuba Většího v raném středověku. Podle starých legend byl právě tím nástrojem roku 44, na příkaz Heroda Agrippy, stát. Podobně je světec zobrazen i na v polychromovaném reliéfu, na hlavním oltáři. Interiér katedrály byl ozářený sluncem a reflektory. Právě začínala slavnostní mše a nad hlavami stovek věřících, zavěšena na řetězech v klenbě – obrovská stříbrná kadidelnice, z níž vystupoval oblak vonného kouře a šířil se do všech prostor chrámu. Domyslíte-li si k tomu sborový zpěv věřících v libozvučné španělštině, s doprovodem obrovských varhan, dotvoříte tím svou představu o vyvrcholení takové pouti do Santiaga de Compostela.

V těch dvou dekáдах na přelomu druhého a třetího tisíciletí jsem navštívil mnohé katolické katedrály i menší svatyně, od Ukrajiny až po Irsko, od Norska až po Izrael, ale nikde jinde jsem se s podobným obřadem nesetkal. Nicméně náš turistický zájezd pokračoval ještě směrem na západ, k pobřeží oceánu. Navštívili jsme vzorné Baskicko a přenocovali jsme přímo v Bilbao, kde nás u cesty vítaly dvoujazyčné orientační tabule, revoluční hesla tamějších separatistů, viděli jsme i světoznámou jeskyni v Altamiře a mnohá jiná místa, o nichž by se slušelo psát...

dr. Antonín Grůza

Jak to zapsali kronikáři

Na tomto místě budete v BL nacházet opisy záznamů z kronik tak, jak to zapsali kronikáři, a to bez zásahu do textu mimo některé vysvětlivky.

Již několik let mám snahu napsat něco o době, kdy u nás vznikalo JZD. Protože je to poměrně citlivé téma, nebyl nikdo, kdo by mě uceleně povyprávěl o tom, jak to v těch 50. letech bylo. Většina pamětníků buď již zemřela, nebo mají strach o této době vyprávět, neboť potomci těchto aktérů ještě žijí. Při pátrání v kronikách o průzkumných vrtech ČND v lese nad Zázmoníky jsem narazil na popis toho, jak vznikalo JZD u nás. Bez zásahů do textu přepisují tak, jak to napsal do kroniky Jan Padalik, tehdejší kronikář.

Počátky socializace zemědělství v naší obci

Na IX. sjezdu KSČ Klement Gottwald ve svém referátu vyřkl slova „Bez socializmu na vesnici nevybudujeme socializmus v naší republice“. Tato slova však nezůstala bez povšimnutí. Funkcionáři KSČ, tak i poslanci MNV začali uvažovat, jak se socializaci zemědělství v naší obci začít. Nebyl to úkol lehký. Zkušenosti žádné nebyly. I straničtí funkcionáři socializaci oddalovali a s náborem do JZD váhali. Nedalo se však nic dělat a podle podmínek obce tento daný úkol bylo nutno realizovat. Nejdříve se několikrát sešel výbor vesnické organizace a předseda MNV, aby společně navrhli do přípravného výboru JZD vhodné a přijatelné zemědělce. Návrh byl pak projednán s jednotlivými navrženými členy.

Do přípravného výboru byli zvoleni tito zemědělci:

Juras Václav, čp. 288 – předseda
 Horčíčka Jan čp. 332 – místopředseda
 Herzán Ludvík čp. 290 – pokladník
 Hajdová Marie čp. 294 – členka
 Frolichová Františka čp. 153 – členka

Tento přípravný výbor byl několikrát reorganizován. Později se jeho předsedou stal Jan Horčíčka a po vytvoření menšinového JZD vykonával také i funkci předsedy tohoto družstva.

Přípravný výbor JZD za pomoci MNV, výboru KSČ a pokrokových občanů zřídil v obci prádelnu, která se po zřízení vcelku osvědčila. Později však pro určité neshody a pak i pro nezájem byla prádelna zrušena. Menšinové družstvo JZD na tomto místě zřídilo sběrnou mléka. Toto zařízení bylo umístěno v domě čp. 131, který majitelka paní Vágnerová darovala MNV (dnes vedle pekárny, kde je garáž Trojaků). Jednalo se o židovský majetek. Chci podotknout, že matka, sestra a dva bratři zahynuli v koncentračním táboře. Paní Vágnerová dosud žije v Brně. Její syn Milan Vágner je herec, kterého často sledujeme v televizním vysílání.

Vznikem menšinového družstva byly do družstevního hospodářství začleněny pozemky MNV, farská půda paní Vágnerové, která neměla sama možnost půdu obhospodařovat, a pozemky členů JZD. Přínos půdy od členů byl velmi malý, neboť se jednalo jen o malé zemědělce. Družstvo v počátcích hospodařilo na cca 18 ha zemědělské půdy.

Pro rozpuštění strojního a zemědělského družstva byly stroje předány do JZD. Jednalo se převážně o mlátičky, secí stroje, žačky a traktor. Později byly od zemědělců vykoupeny větší mlátičky.

Menšinové družstvo při špičkových zemědělských pracích mělo nedostatek pracovních sil. Při těchto pracích vypomáhali hlavně brigádníci, kteří pracovali v továrnách. Bylo třeba vypomoci při sklizení vjetěšky, ve žních při obsékání obilí, při svážení a výmlatu obilí, na podzim při sklizení cukrovky, zejména při odvozu. Výpomoc se prováděla hlavně o sobotách a nedělích. Někteří brigádníci vypomáhali v době své dovolené, kterou pro tento účel čerpali.

Odměna členům JZD i brigádníkům byla vyplácena za pracovní jednotky. Výsledky hospodaření nebyly dobré. Vedoucí družstva neměli znalosti o hospodaření a ani si nedovedli získat autoritu. Pracovalo se živelně. Odcizování vypěstovaných produktů bylo běžné, zejména při roztržiténosti ustájení dobytka. Toto hospodaření bylo špatným vzorem pro zemědělce, kteří o vstupu do JZD uvažovali.

Podstatný obrat v hospodaření družstva nastal v roce 1954, kdy do menšinového družstva nastoupil Antonín Šafránek. Jednalo se o občana, který zemědělství i prodeji vyrobených produktů rozuměl. Původně byl zemědělským dělníkem. Sloužil u sedláků na Hané, a také u pana Druckera v Bořeticích. Později se stal nájemcem církevních statků v Jiřicích, Mikulově a později v Rájci-Jestřebí. Při vstupu do menšinového družstva přislíbil, že veškeré svoje vědomosti, schopnosti a zkušenosti dá ve prospěch tohoto družstva. Tento svůj slib dodržel. Svým nadšením a pracovním elánem strhl všechny družstevníky k ukázněnosti a odpovědnosti k práci. Při výroční schůzi družstva byla mu dána plná důvěra a byl jednomyslně zvolen za předsedu družstva. Za jeho vedení, a to ve velmi krátké době, JZD dosáhlo ekonomické stability a zařadilo se mezi prosperující družstva v bývalém okrese Hustopeče. Družstvo zakrátko na to přešlo na III. typ hospodaření. Do družstva v té době vstoupilo několik zemědělců s větší výměrou půdy, ale se špatným hospodařením, což družstvo na dobrých hospodářských výsledcích neohrozilo, ba naopak bylo přínosem pro rozšíření půdního fondu.

Snaha v adoptovaných stájích na čp. 9 a 131 a ve více stodolách umístit dobytek se podařilo. V převážné míře až na výjimky byl dobytek společně ustájen. Byla zřízena dobře prosperující drůbežárna. Byly zajištěny prostory pro zpracování hroznů a sklepy pro uložení vína. Po víně byla poptávka, a to se velmi výhodně prodávalo.

Na základě výnosů všech zemědělských plodin, vcelku prosperující živočišné výrobě a zejména výrobě vína družstvo dosahovalo dobrých hospodářských výsledků. Pracovní jednotka dosahovala až výše 40 korun + naturálie. Všechny fondy byly plně dotovány. Bylo možno ve větším rozsahu provádět stavební akce, hlavně adaptace. Členové družstva s hospodařením a slušnými odměnami byli velmi spokojeni.

Proti dobře hospodařícímu družstvu byla hlavně ze strany špatně hospodařících družstev určitá závist. Bylo třeba toto hospodaření usměrnit, neboť docházelo skutečně k některým nedovoleným machinacím ve výrobě vína.

Během dobré prosperity družstva byla rozšířena členská základna z takzvaných kovozezemělců, takže družstvo mělo dostatek pracovníků. Zvládlo veškeré práce vlastními silami. Nepotřebovali již brigádníků. Družstvo postupně zakupovalo potřebné zemědělské stroje. Již tehdy mělo družstvo svoji opravářskou dílnu a s opravami strojů nebylo odkázáno na cizí pomoc. Vzhledem k dobrým odměnám družstevníci byli ukázněni a jejich pracovní morálka byla vysoká. Dá se říci, že to byl dělný a ukázněný pracovní kolektiv. Vedení družstva organizovalo zájezdy zaměřené k rozšíření znalostí svých členů, a to na různé exkurze v pěstování skotu, vepřů a jejich ustájení, přírůstků masa, ke zvýšení vrhů selat apod. Bylo také uspořádáno několik zájezdů k poznávání krás naší vlasti.

I přes tuto dobrou prosperitu družstva se velmi pomalu rozšiřovalo. Výboru vesnické organizace spolu s MNV byl vyššími stranickými a státními orgány dán úkol, aby členskou základnu JZD rozšířili. Hlavním cílem bylo získat do družstva drobné zemědělce. Řada z nich byla postupně navštěvována a o vstupu přesvědčována. Výsledek tohoto náboru byl velmi skromný, téměř neúspěšný. Zemědělci měli všemožné výmluvy. Raději dělali od svítání do noci, jak sami říkali, „ale na svém“.

Výsledek náboru do družstva se dostavil až v roce 1958, kdy nábor organizovaly vyšší stranické a státní orgány. Do JZD vstoupili všichni zemědělci, kteří obhospodařovali výměru půdy nad 0,5 ha. Do JZD nevstoupili jen 4 zemědělci a to: Jan Michna čp. 334, Jan Sadílek čp. 169, Josef Kocmánek čp. 149 a Petr Hrabal čp. 13.

Při ustavující členské schůzi JZD v roce 1958 byl do tohoto celooobecního družstva znovu zvolen Antonín Šafránek.

Vážení čtenáři Bořetických listů, takto popisuje vznik našeho JZD kronikář Jan Padalík. Popis je poplatný tehdejší době, a proto si dovoluji požádat všechny z vás, kteří jste tuto dobu prožili, o vaše vzpomínky. Prosím napište je, nebo se domluvte se mnou a já k vám přijdu a zapíši si je. Budu rád i za malé události z pracovního života, veselé i smutné příběhy, zážitky ze života pracovních kolektivů a vše, co by mohlo zajímat naše potomky.

Václav Petrásek, současný kronikář

S předstihem Oldřich Damborský (2004)

Zasvitlo bledé slunce na holé pole,
na splavu se rozpustily ledové krajky,
zavonělo loňské seno ve stodole
a zlaté vlasy slámy vyprávějí bajky.

O tom, jak mlátilo se v létě obilí cepy,
když plný vůz přijel z polí se snopy,
prášilo se z klasů až byl málem slepý,
téměř každý a kouřil cigarety Rodopy.

Však ještě jarní koně neodběhli k létu
a kobylky mraků běží chladnou oblohou,
až skřivani začnou pět svou symfonietu
ledoví mužíci proti touze nic nezmohou...

O silnici z Vrbice do Bořetic a dále – vzpomínka

Pamatuji sám, co vystávali Vrbečáci zvláště za podzimních plískanic, když třeba jeli na havlovský jarmak do Hustopeč. Kolikrát jsme jich viděli, že plný vůz tetiček seděl na voze u Floriánka bez koní a čekaly, až čtyřma koňma vytáhnou první vůz s podobným nákladem na vrch ke křížku a teprv dojedou zase pro nich, aby je dotáhli domů, byla to cesta hrozná. Zvláště na vrchu u Padělků se koně i chodci bořili až po kolena. Silnice zde jako nouzová byla pořízena po velkém krupobití roku 1890. Anebo od našeho nádraží ke dvoru, v podzimní době, když jen trochu zapršelo, nebylo snad takových koní v obci, aby vytáhly vzhůru jen 5 q. Silnice zde byla pořízená v roce 1908. Státní dráha se stavěla v roce 1895 a 96 a provoz její začal příštím rokem, a to byla veliká výhoda pro náš kraj. To jest otázka komunikační.

Stejně obtížná bývala cesta do Velkých Pavlovic. Největším problémem býval mostek přes Járek. Dokonce se jednou stalo, že jeden kočár s volkama vezl do cukrovaru cukrovku, mostek se pod ním propadl

a vůz s potahem se převrátil do potoka. Než zvířata vytáhli, jeden volek uhynul. Cesta do V. Pavlovic vedla tzv. přes kopec z horní plošiny. K Pavlovicím byl dost prudký svah. V tomto svahu se vytvořil dosti značný úval, ze kterého byla hlína vyplavena. Cesta do V. Pavlovic byla zbudována až po provozu cukrovaru (1896) jako cesta okresní.

V celé oblasti jižní Moravy byly do konce 19. stol. problémy s cestami. Nebylo žádných kamenných lomů, odkud by se byl mohl čerpat kámen na cesty. Cesta k Vrbici byla zbudována v nynější šířce s dobrým podložením až ve 20. letech 20. stol.

Tento dovětek přináležel k nemožnosti příjezdu Marie Antonie do Bořetic přes Vrbici.

Stanislav Pazderka, Olomouc

Pozn. autora: Tento dovětek je opsán z kroniky Petráskové.

Historiky pro zasmání?

Dělám to nerad, ale nechci zmást čtenáře tohoto úctyhodného časopisu, ani čtenáře jediné knihy o naší obci (*Bořetice v proměnách času*. Obec Bořetice 2013).

V minulém čísle uvedeného periodika (BL 3/2019, s. 39) zpochybnul a „zkorigoval“ můj někdejší kamarád S. P. několik, minimálně však dva historické údaje z mého miniseriálu *Z historie bořetického kostela*, konkrétně z jeho dílu III (BL, č. 1/2019, s. 37–39). A já jsem bohužel nucen dokázat mu, že se opravdu zmýlil. Je ovšem škoda, že tu nezpracovala už před vydáním toho čísla redakční rada BL. Stačilo by mně příspěvek S. P. přeposlat a já bych jeho autora mohl včas upozornit na trapné omyly v něm obsažené.

Už delší dobu pozoruji, že S. P. se jako čilý starobní důchodce věnuje často historii, potažmo historii regionální či přímo historii své rodné obce, Bořetic. To je zajiště chvályhodné počínání, pěkný a užitečný koníček. Amatérští vlastivědci, ve starších dobách písmáci a kronikáři, dokázali přispět k věrohodnějšímu obrazu naší minulosti. Nicméně pokud používají osvědčené vědecké metody nebo termíny, musí se mít na pozoru. Jednou z takových metod je komparace, česky: srovnávací metoda, která dovoluje srovnávat jen předměty, osoby a děje, související místně, časově a účelově. Tento postup jsem použil při teoretické rekonstrukci zmíněné události, která je v té pověsti popsána. Konsekventně jsem pak vylíčil, jak asi mohl ten kočár paní kněžny vypadat a – na základě písemných pramenů a starých map jsem rovněž usoudil, jakými cestami do naší obce přijela. S. P. to s nepochopitelnou ironií odmítá a tvrdí, že celá ta pověst je výmysl romantismu 19. století.

Jenomže jeho argumenty jsou absurdní. 1. *Studna Dolnica* skutečně existovala. Já jsem ji totiž na vlastní oči mnohokrát viděl, já se jí nesčíslněkrát vlastnoručně dotýkal, protože až do roku 1945 jsem do ní chodil pro pitnou vodu s kbelíkem nebo putýnko v ruce. Nacházela se totiž před domem čp. 13, tehdy Hrabalovým, zrovna naproti naší *Huličce* (Uličce). V druhé polovině dubna 1945 tam však rudoarmějci naházeli koně padlé v boji o Bořetice. O Rasovně jim nikdo včas neřekl. K těm mršínám přihazovali pak kosti a vnitřnosti, zbytky dobytka poráženého na dvoře u Chrástků (čp. 25), kde se nacházela i vojenská kuchyně a v domě jídelna pro důstojníky. Studna kruhového půdorysu

byla rozměrná a dobře vyzděná lomovými pískovcovými kameny. Řekl bych, že mohla pocházet ještě z časů habánů. Podle prof. Hosáka mívali tam (právě na čp. 13) ostatně společný dům s kuchyní a sklepem. Studna pamatovala bezpochyby i dobu zmíněné jízdy kněžny Marie Antonie. Od jejího zničení uplynulo tedy letos už 75 let.

2. Jeden z hlavních argumentů S. P. proti věrohodnosti pověsti je **směr** kněžny jízdy z Hodonína do Bořetic, resp. do Velkých Pavlovic. Namítá, že nemusila se škobrtat polními cestami přes Čejkovice – vždyť se mohla přece pustit rovnější trasou Hodonín–Mutěnice–Čejč atd. S. P. si asi pomyslel, že jsem na ten směr zapomněl. Ale jak bych mohl zapomenout, když jsem tam tudy jezdil naší lokálkou denně celých osm let do hodonínského gymnázia? Ale kritik si zřejmě nevsíml výseku Müllerovy mapy Moravy z roku 1716, který byl otištěn v citované knize *Bořetice v proměnách času* (s. 75) a který příkládám znovu (pro jistotu) také k tomuto textu. Na mapě je vidět, že z Hodonína (*Göding*) se nemohla kněžna ve svém kočáře vydat směrem na Mutěnice, protože jí v tom bránil tehdy ještě neproskaný, dodnes zčásti existující les *Doubrava* a hned za ním souvislá šňůra rybníků. I kdyby se, třebaže oklikou, dostala do Mutěnic, nemohla by pokračovat dál ve směru současné lokální dráhy, na Čejč a Kobylí, protože by jí v tom zabránilo *Čejčské jezero* a pak ještě mnohem větší *Kobylské jezero*. Na mapě nejsou vyznačeny cesty, ale i tak je zřejmé, že nejkratší možná trasa kněžny cesty na druhý konec jejího, hodonínského panství nemohla vést jinudy, než jsem načrtl v citovaném článku. I kdyby měla cestou nehodu, mohla svou jízdu přerušit už v Čejkovicích, kde byla k dispozici s mnoha pokoji stará tvrz, kdysi templářská komenda, v 16. století přestavěná na renesanční zámek. Případla pak v roce 1624 brněnské jezuitské koleji. Ze svého, luxusně barokně přestavěného zámku v Hodoníně se mohla dopravit do zámku v (Velkých) Pavlovicích už během tří hodin, takže nebylo třeba v Čejkovicích odpočívat. S. P. zřejmě neví ani to, že tato cestovní trasa byla totožná s linií středověké *uherské*

cesty (doložené už roku 1228), která směřovala z Brna přes Čejč a Čejkovice k Hodonínu (kde ji strážil královský hrad) a po mostě přes řeku Moravu k městu Holíči a dále na Trnavu a k Bratislavě. Z této trasy *střední uherské cesty* (ta dolní vedla z Brna přes Hus-topeče, Podivín a Lanžhot, také k Bratislavě, a *horní uherská* z Brna přes Slavkov, Uherské Hradiště a Vlárským průsmykem na Trenčín...) odbočila kněžna už v Čejkovicích, k Vrbici a Bořeticím. O charakteru tehdejších místních i dálkových cest se můžeme ovšem přesvědčivě

informovat až z mapy I. vojenského (josefského) mapování z roku 1764, tedy o mnoho let později. Mezitím začala však hodonínská vrchnost (hrabě Josef z Czoboru a poté císařská rodina) redukovat tehdy již vysychající vodní plochy na svém panství. V důsledku toho se dosavadní síť polních i dálkových cest mohla viditelně rozšířit.

3. Pokud jde o **kočár**, v němž se zmíněná kněžna vydala na onu cestu z Hodonína do Pavlovic, S. P. uvádí ke zpochybnění mého popisu toho vozidla své čerstvě nabyté zážitky z návštěvy Arcidiecézního muzea v Olomouci. Jak je vidět, ty poznatky z tamní expozice jej spíše zmátly, než zasvětily do problematiky historie kočárů. Předně šlo o dobu, v níž byla Marie Terezie korunována na českou královnu, a to bylo v roce 1740, tedy o 20 let později než ta událost s kněžnou. Dále pak, vystavené tam byly kočáry slavnostní, údajně vyrobené přímo v Paříži. Mnou popsany kočár paní kněžny byl jen šlechtický kočár cestovní. Baroko bylo totiž dobou široké specializace šlechtických, prelátských i královských kočárů. Od 70. let 17. století existovaly už i kočáry poštovní (pohybovaly se například na poštovní trase Vídeň, Brno, Olomouc, Zlaté Hory, Vratislav), později pak i poštovní dostavníky, které měly pevný jízdní řád a vnitřní prostor, dostatečný pro společnou dopravu až osmi nebo 12 cestujících i s jejich zavazadly. V 18. století se specializace projevila jak u kočárů šlechtických (např. dvoukolé kočáry lovecké), tak i u těch slavnostních, královských a císařských (kočár korunovační, svatební, pohřební). Tak si myslím, že namísto zdouhavého studování odborné literatury o těchto druzích vozů, která je nepochybně k dispozici i v Univerzitní knihovně v Olomouci, by mohl S. P. zajet na jaře do nedalekého zámku Čechy pod Kosířem, kde je pro návštěvníky připravena, kromě dokladů o životě a tvorbě Josefa Mánesa, také stálá expozice *Historické kočáry* s celou řadou vystavených docela funkčních kočárů. Anebo, jako ti mladí, ať si to vygoogluje na internetu.

S přáním většího úspěchu a menších chyb při psaní

dr. Antonín Grůza

Dovětek autora: Autor je si vědom, že až do druhé poloviny 19. století jedinou možnou spojnici mezi Hodonínem a Bořeticemi, resp. Velkými Pavlovicemi představovaly hlinité polní cesty. V době sucha (o žních, při vinobraní) byly uježděné okovanými koly selských povozů do betonové tvrdosti, v době dešťů byly však nesjízdné. První silnice, jen štěrkem, drobným kamením zpevněné cesty, byly budovány postupně podle strategického, vojenského nebo ekonomického významu dané komunikace. Některé dokonce už za Josefa II.

Výměna

Oldřich Damborský (2012)

Už se lepší první mouchy
na žlutou stěnu omítky domu
(Myslí si, že jsou to teplé květy).

Už jsem dal do pytle plesové lakýrky
a vyndal sportovní botasky
(myslí si moje nohy, že uběhnou maratón).

Už jsem oprávil zašlé srdce
a napumpoval do něj věčnou naději
(ono ví, že zjara má koláč slunce raději).

Pohled do rovin

Oldřich Damborský (1989)

Sedím na lavičce u Třetího zastavení
černý pes pod lavičkou vyplazuje jazyk,
Moravský Kristus na kříži s korunou z révů
se dívá do rovin, kde utrpení žádné není,
jen káňata loví myšky, ten starý zvyk,
jež potřebují k životu, daleko od říčních břehů.

Skřivan stojí v oblacích a jasně zpívá,
osení vytahuje svoje úzké zelené dýky,
včely se vrací obtěžkány pylem k česnu,
co ještě napsat na modré nebe napsat zbývá?
Živote, díky!

Čáp zakroužil nad rybníkem a na hladinu klesnul.

Housata

V době kolem Velikonoc se líhnou housata. Žluté ochmýřené kuličky, často mezi křídélky s šedivým flíčkem, ze kterého v dospělosti zůstalo pár černých pírek na zádech.

Doma jsme měli tři husy. Starou husu, která se dožila 21 let, mladou husu, ta byla nejmenší. Husa prostřední byla jen husa.

Vše začínalo už na podzim, kdy se po pouti, hodech a vinobraní zmenšovala hejna husí na dvorech. Maminka se v práci s ženskými domluvila, která má doma hezkého housera a byla by ochotná ho vyměnit za našeho nebo prodat. To pak se doma objevila s houserem pod paží. Druhou rukou mu držela hlavu, aby ji nepoštlal. Nastalo pozorování, zda se začlení do hejna, jestli ho husy nehoní, a začínají husí námluvy. Někdy se stalo, že houser chodil kolem husy, klaněl se jí, vyskočil na ni a seskočil a vítězoslavně výskal, ale nic. Maminka řekla, to je pasták, vzala ho pod paži a šla ho vrátit. Přinesla pak jiného. Hus v hejnu ubývalo, až kolem Vánoc zůstaly jen chovné husy a houser. V lednu jednou ráno maminka přinesla z chléva teplé velké husí vajíčko. Dala mi je do ruky a hledala inkoustovou tužku, navlhčila ji ve vodě a na vajíčko napsala S1. To znamenalo, že ho snesla stará husa a bylo to její první vajíčko. Vajíčka jsme ukládali do chladna, kde nemrzlo. Husám se musela připravit hnízda. K odchovu housat jsme měli velkou bednu 2 x 1 m, sbitou z tenkých latěk. Ta sloužila i k vytvoření hnízd pro husy. Maminka bednu vystlala slámou, vytvořila v ní tři hnízda. Musela dát mezi hnízda přičky z desek, to proto, aby se husy mezi sebou neštípaly a nekradly si vajíčka. Večer se daly husy na hnízdo, jak tam snesly první vajíčko, pamatovaly si, které je jejich hnízdo. Obden snese husa jedno vajíčko. Ráno přinesla maminka jedno, někdy dvě vajíčka. Hned jsme je popsali. Prostřední husa měla vajíčka popsaná jen číslicí, mladá tam měla M1. Většinou husa snese 15 až 20 vajíček. Když snese poslední vajíčko, nechce odejít z hnízda, brání své vajíčko, a to je krásně teplé.

„Stará“ se nám rozseděla. Dali jsme pod ni 15 jejích posledních snesených vajíček. I druhé husy po pár dnech zůstaly sedět na hnízdech. Také jsme pod ně dali po 15 vajíčkách. Husy byly dost velké, dokázaly je obsednout. Dát jim do hnízda víc vajíček by bylo riskantní. Vajíčka, která by husa neobsedla, by byla nedostatečně zahřívána a housátko by se z nich nevyvíjelo. Husa sedí na vajíčkách ve dne i v noci. Zábákem s nimi míchá. Ráno a večer, když jde na dvůr se nažrat a napít, vajíčka slámou přikryje, aby nevychladla. Když se vrací na hnízdo, zase je odkryje. Na dvoře si protřepává křídla, a přitom jakoby poskakuje, protahuje se z dlouhého sedění. Poslední týden před vylíhnutím housátek, když je slyší pípat ve vajíčku, si při pití nabírá do zobáku vodu a navlhčuje s ní peří na břichu. To proto, aby změkly skořápky a housátka se mohla snáz proklubat ven na svět.

Zůstalo celkem 14 přebytečných vajíček. „To nevadí, vyměníme je při prohlížení za čistá vajíčka,“ řekla maminka. Asi po devíti dnech nasazení vajíček jsme vajíčka prohlíželi. Připravili jsme si lampičku, do košíku nahřáté staré oblečení a večer, když husa slezla z vajíček, tak jsme je dali opatrně do košíku, přikryli a přinesli do kuchyně. Nechali jsme rozsvícenou jen lampičku a před ní jsme každé vajíčko prosvítily. Když se ve vajíčku objevila tmavá podkúvka, znamenalo to, že je vše v pořádku, z vajíčka se vyvíjí housátko. Tak jsme prohlédli od všech husí postupně všechna vajíčka, všechna byla dobrá, žádné čisté. Co teď s těmi přebytečnými? Maminka je nabízela v práci: „Ženský, nemáte některá husu nebo kačenu, která začíná sedět?“ Pod kachnu je možné dát 5 až 6 husích vajíček. O takto vylíhnutá housátka se pak rozdělila napůl s tou, které husa nebo kachna patřila. Ale nikdo neměl husu ani kachnu, která by neměla k vasedení dost vlastních vajíček. Uplynulo dalších 14 dnů, husy žádné vajíčko nerozmačkaly. Provedli jsme kontrolu, zda jsou housátka ve vajíčkách v pořádku. Do hrnce jsme dali vlažnou vodu a postupně do ní vkládali jedno vajíčko po druhém a pozorovali, zda se pohnulo. Všechna vajíčka se pohnula, a když jsme si některé z nich přiložili k uchu, bylo slyšet, jak housátko začíná uvnitř klovat do skořápky. Za pár dnů si proklovala díрку ve skořápce, zesílila a postupně se vylíhla.

Mamince paní v práci poradila, ať pod husu, která je dobrá matka, dá těch přebytečných 14 vajec, že vasedí druhou várku. Tak jsme to tak udělali, vajíčka jsme dali pod starou husu. Každý rok jsme si nechávali na chov 25 housat a tak 20 housat jsme prodali. Stará husa seděla na hnízde. Ale byla příliš zkušená, zdálo se jí, že sedí příliš dlouho. Začala naklovávat vajíčka a jedno housátko z vajíčka vytáhla, ale to ještě bylo pro něj příliš brzy, nebylo vyvinuté a uhynulo. Maminka v práci si postěžovala, že klove do vajíček, a tak jí poradili, aby naklovaná vajíčka přelepila leukoplasty. Každý večer jsme vajíčka prohlíželi a lepili náplastí. Jednou odpoledne zase bylo housátko vytažené z vajíčka a uhynulo. „Ženský, ona je snad všechny vytáhá, je to pro ni dlouho sedět podruhé na hnízde!“

Jedna paní pak řekla: „Máš doma slivovicu? Dej jí trochu do štampek, namoč do ní střídku chleba a tou ráno husu nakrm. Bude ospalá a zapomene na housata.“ Každé ráno jsme nakrmili husu chlebem se slivovicí. Ona pak celý den pospávala na hnízde, hlavu si dala pod křídlo. Všechna housátka již vaseděla.

Marie Bartáková, roz. Grúzová

Na břehu řeky Trkmanky (pocta W. Matuškoví) Oldřich Damborský (2015)

Je málo času a voda stoupá
vodní řasy se v Trkmance vlní,
pod mostem skryty střezy z dětství,
jimiž jsme si nohy pořežali.

Podél břehů říčky vlaje orobinec
a vítr unáší dál jeho bílé peří,
aby zapustilo nové kořeny,
mraky nad mostem letí tak blízko.

Někdy máme v hlavě ustláno, někdy binec,
slabí jen silným naplno věří,
nadáváme na poměry, sport a na ženy
a Eldorado štěstí má každý v sobě,
tak blízko...

Koronavir útočí i v ČR

Když po novém roce začal v Číně útočit nový vir nazvaný podle tvaru „koronavir“, nezdálo se, že to během krátké doby přeroste do takových rozměrů. Tento vir zmutoval na COVID-19 a rozšířil se do celého světa. Nejříve bylo v Itálii, odkud se roznesl i k nám.

Dnes je 15. března, kdy píši tyto řádky. Od půlnoci jsou uzavřeny hranice se sousedními státy až na vybrané přechody. Vláda rozhodla od 6 hod. uzavřít vše, mimo potravinářské obchody, drogerie, lékárny a benzinové pumpy. Letecký provoz se omezil a je v provozu jen jedno letiště, a to v Praze. Vlaky a autobusy nejezdí přes hranice. Na hranicích jsou prováděny kontroly zdravotního stavu lidí. Dnes ráno máme v ČR 150 nakažených.

Není to však první pandemie, která zachvátila celou zemi. V minulém století to byla „španělská chřipka“, která zabila skoro 100 milionů lidí v letech 1918 (konec Velké války) až do roku 1920. Poté následovaly v druhé polovině a na začátku nového století nové vlny: asijská chřipka 1957, hongkongská 1968, čínská 1977 a ptačí chřipka, které však nepřerostly v pandemii. Neměly však velký vliv na Bořetice. Stále hledám údaje o španělské chřipce, a zda na ni někdo zemřel v naší obci. Rozšiřovali ji vojáci vracující se z bojišť.

Epidemie nemocí v obci zaznamenané v matrice zemřelých

Tato matrika je vedena od roku 1807. Obec v té době měla asi 180 domů a asi 800 obyvatel. Ještě se stále potýkala s úbytkem obyvatel po třicetileté válce, kdy v obci zůstalo jen sedm osídlených domů. V této matrice jsem našel záznamy o epidemiích, které postihly naši obec:

- 1827 – zemřelo 61 občanů, většina na střevní nemoci (tyfus)
- 1828 – zemřelo 69 občanů, většina na střevní nemoci, spalničky a osýpky
- 1831 – zemřelo 54 občanů, 12 na cholera a různé infekční nemoci
- 1832 – zemřelo 8 občanů na cholera
- 1836 – zemřelo 112 občanů, z toho od 18. 9. do 4. 10. 58 na cholera
- 1866 – zemřelo 124 občanů, z toho 97 na cholera
- 1878 – zemřelo 105 občanů, z toho 75 dětí na záškrt

V tom roce 1866 to bylo nejvíce. V té době byla obec obsazena vojsky. Nejprve rakousko-uherskými, později pruskými. Téměř všech-

ny selské usedlosti byly obsazeny vojáky, které museli občané živit i přes to, že poslední dva roky byly neúrodné, a proto podvýchá a nemoci zavlečené vojsky kosily naše občany. První úmrtí na cholera bylo zaznamenáno 26. června, kdy zemřel jeden z vojáků, byl okamžitě pohřben na našem hřbitově, a vojsko rychle odtáhlo. Rodiče tohoto vojáka po něm pátrali, a když našli místo, kde byl pochován, umístili na hrob pomník, který se zde dochoval až do zrušení starého hřbitova. Epidemie trvala do 23. srpna a zemřelo při ní uvedených 97 občanů. V průměru umíralo denně 6–8 lidí a hrobník nestačil kopat hroby.

Pokud listujete zažloutlými stránkami matriky, nemůžete se ubránit hlubokému dojmu nad osobními tragediemi rodin, kde umírali jejich rodinní příslušníci. Jen namátkově jsem vybral:

- čp. 82 zemřela ve dvou dnech Fr. Zichová ve stáří 40 roků a její dcera Anna ve stáří 18 roků
- čp. 84 – během tří dnů zemřel Jos. Krčka (52 roků) a jeho syn Josef (24 roků)
- čp. 165 – během tří dnů zemřeli manželé Podešťovi, Marie (43 let) a Jakub (44 let)
- čp. 163 – zde bydleli Burianovi, od 2. 8. do 16. 8. zemřeli čtyři členové této rodiny: Kateřina (62 roků), dcera Kateřina (34 roků), její děti František (3 roky) a Marie (9 měsíců)
- čp. 151 – manželům Prokešovým zemřely v posledních dnech epidemie dvě děti: Magdalena (5 let) a Marie (7 let)
- čp. 38 – zde umírá rodině Šťavíkové 2. 8. Petronila (8 let), 4. 8. František (11 roků), v tom dnu také Terezie (3 roky), 6. 8. Antonín (20 let), 7. 8. otec Antonín (45 roků)

Proto věrme, že dnešní pandemie zmutovaného koronaviru při současném stavu zdravotnictví nebude mít takové následky, jako tehdejší epidemie.

Václav Petrásek

Čtyři jarní haiku

Oldřich Damborský (2000)

Tiskárna nebe
tiskne samé bílé bankovky
obláčků.

Jsou protkány
rozlišovacím proučkem
paprsků.

Hlavní osobou
na nich jsou letící
kormoráni.

A tvé zářící oči,
jež mne vytáhly do
oblaků...

Jarní milostná

Oldřich Damborský (1997)

Zazelena se stráž
v Rasovni,
kde jako kluci
jsme sáňkovali,
pod ní zahoukala
modrá lokálka,
u přejezdu brzdila prudce.
Dala jsi mi do mé dlaně
svou malou dlaň,

a byli jsme náhle
svoji
a přitom svobodní,
skřivani se nad námi
srocovali
a oblaka byla nachová,
milostná obálka
při západu slunce...

NOVINKY Z KRAVIHORSKÉ KRAJINKY

16. reprezentační ples Kravihorců

Ples se uskutečnil 15. 2. 2020 v sále kulturního domu. Již tradičně hrála na plese vinařů dechová hudba Túfaranka ze Šakvic. Znovu se potvrdila zkušenost z minulých plesů, že tato dechovka přivedla na ples více než 50 % návštěvníků z širokého okolí. Sál kulturního domu byl zcela vyprodán až na stůl pod řvoucími reproduktory. Vinaři připravili bohatou tombolu a jak je v poslední době i zvykem, plný chladič box svých vín k neomezené konzumaci. Předtančení se ujala taneční skupina Move Around z Hustopečí. Ve 21 hodin nastoupila pod praporem republiky vláda RKH ke krátkému veřejnému jednání. Za ní také pod praporem RKH za zvuku fanfár z Libuše nastoupili i úřadující prezident a prezident „nafurt“.

Spolupráce Univerzity obrany s RKH

Na konci listopadu podepsal ministr obrany RKH Radomír Újezdský a rektor Univerzity obrany v Brně brigádní generál prof. Ing. Bohuslav Příkryl, Ph.Dr., „Memorandum o vzájemném porozumění v oblasti obrany a výroby vína“, jako gesto dobré vůle, ocenění a slova uznání výborným bořetickým vínům od příznivců lehké konzumace tohoto lahodného moku. Vinaři RKH se sice hrdě hlásí k tomu, že jsou „militaristi“ a vyrábí zbraně „hromadného potěšení“, ale to by nemělo bránit jejich spolupráci s Univerzitou obrany v Brně.

Vinaři jeli za vínem

Kravihorská republika uspořádala pro vinaře poznávací vinařský zájezd, tentokrát jela na Slovensko pod názvem „Wine trip Slovakia“ do vinařského malokarpatského regionu v okolí Pezinku od pátku 28. února do neděle 1. března 2020. V minulém roce jsme jeli za vínem do vinařských oblastí v Čechách. Oba výlety byly však velmi náročné na konzumaci vína. Nejen u navštívených vinařů, ale i v tom množství zásob, které jsme si vezli s sebou. Loni vzorky z našich zásob začaly kolovat autobusem Jendy Dufka teprve u benzinky za Bořeticemi. Letos to však bylo již na autobusovém nádraží na „luži“ poté, co Polda Kalousek rozdál každému spolkovou skleničku (několik jich však výlet nepřežilo). Nejen víno putovalo autobusem, ale i krabičky se zásobami jídla. Když lahve s vínem a krabičky s jídlem obešly autobus a něco v nich zůstalo, šly do dalšího kola. Povel k odjezdu dal vedoucí zájezdu Karel Pilař po kontrole, že jsme již všichni „účastníci zájezdu“ přítomni (24 ks) v autobuse na hlášení „zadek plný“ (což se opakovalo po každém nasednutí), skoro přesně ve stanovený čas 8.00. Do místa ubytování v Pezinku jsme přijeli kolem 11.00. Ubytovali jsme se v tříhvězdičkovém hotelu Rozálka, kde je mimo malého zoo také jezdecká policejní škola. Ubytování bylo velmi pěkné. Po ubytování jsme odjeli po poledni na první degustaci do obce Modra, do rodinného vinařství Ludvík. Při projíždění krajem kolem Pezinku nás překvapilo množství opuštěných a zanedbaných vinohradů zarostlých travou a šípkovými keři. Něco jako naše Veselé, ale v rovině. Mají tam sedm vinařských regionů. Před rokem 1989 měly 24 500 hektarů vinic. Dnes jen 10 000 ha rodicích. O vysazování nových je nezáměr pro nevypořádané vlastnictví pozemků. Trápi je zvěř a ekologičtí aktivisté. V roce 1995 bylo založeno Združení pezinských vinohradníků a vinařů, které se snaží o zachování starých vinohradnických a vinařských tradic, jako jsou tradiční vinné trhy v Pezinku, Svatomartinské požehnání mladých vín, Víno a levandule (v okolí Staré hory s vinohrady a nad

nimi roste levandule), Pezinské viechy (otevřené sklepy), Stretnutie při příležitosti svátku sv. Urbana s otevřenými sklepy a časté akce Otevřené sklepy...

Pod Starou horou se brigádnicky provádí revitalizace krajiny, stavi se kamenné opěrné zídky a přístřešky pro konání akcí. Stěžují si na nedostatečnou spolupráci s městem. Sklepy a lisovny jsou ve městě v domech. Projeli jsme kolem domu prezidentky paní Čaputové. Cena půdy je kolem 5 EUR a stavebních pozemků až 125 EUR za m². Na podporu vinařství má možnost čerpat Združení dotace od 8 do 10 000 EUR, které investovalo do oprav silnic, kamenných zídek, výsadby tradičních stromů a revitalizace krajiny (v letech 2017–2019 15 000 EUR).

První degustace byla po poledni v obci Modra v rodinném vinařství Ludvík. Je to malé rodinné vinařství vzniklé po roce 1989. Mají 10 ha vinic většinou koupených, dnes ve stáří 30 let a na nich pracuje celá rodina. Zaměřili se na kvalitní vína jen ze svých hroznů (VZ, Pesecká Leánka, chardonnay) a prodávají je jen z lahví. Jen část hroznů dokupují od svých stálých dodavatelů (RŠ a RR za cenu kolem 1 EUR/kg). Ve vinicích jim škodí divočáci, daňci a zloději. Na bioprodukcii nemají možnosti. Hnojí kompostem a zeleným hnojením. Vyrobiti kolem 4 000 litrů, což je asi 60 000 lahví, a dodávají jen do vinoték. Ochutnávka: první vzorek VZ 2017, sedm měsíců na kalech. Každý rok něco málo vysazují. Loni 1 ha cabernetu. Spolupracují se šlechtitelkou Dorotou Pospíšilovou. Na sezónní práce najímají jen Slováky. Na výstavy vzorky nedávají, jen na vinné trhy. Červené hrozny kupují – FR, VAV, CS. Další vzorky v ochutnávce: RV, RŠ, Leánka, Děvín, RB (oblíbená odrůda v Pezinku), CS růžové 2015 z bar. sudů, SV. Navštívil nás tam ambasador RKH v Modre pan Vincenc Jakubec. Ve vinařství byl i první oběd – kuřecí plátky s bramborem.

Druhá ochutnávka byla od 17 do 22 hodin v obci Vinosady vinohradnické a vinařské rodinné vinařství Vinkovič. Toto malé vinařství se zabývá výrobou kvalitního odrůdového vína, výrobků z hroznů a vína, hroznového oleje a hroznových semen (bioprodukty, hroznový olej, dětská kosmetika, želé a mouka). Vinařství bylo založeno v roce 2002 z dědictví 6 ha vinic, malá výsadba nových (CS). Hnojí koňským hnojem a zeleným hnojením. Bylo nám předloženo na deset vzorků jejich vín. Nás zaujalo vynikající andré ročník 2012. K večeri byl podáván pstruh.

Po dobré snídani byl přesun do dalšího vinařství Mariana Bočka – Bočkovino. Vinař hospodaří na 9 ha vinic. Vinice mají kyselou půdu, a tak hnojí jen vápnem. Na dvoře měl složeno několik palet. Je členem a předsedou spolku vinohradníků a vinařů Šenkvice. Mezi dvorem a sklepem měl „naučnou stezku“ 17 odrůd na různém vedení. Od vedení „na hlavách“ po různé drátěnky (něco podobného jsem navrhoval udělat na tálečkách pod spodními řádkem sklepů v KH). Spolek vinařů má 25 členů a dělá akce jako Den otevřených sklepů, Žehnutí vína, zájezdy členů za vínem, Letní ochutnávky, Za vínem do Šenkvic, ples vinařů, v lednu kontrola stavu vín u vinařů (u nás to měla být sirková komise)... Vyrábí vína jen suchá. Ročník 2019 – u bílých vín byl ročník dobrý. Prodává asi 20–30 % úrody za cenu kolem 1 EUR/kg. Po šlechtitelské stanici se udržovací šlechtění nedělá ani u podložky. K ochutnání nabídl: RŠ, MO, RV, SZ, RR, CS růžové, Izabelu, z červených Fr, RM, CS a pasterizovaný mošt (s vodou vynikající).

Po poledni jsme se přesunuli na další ochutnávku do Svatého Juru do vinařství Víno z kamenného dvora pana Miro Mikloviče. Vinařit začali v roce 1991 na 2 ha vinic bez dotací. Integrovaná produkce a bio NE. Zaměřují se na provádění turistů. Kvasinky jen své, nakváší si sudy. V roce 2018 10 000 lahví. Zúčastňuje se akcí jako je: Léto ještě nekončí, Otevřené sklepy... K ochutnávce nabízí: RR 2017, Pe-seckou Leánku, směs MT + IR, Děvín, směs Děvín + RR (velmi dobré), růžové CS (vinný kámen neřeší), CS červené rozkvasí a přidá výlisky z růžových, barvířka Alibernet 17. rok. Ve vinařství byl také oběd – špíz (koukal několik cm přes talíř, velké kousky masa) s bramborem. Po procházce po Svatém Juru jsme se přesunuli do dalšího vinařství.

Poslední vinařství, které jsme navštívili, bylo vinařství Vinovin v Pe-zinku. Obhospodařují 15 ha většinou RB, ostatní hrozny kupují. Je to moderní vinařství s nerez nádobami s řízeným kvašením a barikových sudy. Ročně vyrábí na 140 000 lahví vína. Firma vznikla v roce 1990, navazuje na bohaté tradice vinařství předků v 19. století. V roce 2000 se dvě rodiny vinařů spojily a vytvořily vinařství Vinovin. Protože část hroznů kupují, spolupracují úzce s dodavateli a dbají na kvalitu hroznů. Vína vyrábějí moderní technologií zpracování bílých odrůd. Vína lahvuji do lahví s korkovým uzávěrem nebo šroubovacím. Ochutnávka proběhla jako klasická degustace s bodováním jednotlivých vzorků a hodnocení od našich vinařů byla pak slosována. Láhev vína vyhrál Miloš Vala. K degustaci nám nabídli osm vzorků i s cenou za láhev od 7 do 18 EUR. Nejdražší byly vzorky CS a Pinot Noir (směs s Fr) barrique ročník 2017 v sudu z USA, oba v ceně po 18 EUR za láhev. Nejlevnější byl MM ročník 2019 za 7 EUR za láhev. Všechna vína nám chutnala.

Po návratu do hotelu Rozálka byla večeře. I když to bylo brzy po obědě, všem velmi chutnala svíčková doplněná o pivo Zlatý bažant. Později pivo došlo, bylo naraženo nové, ale najednou „pivaři“ zpozorněli. Prezident Novák šel s číšníkem k naraženým sudům a zjistili, že číšník narazil omylem Zlatého bažanta nealko.

V neděli, poslední den putování za vínem po Malokarpatské oblasti byl věnován kultuře a gastronomickým zážitkům. Od 10 do 12 hodin jsme odjeli do obce Častá, kde jsme si s průvodcem prohlédli hrad Červený kameň. Poté jsme se přesunuli do Slovenského Grobu do restaurace Grobský dvor, kde byl tradiční nedělní oběd regionu „husacina“. Předkrmem byla husí játra (větší množství) a pak pečená husa a „lokše“ (po našem „přesňáky“) s červeným zelím. Každý dostal velké husí stehno a pak si mohl přidat „biskupy“ a krky co stačil sníst. Někteří si nechali „lokše“, které se nesnědli, zabalit a někteří i „biskupy“ a krky, co zůstaly nesnězené v mísách. Bylo to tak vydatné, že u některých našich vinařů bylo další jídlo až v pondělí na oběd. Zpáteční cesta do Bořetic byla také poznamenána tím gastronomickým zážitkem a tím množstvím vzorků vín, co jsme za dva dny „přechutnali“, že víno z vlastních zásob, které začalo putovat po autobuse, se vracelo jen málo dotknuté nazpět.

Spolupráce v boji proti koronaviru

Na svém posledním zasedání vláda u prezidenta RKH St. Nováka projednala útok koronaviru na lidstvo a zadala naší KAVce (Kravihorská akademie věd) spolupráci se všemi „vědátory“, kteří se snaží najít protilek proti tomuto koronaviru. Jejich úkolem bude zjistit, jaký vliv má naše kravihorské víno na šířící se viry, zda je dokáže zastavit a v jaké formě a množství. V případě, že se jim to podaří, navrhne vláda ty akademiky, kteří prokáží vliv našeho vína na zastavení šíření koronaviru, na „Noelovu“ (naše Nobelova cena).

Václav Petrásek

Pozn. red.: Proběhlo také žehnání vína, to si můžete připomenout v YouTube reportáži „Vína ročníku 2019 dostala požehnání“.

Sonet o olivách

Oldřich Damborský (1998)

Zase žlutnou fleky světla
jako v Manetových obrazech,
už se vánek rozběhl po srážech
a zní neslyšná touhy flétna.

Už si dívky hrají s kordy lásky
pohazují medovou hřívou vlasů,
usmívají se, jakoby spaly na atlasu,
ty kordy vrývají chlapcům vrásky.

Nedbaje těch úkladů a nástrah
mhouří oči do úponků duší a těl,
vědí, že láska je přímý zásah

semišovým dvojsečným mečem,
kdyby jim to někdo rozmluvit chtěl,
řeknou, že olivy se dají sbírat i vkleče...

V zahradě bílých chryzantém (Karlů Krylovi)

Oldřich Damborský (2006)

V zahradě za oprýskanou zídkou
plná louka bílých chryzantém,
zvedl jsem svůj život jako diadém
a přesto obtěžkám prudkou výtkou,
jež dostal jsem za malou chybičku,
i když mi neukápla slza na víčku
omluva byla jedinou podmínkou.

Svět je krutý a nezná slitování,
každý dobrý skutek bude po zásluze
potrestán, vím však, že v barevné duze
dobroty, je mé každodenní láskobraní,

(jako je v klásku trs zrn uschován...)

DUCHOVNÍ OKÉNKO

Nebojte se...

Prožíváme situaci, které moc nerozumíme. Zavřely se školy, obchody, restaurace, státní hranice, kostely a další zařízení a hned jsme z toho vykolejeni. Najednou se zastavil veřejný život a nevíme, co s tím a jak se vypořádat s časem. Nikdy jsme nic podobného nezažili a mnoho z nás si pokládá různé otázky. Je potřeba skutečnost brát vážně, ale hlavně nepoddávat se strachu a nezoufat. Věřme tomu, že vše zlé je k něčemu dobré, např. že nad naší planetou je méně zamořené ovzduší a jak my křesťané říkáme a věříme, že Bůh nás neopustí a vše obrátí k dobrému. V bibli je 365krát obsaženo slovo „Nebojte se, nemějte obavy“. Každý den nám zaznívá toto poselství, a zvláště v těchto dnech je to pro nás důležité.

Na začátku postní doby jsme měli ve farnosti obnovu, při které v pátek večer P. Josef Mendel rozebíral text z evangelia, jak Ježíš utišil bouři na moři. Učedníci pluli na lodi po klidném moři a Ježíš spal na zádi lodi. Za chvíli přišla velká bouře s vichřicí a vlny se valily na loď. Učedníci si mysleli, že to zvládnou sami, ale vítr vanul proti nim a loď už byla plná vody. I přistoupili a probudili Ježíše se slovy: „Mistře, tobě je jedno, že hyneme?“ Vstal, pohrozil větru i moři a řekl: „Mlč, bud zticha.“ A nastalo ticho. Řekl jim: „Proč jste tak ustrašení, vy malověrní?“

Tento příběh má několik důležitých poselství. Náš život se podobá tomu, co zažili učedníci s Ježíšem na lodi. Prožíváme chvíle klidné, ale i bouřlivé, které chceme zvládnout sami bez Boha. Když už vidíme, že nám teče do bot, vzpomeneme si na Boha a voláme SOS. Někdy jednáme jako apoštolové, že Bohu pak vyčítáme, že nás chce nechat zahynout a že to či ono dopouští. On chce, abychom mu důvěřovali, že se s ním nemusíme ničeho bát a že je s námi, i když třeba ho úplně nevnímáme.

Tento čas je náročný, ale nabízí nám možnost se zastavit a zamyslet se nad svým životem i životem druhých a rozlišit, co je důležité a co ne. Kdosi se zeptal mladíka, co je pro něj smyslem života. On odpověděl: „Diskotéka a fotbal.“ A co by se stalo, když bys nemohl na diskotéku a fotbal, co by ti zůstalo ze života? Přesně to samé teď prožíváme. Odpovězme si na otázku: Na čem stavím svůj život? Často se stavíme do role, že jsme pány světa, ale stejně jsme pouze křehcí tvorové. Stačí málo a vše je najednou úplně jinak. Když něco

nebo někoho ztratíme, teprve tehdy člověku dojde, co nám chybí. Berme toto období jako výzvu a příležitost, kterou je třeba využít k reflexi. **To, co se děje, nás nemá vyděsit, ale probrat.** Chtěl bych vás tímto článkem vést k zamyšlení nad tím, co je podstatou našeho života. Všichni jsme spolu na jedné lodi a prožíváme tuto zkoušku, a proto je také dobré vědět, co kdo potřebuje a vzájemně si pomáhat, neboť to nás k sobě přibližuje navzájem a také k Bohu. I přesto, že jsme svým způsobem odděleni, na dálku jsem s vámi spojen, myslím na vás v modlitbě a při každodenní mši svaté vám žehnám. My křesťané se modleme a spojujme se každý večer ve 20 hodin v modlitbě růžence s celou církví a odevzdávejme Pánu Bohu na přímělu Panny Marie všechny naše prosby a celý svět.

Žijme ze všech darů, které máme: společenství modlitby, zvláště v rodinách, četba Písma a také skrze techniku 21. století, kdy máme možnost společného slavení bohoslužeb skrze televizi Noe, rádio Proglas, nebo internet <http://www.mseonline.cz>.

Sledujme farní stránky www.bokovka.info i farní Facebook, kde budou vždy aktuální informace a nějaké slovo i možná i video pro povzbuzení.

Obrácím se na vás, kteří právě tyto řádky čtete. Cokoliv budete potřebovat, jsem tu stále pro vás. S důvěrou se můžete na mě obrátit.

Váš otec Tomáš

Zveme vás... pokud nám to situace dovolí

8. 5.	Pěší pouť do Žarošic (odchod od kostela v Kobylí v 8.00)
9. 5. 10.00	Žehnání nové hasičské zbrojnice (odloženo)
23. 5. 10.00	Vrbice: Svěcení nového oltáře v kostele brněnským biskupem Vojtěchem Cikrlem
24. 5. 11.00	Slavnost prvního sv. přijímání
31. 5. 8.00	Slavnost seslání Ducha svatého – obnova biřmovacích závazků
5. 6.	Noc kostelů v kostele na Vrbici
14. 6. 8.00	Slavnost Božího Těla a průvod k oltářům a požehnání obci
26. 7. 10.00	Poutní mše ke sv. Anně

Velikonoční bohoslužby ve farnostech Kobylí, Bořetice a Vrbice letos s největší pravděpodobností nebudou přístupné pro veřejnost z důvodu pandemie koronaviru a vyhlášení nouzového stavu v ČR.

V případě změny se časy bohoslužeb dozvíte z místního rozhlasu a ostatních informačních kanálů.

Proč název Velikonoce? Co znamenají symboly Velikonoc?

Velikonoce jsou největší a nejdůležitější křesťanské svátky v roce. Tyto svátky mají původ v židovství, kdy Židé byli vysvobozeni Bohem z egyptského otroctví a mohli v jedné noci odejít do zaslíbené země. Tato noc byla pro Židy tak významná, že jí začali říkat Velká. Od toho slovo Velikonoce. Pro křesťany jsou ale významné hlavně z jiného důvodu, že Ježíš byl o Velikonocích ukřižován a vstal z mrtvých. Tento Ježíšův čin otevřel všem lidem bránu k novému životu. Ježíš jako Beránek Boží nám svým dílem ukázal, že se člověk ve spojení s ním může vymanit z nesvobody zla a hříchu a dojít do života věčného.

O těchto svátcích se setkáváme s určitými symboly, které nám přibližují tyto skutečnosti.

Nejznámějším symbolem je **vejce**. Je to všeobecně rozšířený symbol nového života. Jako z vejce a z jeho skořápky vychází živé kuře, tak vyšel vzkříšený Kristus z hrobu. **Velikonoční beránek** je symbolem oběti. Když někdo musí pro druhé něco těžkého snést, říká se, že se stal obětním beránkem. Někdo se obětuje za vinu druhých. Tím beránkem z pohledu křesťanů je Ježíš Kristus. **Kohout** představuje někoho, kdo probouzí svědomí lidí a přivádí je k zamyšlení nad sebou. Svým kokrháním probouzí každé ráno spáče a zvěstuje jim nový den, světlo, slunce. Tím ukazuje na Krista, Světlo světa. Plechové kohouty můžeme vidět i na věžích kostelů. **Slepice s kuřátky** je symbolem ochrany Boha nad člověkem. Když nad dvorem krouží dravý pták, je to smrtelné nebezpečí pro malá kuřátka. My smíme v nebezpečí hledat ochranu u Boha, jako ta kuřátka u kvočny. **Zajíc** je rychlý a bdělý. Podle lidové tradice zajíc nikdy nespí, svými dlouhými ušima všechno slyší a také svými očima vidí, protože nezavírá oči ani v noci. Naznačuje to, že Bůh je všude, všechno vidí a slyší. Zajíc je také symbolem zmrtvýchvstání. Jako stále bdící nám připomíná Krista, který přemohl spánek smrti a vystoupil z hrobu do věčného života. **Motýl** vychází z kukly – naše duše povstane z mrtvého těla a bude žít dál.

Velikonoce jako svátky probouzejícího se života, ukazují na Boha jako na dárce života, kterému není nikdo lhostejný.

Papež František řekl: „Není žádná situace, kterou by Bůh nemohl změnit.“

Přeji vám požehnané Velikonoce.

Prosba za letošní úrodu

Každým rokem si většina z nás pokládá otázku, jak úrodný bude tento rok a jaké budeme mít počasí. Všichni víme, jak málo prší a ubývá vody. Dříve naši předkové stavěli v polích kříže, aby si připomínali, že nic není samozřejmé a že bez Božího požehnání marné lidské namáhání. Proto chodili na jaře v procesích prosit za úrodu a na podzim děkovali za úrodu v kostele, tzv. dožínky. Lidé dříve byli více spjatí s přírodou, protože když se neurodilo, museli se uskromnit. Dnes tomu tak není, protože v obchodech se všechno dává koupit, i když se nám neurodí. Víme, že mezi vámi jsou vinaři, kteří jste závislí na počasí a na úrodě, protože je to pro vás zdroj obživy. **Proto vás chci všechny pozvat v neděli 19.4. v 15 hodin na krátké zastavení u kříže a poprosíme Pána Boha za letošní úrodu a požehnání pro naši práci, aby se nám dařilo.** Ježíš řekl: „Proste a bude vám dáno.“

Pozvánka na pouť ke svaté Anně

Farnost Bořetice vás zve na tradiční poutní mši svatou ke cti sv. Anny v neděli 26. července 2020 v 10.00, kterou bude sloužit novokněz P. Jan Pavlíček. Po mši svaté bude udělovat novokněžské požehnání.

Výtěžek letošní tříkrálové sbírky v Bořeticích byl 71 290 Kč. Děkujeme za každý dar!!!

Pozvánky z farnosti Vrbice

Popelka Nazaretská v kostele na Vrbici

Výsostně radostná píseň „Popelka Nazaretská“ vznikla kolem roku 1955 v leopoldovské věznicí a mluví o Panně Marii, matce Ježíšově.

Autorem je Václav Renč, který byl komunistickým režimem odsouzený na 25 let do vězení. Kompozice Popelky o celkovém počtu 1 752 veršů byla tvořena i fixována pouze v paměti. Disponovat tužkou či papírem bylo vězňům zakázáno. Navzdory tomuto nařízení byla propašována mimo vězeňské hradby řada autorových prací na cigaretových papírcích miniaturním písmem, poněvadž každý centimetr plochy čistého papíru měl pro básníka nesmírnou cenu.

Takovéto úniky však byly sporadické. Byly spojeny s velkým rizikem především pro autora samotného. Takovéto porušení řádu se rovnalo vlastizradě a bylo proti takovýmto přestupkům postupováno s neúměrnou tvrdostí. Každé slovo totiž, napsané vězňem, bylo kvalifikováno jako šifrovaná zpráva nepřátelským agentům imperialistických mocností. Natož náboženský text! A natož ve verších!

Když bylo dílo dokončeno, neexistovalo už pouze v paměti autora, ale ústním podáním bylo přenášeno do paměti spolupovězňů, kteří však nikdy nepobyvali s autorem dostatečně dlouho na jedné cele. Tak, jak se tu a tam některý z těchto spolupovězňů octnul na svobodě, začaly se objevovat fragmenty celého díla, až bylo v roce 1958 zkompletováno. Teprve po návratu v roce 1962 viděl Václav Renč své vlastní dílo na papíře, a mohl tak učinit korekturu a dát dílu definitivní podobu, kterou uslyšíte.

Dovolujeme si vás pozvat na literární hudební pásmo Popelka Nazaretská

(text: Václav Renč, hudba: Vít Petrů) v neděli 3. 5. 2020 v 15.30 hodin v kostele sv. Jiljí v podání skupiny Labyrint z Třeště. Výtěžek je věnován na opravu kostela. Vstupné dobrovolné.

Svěcení nového oltáře v kostele na Vrbici

Letošní rok bude pro kostel sv. Jiljí na Vrbici velmi významný. V roce 1920 byla stavba kostela dokončena a 10. října toho roku byl slavnostně vysvěcen. Od června 2019 je kostel uzavřený z důvodu rekonstrukce interiéru, ve kterém bude nové podlahové vytápění, elektroinstalace, ozvučení, osvětlení a nová úprava liturgického prostoru. **Chtěli bychom vás pozvat 23. května 2020 v 10.00 na slavnou mši svatou, při které posvětit brněnský biskup Vojtěch Cikrle nový obětní stůl a liturgický prostor.** Je to mimořádná událost, která se ve farnosti odehraje jednou za mnoho generací, a dovolím si říct, že asi nikdo z nás další svěcení oltáře v tomto kostele nezažije.

Farnost uspořádala Tříkrálový ples

Po 10 letech se v našem kulturním domě konal ples tří farností, s podtitulem Tříkrálový.

Zvláštností tohoto plesu je, že se na jeho přípravě a průběhu podílejí všechny tři farnosti, které náš duchovní správce P. Tomáš Caha spravuje – Kobylí, Vrbice a Bořetice. Ten také přilákal partu lidí, která se po pár společných schůzkách s radostí pustila do práce. Spolupráce byla velmi plodná a příjemná, a tak v den konání bylo vše krásně připraveno a hned po úvodním slovu moderátorky Zuzany Čumkové, a předtančení tanečního páru Dana Vojtěška s partnerkou, který nám ukázal špičkový kousek ze svého tanečního umění, a sice ve standardních tancích, mohlo propuknout společné veselí. Specifikem plesu také je, že farnost připraví krátký program. Letošní datum plesu vybízelo k využití blízkosti svátku Tří králů k vytvoření programu, který byl jak vtipný, tak měl i nádechy poselství. Jednalo se o scénku a soutěž v jednom režírovanou a moderovanou Pavlem Kuchyňkou. V ní se tři králové – vybraní mužští zástupci jednotlivých farností – perfektně zhostili svých rolí, a doputovali po splnění všech úkolů a bez ztráty kytičky až do Betléma. Všichni aktéři sklidili náš jásavý obdiv a zasloužený potlesk! Jestli vás zajímá to poselství, tak šlo o jemné naznačení toho, že král, který v soutěži zvítězil, se stal tím „černým vzadu“. Jedná se o biblický příběh, který ukazuje, že poslední budou prvními a první posledními, aneb kdo chce být v Božím království prvním, nechtě je služebníkem všech.

Velké díky patří také sponzorům tomboly, kterých bylo opravdu mnoho a s nadsázkou tak přidali pár vrásek a práce děvčatům, která tombolu chystala. Ta ale svoji práci zvládla od A do Z na jedničku s hvězdičkou! A tak i tady byl naplněn tříkrálový odkaz, jelikož snad každý, kdo si koupil los, odnesl si nějakou pěknou cenu. A pokud snad ne, odnesl si alespoň hezký zážitek z příjemné atmosféry, která na plese byla, a kterou podpořila i kapela Sprint z Blanska, která hrála snad všechny myslitelné žánry.

Jediný, kdo si ples neužil, byl otec Tomáš, který krátce před plesem onemocněl a kvůli vysokým teplotám se plesu nemohl účastnit. I díky vyprávění účastníků ho to ještě dlouho mrzelo. O to víc se těší na ples v příštím roce, který bude pořádat farnost Vrbice, a to v pátek 15. ledna 2021.

Ještě jedno VELIKÉ PODĚKOVÁNÍ patří všem, kteří se na plese jakkoli podíleli!!!

Lenka Kuchyňková

Pozn. red.: Na našem YouTube kanálu Bořetický zpravodaj naleznete reportáž „Plesovou sezónu zahájili netradičně farníci“.

Velikonoční hrkání

Velikonoce jsou nejvýznamnějším křesťanským svátkem. Vedle toho jsou obdobím lidových tradic spojených s vítáním jara, které s náboženským svátkem souvisejí jen volně.

Svátky jara, které jsou starší než Velikonoce, jsou časem oslav a veselí. Dnes jsou i komerčně důležité, protože se na ně váže mnoho zvyků, k jejichž uskutečnění je třeba vynaložit nějaké úsilí nebo jen tak zajít na nákup.

K zvykům, jejichž tradice nezmizela a nezanikla, patří řehťání (hrkání). Od čtvrtka do soboty chodí po vsích chlapci školou povinní a nahrazují zvony, které odletěly do Říma. V Zelený čtvrtek se chodí navečer (dříve i po škole), na Velký pátek ráno, v poledne a navečer a naposledy na Bílou sobotu ráno. Chodí se tak, aby se obešla celá vesnice. Dříve se chlapci u každého křížku modlili.

V pátek v podvečer obešli ves dům od domu, kde vykoledovali nějaké vajíčko, sladkost – sušené švestky, křížaly či drobné mince. Nejstarší z chlapců se nazýval kaprál. V některých oblastech měli slaměného Jidáše.

Na tuto tradici jsme navázali pozvolna i u nás – v Bořeticích – a chtěli v ní pokračovat i letos.

Z důvodu nouzového stavu se letos velikonoční hrkání nemůže uskutečnit.

Za organizátory Lenka Bukovská a Zuzana Čumková s manželem

Slečna Aneta Bílská nabízí po dobu nouzového stavu svou pomoc všem seniorům, kteří nemají nikoho, kdo by jim zašel nakoupit potraviny, léky nebo třeba poslat něco poštou.

Kdokoliv, kdo bude něco potřebovat, ať se prosím ozve na telefonní číslo 724 458 488.

ZE SPORTU

TJ Sokol/CELTIC Bořetice – co se událo během zimy + rozlosování

Muži

Tým pod vedením trenéra Karla Doležala zahájil přípravu na jarní část soutěže 11. 2. 2020. Nyní mužstvo trénuje dvakrát týdně. Tým čekají před mistrovskou částí sezóny čtyři přátelské zápasy. Do jarních bojů by mělo mužstvo nastoupit ve stejném složení jako na podzim. Cílem je vylepšit podzimní 5. místo v okresním přeboru.

Rozlosování zápasů okr. přebor jarní část soutěže 2019/2020 (pozn. red.: vzhledem k současné situaci nejsou termíny aktuální)

Neděle 29. 3. 2020 v 15.00	Bořetice : Kostice
Neděle 5. 4. 2020 v 15.30	Hustopeče : Bořetice
Sobota 11. 4. 2020 v 15.30	Bořetice : Ivaň
Neděle 19. 4. 2020 v 16.00	Velké Němčice : Bořetice
Neděle 26. 4. 2020 v 16.00	Bořetice : Hrušky
Neděle 3. 5. 2020 v 16.30	Bořetice : Krumvíř B
Neděle 10. 5. 2020 v 16.30	Křepice : Bořetice
Neděle 17. 5. 2020 v 17.00	Bořetice : Podivín
Neděle 24. 5. 2020 v 17.00	Nosislav : Bořetice
Neděle 31. 5. 2020 v 17.00	Bořetice : Hlohovec
Neděle 7. 6. 2020 v 17.00	Břeží : Bořetice
Sobota 13. 6. 2020 v 17.00	Bořetice : Moravská Nová Ves

MLÁDEŽ

Nyní máme cca 33 registrovaných dětí. Tyto děti hrají v družstvech minipřípravky, mladší a starší přípravky a mladších a starších zámků. Tato mužstva jsou spojená s Kobylím. Děti trénují vyjma letních prázdnin a vánočních svátků dvakrát týdně. Nyní v zimě využíváme tělocvičnu v Bořeticích, Kobylí a Velkých Pavlovicích. Například mladší příprava sehrála loni 18 mistrovských zápasů, osm víkendů hrála halovou ligu v Žabčicích, dále v létě a v zimě několik turnajů a bezpočet přátelských zápasů. Celkem cca 35 víkendů, kdy jsme byli s dětmi někde na fotbale. K tomu maškarní karneval, dětský den, ukončená a máme cca 40 víkendů, kdy se věnujeme dětem v Bořeticích.

Zde je „letmý“ přehled turnajů a zápasů, které děti absolvovaly od listopadu 2019 do začátku března 2020.

Minipřípravka

- turnaj Rohatec – 1. místo
- turnaj Těšany – 1. místo
- 2x turnaj Moravský Krumlov (2. místo)
- přátelské zápasy – v Pohořelicích, v Hodoníně, v Hustopečích, v Břeclavi

Mladší příprava

- 2x turnaj Moravský Krumlov (1. místo, 2. místo)
- turnaj Valtice (bez vyhlášení výsledků)
- mezinárodní turnaj Dubňany (5. místo, jedna výhra nás dělila od 3. místa – soupeři Hodonín A, Hodonín B, Znojmo, Prostějov, Myjava, Skalica, Rača Bratislava)

- přátelské zápasy: 2x Velké Němčice, Pohořelice, Sparta Brno, Újezd u Brna, Zaječí)

Starší příprava

- 2x turnaj Těšany (6. místo, 1. místo)
- turnaj Moravský Krumlov (6. místo)
- turnaj Valtice (bez vyhlášení výsledků)
- přátelské zápasy: Velké Němčice, Zaječí, Moravská Nová Ves, Těšany

Mladší žáci

- mezinárodní turnaj ve V. Pavlovicích
- halová liga Valtice (cca 6–8 víkendů)

Starší žáci

- halová liga Valtice (cca 6–8 víkendů)

Poznámka: o mladších a starších žácích nemám bohužel dostatek informací. Odpovídající klub je Kobylí. U přípravek si myslím, že jsem ještě na pár zápasů zapomněl.

Krátké zprávy

Silvestrovský derby – již cca čtvrtým rokem se schází hráči a fanoušci na Silvestra na fotbalovém hřišti, kde si zahrají tradiční silvestrovský fotbálek. Letos jsme měli krásné, téměř „jarní“ počasí. Akci navštívilo 80–100 lidí a vypilo se cca 50 litrů svařáku. Fotbalu se zúčastnili jak dospělí, tak děti.

Fík v jedenáctce roku okresu Břeclav – 25. 1. 2020 se již tradičně uskutečnilo vyhlášení Fotbalisty roku v divadle v Boleradicích. Náš oddíl měl na vyhlášení zastoupení v podobě Michala Dufka (přezdívkou Fík), který byl funkcionářem z celého okresu zvolen do jedenáctky nejlepších hráčů Břeclavska za rok 2019. Je škoda, že nikdo z představitelů naší obce nebyl přítomen, ačkoliv dostali pozvánku na vyhlášení. K ocenění ještě jednou gratulujeme.

Volební valná hromada TJ – dne 2. 2. 2020 se uskutečnila výroční volební valná hromada TJ. Na této VH byl zvolen nový výbor ve složení: předseda – Luděk Gloza, místopředseda – Lubomír Dufek a členové výboru – Martin Grégr, Jiří Buchta, Antonín Mikulík. Dále byla zvolena kontrolní komise ve složení – Tomáš Mikulica, Miroslav Náležinský a Jaroslav Kupka.

Dětský karneval – dne 2. 2. 2020 jsme pořádali v sále KD dětský karneval. Letošní maškarák se velmi vydařil. Programem provedly animátorky z divadla Sandry Riedlové z Brna.

Luděk Gloza, TJ Sokol Bořetice

Pozn. red. Obec Bořetice poskytla organizátorům akce Fotbalista roku finanční dar na ocenění p. Michala Dufka.

Tenisový klub TK Bořetice 2012, z. s. – činnost klubu (zima 2020)

V zimním období tenisový klub spolupořádal jeden turnaj. Společně s tenisovým klubem ze Šternberka se uskutečnil turnaj smíšených dvojic ve čtyřhře, který proběhl 15. února 2020 v tenisovém areálu ve Šternberku.

Sestavené dvojice z družebních klubů Bořetic a Šternberku byly vybrány opět tak, aby nebyly zápasy jednoznačné a byly co nejvíce vyrovnané. Opět měli pořadatelé při výběru šťastnou ruku, nikdo v zápasech nevyčníval a o vítězství v jednotlivých zápasech rozhodovaly někdy i maličkosti.

Turnaj byl na závěr poznamenán odstoupením dvou finalistů ze hry (ze zdravotních důvodů). Jejich náhradníci byli tenisově o dost zdatnější. I přes tuto skutečnost panovala na turnaji dobrá nálada. I proto, že všichni zúčastnění hráči vyznávají heslo zakladatele novodobých olympijských her, Pierra de Coubertina, „Není důležité zvítězit, ale zúčastnit se“.

Vítězství si nakonec odnesla dvojice Zdeněk Tomek a Jiří Kubát (+ náhradník Jiří Šembera). Po ukončení turnaje proběhlo vyhlášení výsledků a následně posezení všech zúčastněných ve

sportovním areálu. Další družební turnaj se uskuteční v červenci na tenisových kurtech v Bořeticích.

Nová sezóna v Bořeticích bude zahájena brigádou na konci dubna. O přesném datu budou členové informováni.

Družební turnaj, zima – Šternberk 2020

1. místo:

Zdeněk Tomek, Jiří Kubát (+ náhradník Jiří Šembera)

2. místo:

Eliška Tomková, Ladislav Zatloukal (+ náhradník Jiří Stránský)

3. místo:

David Cvingráf, Jan Vyhnánek

Za tenisový klub Milan Herůfek

Účastníci družebního turnaje ve Šternberku

Sledujte

YouTube kanál Bořetický zpravodaj

Nabídka zájezdů paní Lenky Bukovské

8. 5. 2020

Medvědí soutěska (Rakousko)

Pěší výšlap po 164 žebřících krásnou soutěskou k ledovcovému jezeru.
Odjezd 5.15 hod. Bořetice, 5.30 hod. Velké Pavlovice.
Cena 650 Kč (cena zahrnuje autobus, vstupné do soutěsky a pojištění).
Dobrá, pohodlná obuv a pláštěnka je nutnou součástí výbavy.

16. 5. 2020

Svojanov, Polička, Svitavy

Svojanov – jeden z nejstarších českých královských hradů, který bývá nazýván „vílou českých královen“.
Polička – rodná světnička Bohuslava Martinů, barokní skvosty na náměstí, hradby.
Svitavy – muzeum praček, muzeum esperanta, vyhlídková věž.
Odjezd v 6.45 hod. Bořetice, 7.00 hod. Velké Pavlovice. Cena za autobus 300 Kč.

20. 6. 2020

Čechy pod Košířem, Loštice, Olomouc

Čechy pod Košířem – muzeum kočárů, největší kočár ve střední Evropě.
Loštice – muzeum výroby tvarůžků, návštěva podnikové prodejny.
Přejezd do **Olomouce** a zde individuální rozchod.
Možná exkurze do likérky v **Prostějově** s degustací.
Odjezd v 7.00 hod. Bořetice, 7.15 hod. Velké Pavlovice. Cena za autobus 300 Kč.

Předběžně 12. a 13. září 2020

Beskydy

První den **Štramberk** – zámek, Kopřivnice – muzeum Tatra, **Pustevny**.
Ubytování Beskydský H-resort, **Kunčice pod Ondřejníkem** – dvoulůžkové a třílůžkové sruby s příslušenstvím, polopenze formou švédských stolů (www.hresort.cz).
Druhý den skanzen v **Rožnově pod Radhoštěm** a muzeum. Na závěr dne návštěva Luhačovic – nákup oplatků, procházka po lázních, kávačka...
Odjezd v 6.00 hod. Bořetice, 6.15 hod. Velké Pavlovice.
Cena 1 550 Kč (autobus, ubytování, polopenze, vstupy, lanovka na Pustevny).

**Vzhledem k mezinárodní i místní situaci jsou změny či rušení zájezdů možné!
Díky za pochopení.**

Příhlášky: Lenka Bukovská, e-mail: lenka.bukovska@email.cz

Pan Miroslav Náležinský by rád nabídl svou pomoc hlavně seniorům v obci.
Pokud by u seniorů nastaly potíže v oboru elektro či s naladěním nového programu ČT3, mohou se na něj obrátit na tel. 606 574 119.

Fotogalerie

Fotbalista roku, foto L. Gloza

Minipřípravka, turnaj M. Krumlov, foto L. Gloza

Mladší přípravka, turnaj M. Krumlov, foto L. Gloza

Starší přípravka, turnaj Těšany, foto L. Gloza

Silvestrovský fotbal, foto L. Gloza

KLUB PRO MAMINKY S MALÝMI DĚTMI

Bořetické klubko

**HORNÍ TRÍDA NA NOVÉ ŠKOLE, 15-17 HOD
PONDĚLÍ A STŘEDA BATOLATA
ÚTERÝ A ČTVRTEK ŠKOLKOVÉ DĚTI
BORETICKEKLUBKO@SEZNAM.CZ, 720 567 025**

jihomoravský kraj

COVID-19 základní informace a doporučení pro občany

Základní informace ke koronaviru

- Nevycházejte mimo bydliště bez pokrývky nosu a úst
- Omezte nakupování na e-shopech
- Pro nákupy seniorů nad 65 let jsou v prodejnách potravin a drogeriích i na pobočkách České pošty vyhrazené hodiny od 7:00 do 9:00
- Česká pošta zavírá nejpozději v 16 hod., ruší víkendový provoz, přestává přijímat zásilky do následujících zemí: Čína, Izrael, Írán, Jižní Korea, Arménie, Azerbajdžán, Uzbekistán, Kypr a Gruzie
- Od 23. března 2020 platí provoz IDS JMK podle jízdních řádů platných o letních prázdninách
- Chcete roušky a ochranné pomůcky nabídnout veřejnosti?
Pište na koronavirus@jmk.cz, nakupy@jmk.cz nebo volejte **541 65 2211**

Zakazuje se volný pohyb osob na území České republiky s výjimkou:

- cest do zaměstnání a výkonu podnikatelské nebo jiné obdobné činnosti
- nezbytných cest za rodinou nebo osobami blízkými
- cest nezbytně nutných k obstarání základních životních potřeb (např. nákup, pošta, banka, čerpací stanice)
- cest do zdravotnických zařízení včetně zajištění nezbytného doprovodu příbuzných a osob blízkých a zařízení veterinární péče
- cest za účelem vyřízení neodkladných úředních záležitostí
- pobytu v přírodě nebo parcích
- pohřbů

Kontakty:

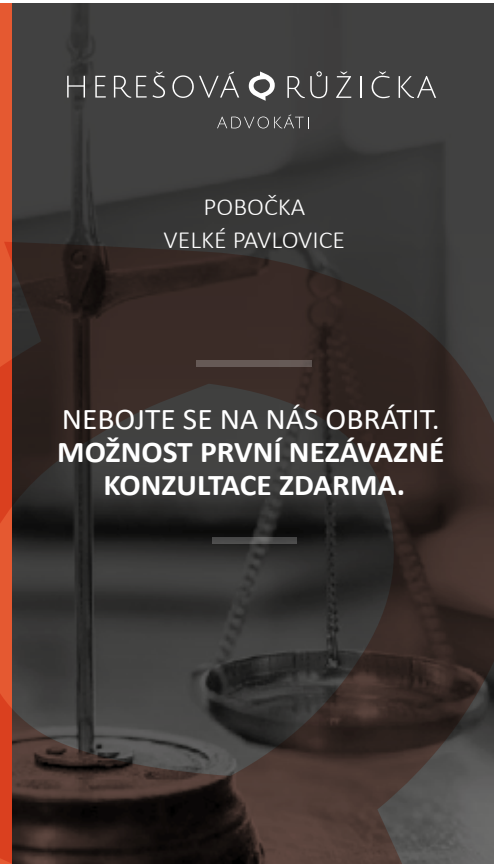
Celostátní informační linka	1212
Speciální infolinka Jihomoravského kraje.....	800 129 921
Linka seniorů	800 200 007
Senior Point a Společně	840 111 122
Život 90	800 157 157

www.jmk.cz koronavirus.jmk.cz

HEREŠOVÁ RŮŽIČKA
ADVOKÁTI

POBOČKA
VELKÉ PAVLOVICE

**NEBOJTE SE NA NÁS OBRÁTIT.
MOŽNOST PRVNÍ NEZÁVAZNÉ
KONZULTACE ZDARMA.**

POMÁHÁME

našim klientům v situacích, které provázejí jejich život,
a to ve všech oblastech práva. Například:

- ◇ převod nemovitosti,
- ◇ náhrada škody,
- ◇ smluvní agenda,
- ◇ zastupování před soudy a jinými orgány.

Obraťte se na nás osobně, telefonicky nebo mailem,
ať už jste občan, podnikatel, nebo zastupujete
veřejnou správu.

JUDr. Dušan Sulítka, Ph.D.
advokát

Mgr. David Václavek
advokátní koncipient

KDE NÁS NAJDETE

Ekocentrum Trkmanka
Nádražní 1, Velké Pavlovice
advokat-hr.cz
info@advokat-hr.cz
+420 602 161 099

KDY VÁM POMŮŽEME

pondělí 9:00 - 15:00
(v jiný čas po domluvě)

KULTURNÍ KOMISE OBCE BOŘETICE,
VE SPOLUPRÁCI S: SDH BOŘETICE,
TJ SOKOL BOŘETICE, MYSLIVECKÝ
SPOLEK BOŘETICE, TENISOVÝ KLUB
BOŘETICE POŘÁDÁ

DEN DĚTÍ

V NEDĚLI 7. 6. 2020
NA FOTBALOVÉM HRŠTI
V BOŘETICÍCH.

ZAČÁTEK V 15 HODIN.

SKÁKACÍ SKLUZAVKA PRO DĚTI
A OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNY.
BUDE OTEVŘEN I BUFET PRO RODIČE :)

ŽEHNÁNÍ NOVÉ HASIČSKÉ ZBROJNICE V BOŘETICÍCH

• POJĎTE S NÁMI SLAVIT! •
sobota 9. května 2020 od 10.00

- 10.00 MŠE SVATÁ •
- 11.00 SLAVNOSTNÍ PRŮVOD •
- 12.10 OCENĚNÍ ČLENŮ SDH BOŘETICE •
- 12.30 POZEHNÁNÍ NOVÉ HASIČSKÉ ZBROJNICE
A DOPRAVNÍMU AUTOMOBILU •
- 13.00 KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY •
- HUDEBNÍ PROGRAM – HORENKA, VÍTŮV BRÁCHA •
- OBČERSTVENÍ - SKÁKACÍ HRAD PRO DĚTI •

girasole

Senior linka

pomoc seniorům
na Hustopečsku

V souvislosti se šířícím se onemocněním, současným a nastávajícím omezením běžných kontaktů, s ohledem na velkou zranitelnost osaměle žijících seniorů a nemocných, zřizuje GIRASOLE, z. s. Hustopeče na dobu nezbytně nutnou, nepřetržitou linku pomoci seniorům s telefonním číslem

773 485 935

Na tento telefon se mohou obracet senioři, osoby se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním, kteří mohou mít v současné době, plně omezení a mimořádných opatření, těžkosti se zařízením běžných záležitostí jako jsou např. zajištění nákupu, léků přípravě stravy ...

Linka slouží ke zprostředkování pouze nutné pomoci lidem, kteří si v nastalé situaci nemohou pomoci vlastními silami, nemohou se spolehnout na pomoc rodiny nebo blízkých osob, jsou seniorského věku, s postižením nebo trpí chronickým onemocněním.

f SENIORLINKA

f GIRASOLE Z. S. HUSTOPEČE

Provoz linky zajišťuje nepřetržitá služba Tišová péče Girasole, z. s. Hustopeče
V případě dalších dotazů kontaktujte dispečink Girasole 775 246 954, nebo reditele Girasole 775 246 935

www.girasole.cz

www.girasole.cz

Vážení občané,

dovolueme si vás požádat o potravinové dary do sbírky trvanlivých potravin pro organizaci Práh jižní Morava.

Ta nabízí lidem s duševním onemocněním z okresu Břeclav pomoc a podporu při jejich začleňování do běžného života.

Vítány jsou především trvanlivé potraviny: mléko, konzervy, rýže, těstoviny, luštěniny, zavařeniny, káva, čaj, cukr a podobně.

Za každý dar předem děkujeme.

tel.: 731 441 382
sabina.kanova@prah-brno.cz

Dodání možné osobně na naší pobočce
od pondělí do pátku od 8:00 – 12:00 na adrese:
17. listopadu 2995/1a, Břeclav (budova bývalého školského úřadu, 1. patro chodba vpravo)
nebo
možnost vyzvednutí u Vás v místě bydliště dle předchozí domluvy

Práh jižní Morava, z.ú. | Tuřanská 12, 620 00 Brno | www.prah-brno.cz

Obec Vrbice a Farnost Vrbice Vás srdečně zvou na
SRAZ RODÁKŮ A PŘÁTEL VRBICE
 Sobota 23. května 2020

Program:

10:00 Slavnostní mše svatá se svěcením nového oltáře
 12:00 – 15:00 Otevřené Muzeum, Základní škola, Mateřská škola, Centrum volného času
 12:00 – 15:00 Centrum volného času Kalubáček - výstava fotografií projektu Od Kaluba po Rajčulu

Od 15:00 slavnostní program za KD Vrbice
 Program moderuje Zdeněk Truhlář
 15:00 – 17:00 Eager Swingers Petra Varmuži
 17:30-19:30 Blue Címbal
 Od 20:00 zábava s dechovou hudbou Mistrůňanka

www.vrbice.cz

Mgr. Petr Zemánek

advokát zapsaný u České advokátní komory ev.č. 18549,

nabízí občanům Bořetic, kteří jsou v pozici zaměstnance, právní poradou v oblasti pracovního práva a to bez nároku na odměnu (pro bono).

Z preventivních a organizačních důvodů budou konzultace prováděny pouze distanční formou. Dotazy pište na email:

zemanekadvokat@gmail.com.

Z důvodu vyloučení možné kolize a pro zajištění povinnosti mlčenlivosti advokáta vůči klientovi bude konzultace poskytnuta pouze v případě, že tazatel uvede své jméno, příjmení a označí svého zaměstnavatele.

Advokát si vyhrazuje možnost využít svého práva poskytnutí právní pomoci odmítnout či výše uvedenou nabídku kdykoliv odvolat.

ODLOŽENO!

Bazárek s hadříky V
 SOBOTA 25. 4. 2020 8–12
 KD Bořetice

Na akci přijímáme
Dům pro Julii
 DAROVAT MOŽNÉ

Fotogalerie

Beseda s myslivci v ZŠ

DOPORUČENÍ NAŠIM SENIORŮM

Z DŮVODU EPIDEMIE KORONAVIRU
VÁS PROSÍME O DODRŽOVÁNÍ
NÁSLEDUJÍCÍCH PRAVIDEL.

NEVYCHÁZEJTE VEN, POKUD TO NENÍ BEZPOMÍNEČNĚ NUTNÉ.

Vláda ČR dne 16. března doporučila občanům
starším 70 let nevycházet z domova.

POKUD MUSÍTE VYJÍT Z DOMOVA, NOSTE ROUŠKU.

Nebo cokoliv, co Vám zakryje nos a ústa (šátek,
šálu, nákrčník). Pokud s někým venku hovoříte,
dodržujte alespoň dva metry odstup.

POKUSTE SE VYŘEŠIT VŠE POTŘEBNÉ Z DOMOVA.

V případě potřeby nákupu prosím zavolejte svým
blízkým, případně na obec (519 430 103).

Pokud potřebujete recept či k lékaři, prosím
zavolejte si nejprve, zda vůbec lékař ordinuje.

BUDOU OPATŘENÍ FUNGOVAT?

Ano, pokud budeme tato opatření dodržovat
všichni. V ČR je vyhlášena karanténa, ven by se
mělo chodit OPRAVDU jen v nejnnutnějších
případech.

Obec Bořetice

VEDENÍ OBCE BOŘETICE
VÁM DĚKUJE!!!

Letáček, který na začátku nouzového stavu roznášeli
hasiči našim seniorům

Fotogalerie

Děti z MŠ byly koledovat v Němčičkách, vinařství Stávkoví

Děti z MŠ nevynechaly při návštěvě Němčiček ani lyžařský svah

Koledování na domovince v Němčičkách

Fotogalerie

Prohlídka betlému v Němčičkách

Tříkrálové koledování po obci

Koledování na OÚ Bořetice

Pololetní vysvědčení v 1. třídě

Pololetní vysvědčení ve 3. třídě

Fotogalerie

Fyzikální a chemické pokusy

Etické dílny v ZŠ

MŠ na návštěvě divadla Radost v Brně

Maškarní ples ve školní družině

Fotogalerie

Sportovní kroužek ve školní družině

Kroužek keramiky ve školní družině

Zimní výprava za zvířátky

Zimní výprava za zvířátky

Krmení zvířátek

Krmení zvířátek

DEN OTEVŘENÝCH SKLEPŮ BOŘETICE

30. 5. 2020

AREÁL SKLEPŮ POD KRAVÍ HOROU V BOŘETICÍCH

SOBOTA 30. KVĚTNA

Denní program

areál vinných sklepů Kraví hora
a obec Bořetice

11.00 h

Zahájení státního svátku hymnou a proslovem
prezidenta na furt – Vinckovo náměstí.

11.00–19.00 h

Otevřené sklepy

Večerní program

letišť Kraví hora (přes cestu) – párty stany

20.00–03.00 h

Night wine párty, občerstvení zajištěno

21.00 h

Slosování anketních lístků o věčné ceny

NEDĚLE 31. KVĚTNA

09.00–12.00 hod.

Prodej vín v otevřených sklepech

Cena vstupného v předprodeji je:

850 Kč (v předprodeji do 18. 5. 2020)
na WWW.SLEVYMOJEMESTO.CZ

Cena vstupného na místě je:

950 Kč (v místě v den akce)

V ceně je zahrnuta sklenička, mapka, propiska,
ID páska, nosička, volná degustace vín u vinaře,
poukázky na nákup vína v hodnotě 400 Kč,
večerní doprovodný program.

e-mail: palka@modrehory.cz

nebo info@republikakravihora.cz

tel.: 774 364 013 nebo 724 964 450

www.republikakravihora.cz | www.modrehory.cz

Projekt s podporou
Vinařského fondu

Bořetické listy č. 1/2020

Periodický tisk územního samosprávného celku. Vychází nepravidelně. Vydává Obec Bořetice, IČO: 283037. Registrováno MK ČR E 11 764.
Redakční rada: František Petrásek, Lenka Bukovská, Ivana Macháčová, Lenka Grúzová, Václav Petrásek, Kateřina Michnová, Alena Švástová, Jiří Michna
Příspěvky a náměty posílejte na e-mail: webbořetice@seznam.cz. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit.
Výtisk zdarma. Neprošlo jazykovou úpravou. Datum příští uzávěrky: 30. 6. 2020.
Grafická úprava: Mirek Chudík. Tisk: Graweb s.r.o.